

İzmir Fuarı Bugün Açılıyor !

Bu Seneki İzmir Fuarını Niçin Ve Nasıl Açıyoruz?

Yazan: Dr. Behçet Uz
İzmir Belediye ve Fuar komitesi reisi

Arsiulusal alanda he-
z altıncı yılını
şeyran İzmir pa-
yırını yalnız bir
şehrin iktisaden
özelliliği olarak
mütalea etmenin
görü bir görüş
mıyacağına ina-
yorum. İzmir pa-
yırını; muasır pa-
yırıcılık anlamı-
nın yalnız alışların,
işletmelerin ve ticarî
işletmelerin cere-
yan ettiği bir pazar
alanından biraz
daha aşırı, biraz da-

B) Şehrin umu-
mî manzarasını bo-
zan çirkin bir ha-
rabeyi ortadan kal-
dırmak..

Denilebilir ki i-
şin, ilk zorlu kısmı
başarılmış ve bekle-
nen sonuç elde e-
dilmiş. İzmir fu-
arı Kültürpark ya-
pısı ortasında bu yıl-
ın ve bundan son-
raki yılların en mu-
vaffak bir eseri ha-
line yükselecektir.
İzmirde kurulan
bu eserin yalnız İz-
mirli ve Egelileri

alâkalandırıldığını iddia etmiyoruz. İz-
mir fuarını devletin yüksek alâkası ve
sonsuz yardımları bütün Türkiye'nin
ve Türkiyelilerin malıdır. Onun hazır-
lanmasında herkesin birer iftihar his-
sesi vardır. Bu vesile ile hükümetimi-
zin İzmir şehrine gösterdiği hususî a-
lâkayı bir İzmirli sıfatile gururla övü-
yor ve derin bir minnet duyuyorum.

İzmirin Kültürparkı ve panayırı, seri
bir tekâmülle beklenen sonuçları bir
hamlede veremezdi. Fakat Atatürk
devrinin ulusumuzda yarattığı enerji
ve çalışma kabiliyetiyle bu eser çok geç
meden mükemmelleşecek ve ebedile-
şecektir.

Uzakta değil; çok yakın zaman-
larda en küçük ihtiyaçları için yaban-
cılara avuç açan ve buna karşılık, ağır
yükümler altında ezilen Osmanlılık iktisadiyatı
hür Atatürk Türkiyesinin
zinde iktisadiyatı arasındaki bâriz ve
canlı fark ve mana, İzmir fuarının ka-
pısında yükselen iktisadî kurtuluş bay-
rağımızda yazılıdır.

İzmir fuarını İzmirli ve Egeliler ve
Türkiyeliler için iktisadî yükselişimi-
zin sembolüdür. Biz bugün nasıl itina
ile kazanıyorsak, öylece, aynı hassasi-
yetle sarfeden mes'ut bir milletiz. İki
devir arasındaki en bariz farkta bu e-
sas üzerinde toplanıyor. Bu kazanma
ve sarfetme fert için de, millet için de
aynı üstün gayeye varıştır.

Ben bundan önce güzel İzmir için
(Güneş ülkesi) demiştim. Bu tabirimi
biraz daha genişleterek İzmir'e (Güneş-
ler ülkesi) diyorum. Bünyemizde par-
layan ve hür Türkiye'nin saadetini ışık-
larile ilân eden Güneş'le beraber u-
cuz, temiz, şen ve güzel İzmirin bün-
yesinde sayısız güneşler ışık vermiştir.
Bütün bu güneşlerin ışık ve hararet
aldıkları dinamik mihrak ise Türk dün-
yasının büyük güneşi (Atatürk) tür.
Açım törenini sevinçle kutluladığı-
mız altıncı arsiulusal İzmir fuarının
yükselişinden duyduğumuz gururu bü-
tün vatandaşlarla paylaşırken İzmir'e
müstesna bir alâka ve teveccüh göste-
ren çok sayın başbakanımızı, İzmirin
minnet ve şükranlarını tekrarlamakla
büyük bir bahtiyarlık duyuyorum.

İktisat Vekilinin "Son Posta,, ya beyanâtı

"Bu Fuar Türkiyede ilk denilecek kadar mühim bir kıymeti haizdir!,"

Celâl Bayar "İzmir Fuarı, gittikçe artan bir ehemmiyet kazanmakta, medenî dünyanın medenî bir hareketi olmaktadır,, diyor

Her sene kıymetini biraz daha art-
tırarak dünya fuarları arasında mü-
him bir mevki edinmeğe başlıyan İz-
mir 9 Eylül arsiulusal fuarı hakkın-
da kıymetli Ekonomi Bakanımız Ce-
lâl Bayarla görüşmek istedik. Bu işi ü-
zerine alan arkadaşımız şunları anla-
tıyor:

Türk endüstrisini kısa bir zaman-
da kuran, istihsalâtımıza veçhe veren,
onları kıymetlendiren, ilmi ve pratik
yollardan giderek Türk iktisadiyatına
en kısa zamanda en fazla müfit olan
Celâl Bayar Kurultay esasında Dol-
mabahçe sarayının teneffüs odasında
gördüm.

Demokrat Bakanımıza dedim ki:
— Son Posta İzmir fuarının açıl-
dığı gün fevkalâde bir nüsha çıkararak,
bu kıymetli teşebbüsün ulusal ve ar-
siulusal mahiyetini tebarüz ettirmek
istiyor, ve istiyor ki, o günkü nüsha-

mızda da Ekonomi Bakanımızın fikir-
lerini neşretmek şerefini kazansın.

Vekil hiç tereddüt etmedi. Teşebbü-
sümüzü beğendiğini, ufak bir tebes-
süm ve baş eğmesile ifade ettikten son-
ra:

«— İzmir fuarı, dedi, gittikçe artan
bir ehemmiyet kazanmaktadır. Ve me-
denî dünyanın medenî bir hareketi ol-
maktadır.

İzmiri ziyaret edenler Türkiye'nin
yeni stürüktür ve fiziyojisini görecek-
lerdir.

İzmir fuarında Türk ziraatının, iktisadî
varlığının inkişafına ona uygun
giden maddelerimizi kıymetlendiren sa-
nayiini kül halinde görmek imkânını
bulacaklardır.»

Serginin bu seneki hususiyetini sor-
dum:

Celâl Bayar sözüne söyle devam et-
ti:

— İzmirde yapılan bu fuar, Türki-
yede ilk denilecek kadar mühim bir
kıymeti haizdir.

— Niçin?
— Çünkü evvelâ arsiulusal alanda
da mühim bir mevcudiyet göstermiş-
tir; sonra da nefsi İzmirin imarına ma-
tuftur. Şehrin en güzel yerindeki yan-
gın yerleri ecnebilerin gelip te göğ-
sümüzü kabartacak derecede beğene-
cekleri bir yer olmuştur.

Kıymetli Vekil son söz olarak sor-
mak istediğim suali sanki evvelden tah-
min etmiş gibi şunları söyledi:

— Fuar yalnız İzmirde değil, bütün
memlekete faydalı olacaktır. Ben bu-
na eminim... Memlekete büyük fay-
dası dokunacağına kaniim.

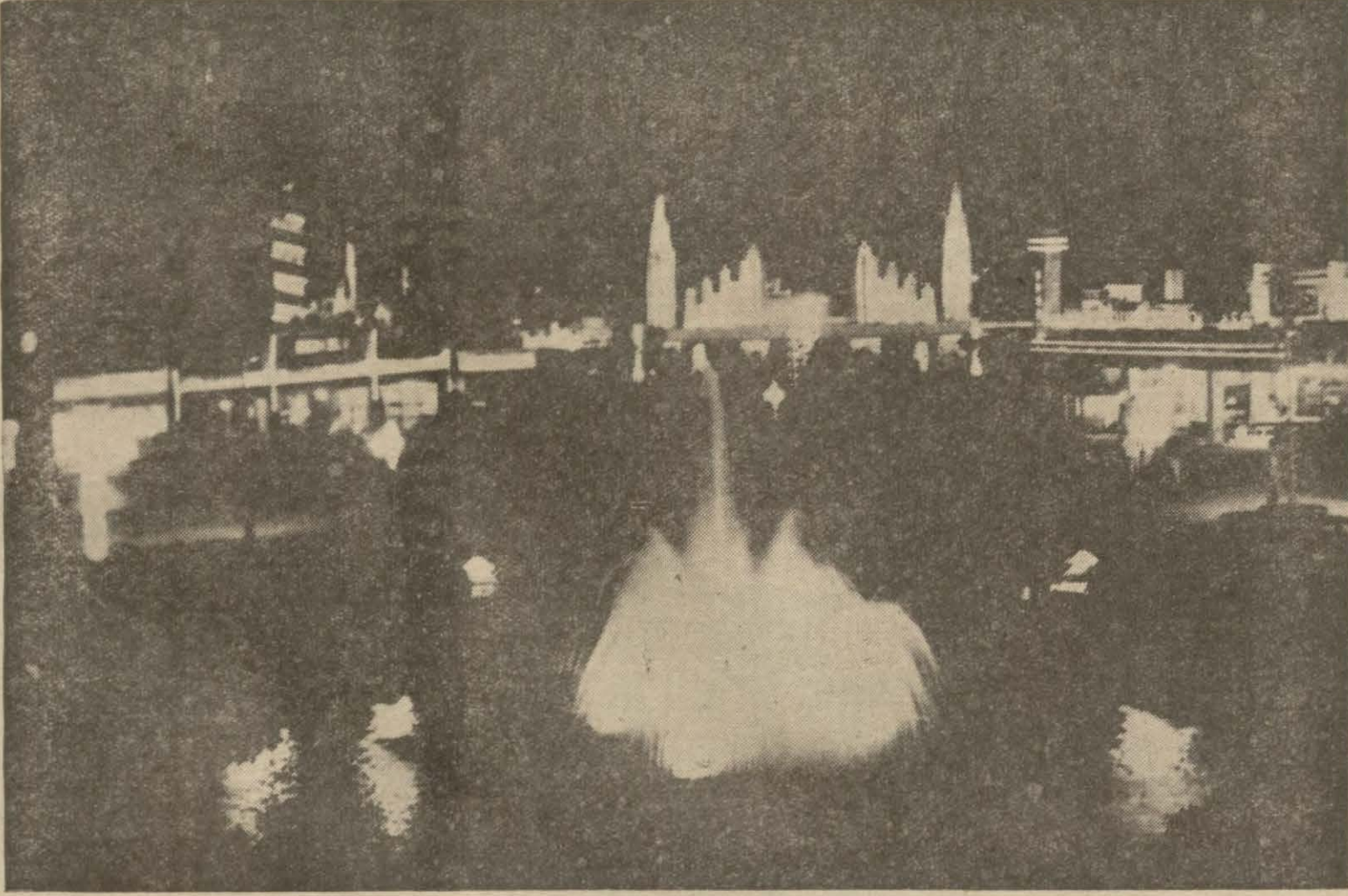
Ziller bizi içtima salonuna çağırıyo-
du, kıymetli Vekil'in nezaketini sulis-
timal etmek istemedim. Teşekkür ede-
rek ayrıldım.

Geçen seneki Fuar, bu seneki Fuar

Bu Sene Hangi Milletler, Nasıl İştirâk Ediyorlar?

Fuarı gezdiğiniz takdirde göreceğiniz şeyler, varacağınız netice

Yazan: Adnan Bilget
"Son Posta",nın İzmir Hususî Muhabiri

Geçen seneki panayırın gece manzarası

Kapısından yükselen yirmi iki bayrak altında yirmi iki ülke - nin sanayi ve ziraat maddelerini yüz binlerce ziyaretçinin gözleri önüne seren altıncı İzmir fuvarının geçen yıl panayır ile bir mukayesesi yapılabilmeye mi? Bir bakımdan böyle bir mukayeseye imkân yoktur, denilebilir.

İzmir fuvarı arsulusalılık sahada bu yıl ilk defa olarak, kelimenin bütün manasile olgun ve beynelmilel bir eser olarak yükselmiştir. Altıncı fuvarı bugünkü olgunluğile gördükten sonra panayırılığın, bilinen mananın çok üstünde, ayrı bir teknik işi olduğu derhal gözlere çarpıyor. Fuar, yeni şekliyle ve beton pavyonlarıyla küçük bir şehir manzarasını taşımaktadır.

Büyük fuvar antresinden içeri girdiğimiz zaman sağımızda ve solumuzda yeşillere bürünmüş iki geniş ve renge bahçe gözleri okşamaktadır. Önümüze çıkan geniş yol üzerinde fuvara başka bir hususiyet veren nur kulesi, onun biraz gerisinde de otuz beş metre yükseğe kadar renkli sular fıskıran büyük bir havuz çıkıyor. Fuar gazinosunun ön kısmına renkli ve ışıklı sularla silüetler çizen bu havuz, fuvarı ziyaret edenlerin alâkasını bir an için üzerine çekiyor.

Panayır gazinosu yazlık ve kışlık kısımlarile her türlü konforu hâiz birinci sınıf gazinolardan biri olmuştur. Müteaddit geniş salonlarile binlerce kişinin rahatça eğleneceği bir istirahat yeri olan gazino, modern bir mimarî tarzında yapılmıştır. Gazinonun sağına gelen eğlence yerlerindeki açık hava tiyatrosu İstanbul şehir tiyatrosunun operet heyetine, bunun yanısındaki sirk de Macaristandan celbedilen vahşi hayvanlar şirketine tahsis edilmiştir.

Devlet pavyonları sırasıyla Yunan, Mısır ve Sovyet Rusya'nın bayraklarını dalgalandırmaktadır. Bunlar resmî iştirâk eden devletlere aittir. Yunan pavyonu Akropolün yeni bir mimarî tarzında inşa edilen ve cidden san'at-kârâne işlenen bir kopyasıdır. Yunan pavyonunda Dost Yunanistanın yetiştirdiği bütün ziraat ve sanayi maddelerini güzel bir şekilde tanzim edilmiş olarak görebilirsiniz. Yakın komşumuzun yetiştirdiği ve hazırladığı maddelerin hepsi de bizde olanların aynı olduğu için komşu ülkenin mahsullerini teşhir eden kar gibi beyaz pavyonla bizim pavyonlarımız, ziyaretçilere her iki memleket hakkında da güzel bir fikir verebilecektir.

Her fuvar ve sergiye iştirâk eden ve

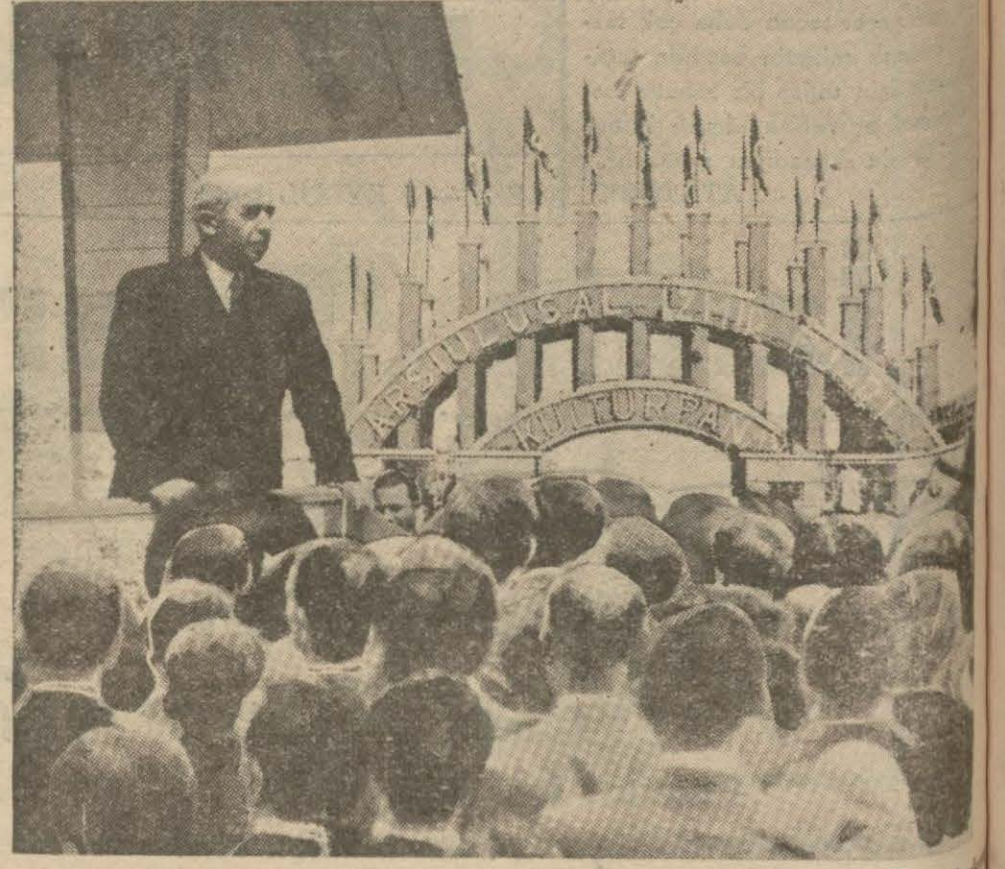
her fuvara ve sergiye yepyeni bir pavyon tarzile çıkan Mısırlıların ihracat ürünlerini tanıtmaya ne kadar büyük bir kıymet verdiklerini Mısır pavyonu çok güzel bir şekilde anlatabilir. Dost ve yakın kardeş milletin ve hükümetin büyük fedakârlıklarla vücuda getirdikleri bu pavyon sadeliğiyle, İzmir fuvarında cidden güzel bir tesir bırakmıştır. Burada Mısırın her köşesinden cömert birer parçayı buluyorsunuz.

Sovyet pavyonu, resmî şekilde fuvarımıza iştirâk edenler içinde kemiyet ve keyfiyet bakımlarından en geniş ve ferahlıdır. Kendi âlemi içinde büyük davâlar başaran Sovyet Rusya'nın pek kısa bir zaman içinde neler yaptığını, nasıl zorlu bir çalışma hayatı ve millet bünyesi içinde fertleri likide ederek muvaffakiyet yolunda koştuğunu anlamak isteyenlere bu pavyon tam bir ifade ile her şeyi anlatmaktadır. İlk plânla, ikinci beş yıllık Sovyet sanayi plânının yaptığı taşkın hamlelerle, eserin bugün aldığı şekil ve varmak istediği gaye güzel grafiklerle Rusyada hazırlanarak teşhir için panayırımıza getirilmiştir.

Sanayi mamulâtının bütün nümüneleri bu pavyonda mevcuttur. İlim dünyası içinde Çelyuskin gibi yüksek mübdi'ler yetiştiren Sovyet âlemi Sovyetizm'in varmak istediği ideallere geniş bir yer ayırırken Sovyet sineması, Sovyet sahnesi, Sovyet havacılığı ve Sovyet güzel sanat'ları hakkında bu pavyonu ziyaret edenleri bir alay malzeme ile dolduruyor.

Gayri resmî surette muhtelif yirmi iki ülkeden İzmir fuvarına ecnebi firmalar da iştirâk etmiş bulunmaktadır. Bilhassa Avusturya, Almanya, İngiltere ve Fransadan iştirâk eden firmaların sayısı kabarık bir yekûna varmaktadır.

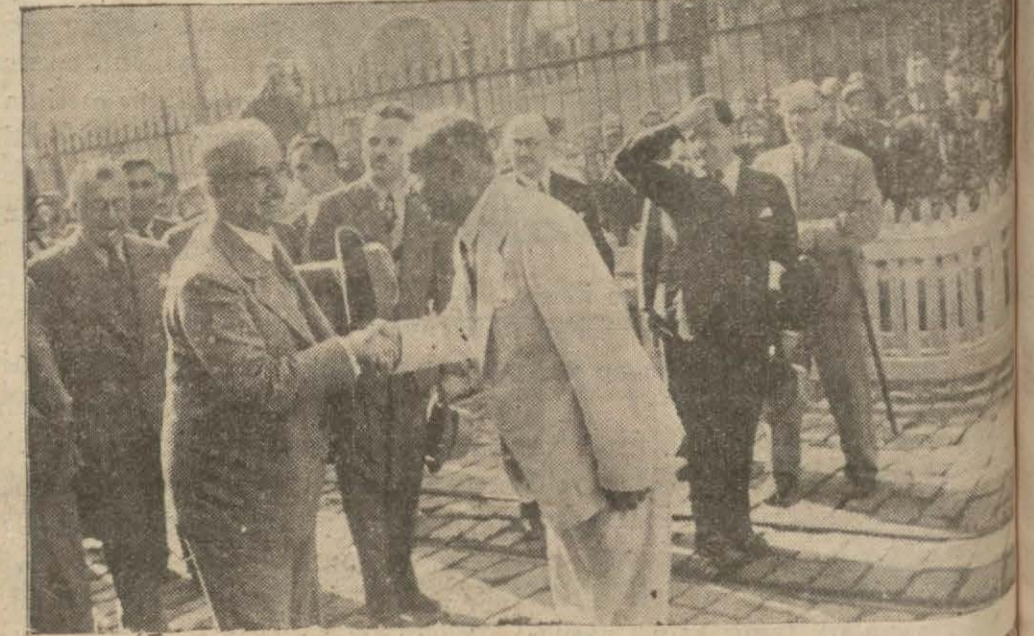
Fuvarımızda gözleri çelen başlıca hususiyet bu yıl Türkiye'de yetişen bütün maddelerin geniş miyasta teşhir edilmesidir. Panayırda İzmir, İstanbul, İçel, Trakya ve Diyanbekir pavyonlarını gezen bir ziyaretçi için Türkiye'de neler yetiştiğini, bunların nasıl ha-

"Son Posta" ressamının İsmet İnönü'nün 1936 İzmir Fuarında nutuk söyleyen gösteren bir kompozisyonu

İzmir Fuarının tarihine kısa bir bakış

Başvekil İsmet İnönü'nün 1934 te İzmirde söylediği nutuk ve görülen tesirleri

İzmirde hareket eden İsmet İnönü Galata rih tumunda Celâl Bayar tarafından karşılanıyor

Her yıl Türk iktisadiyatının en canlı eserlerle süslenen İzmir beynelmilel sergisi, bugün yüz binlerce Türk ve ecnebi ziyaretçinin önünde Başbakan İsmet İnönü'nün bir nutkile açılıyor. Türkiye'de iktisadî uyanışın en canlı misalini teşkil eden bu sergi, 6 yıl evvel, 1931 de küçük ve mütevazî bir sahada içinde ortaya atılmıştı. Bugünkü muazzam şekle 6 yıl evvelki mütevazî vaziyeti düşünülürse, Türkün iktisadî sahada da diğer sahalardaki kudretini gösterdiği anlaşılır.

İzmir sergisi bilhassa 934 den sonra göze çarpmaya başlamıştır. Evvelce yalnız Ege mntakasına münhasır kalan bu sergi, 1934 de bütün Türkiye'ye, 1935 de bütün Balkanlara, Mısır'a, Suriyeye, Irak'a kadar kol uzattı.

Bu yıl sergi, artık beynelmilel adını alacak mahiyette ve bütün Avrupada şöhrat bulacak mükemmeliyetteydi.

İki yıl evvel Başbakan İsmet İnönü, yine dünkü gibi İzmirde gitmiş, bir nutuk ile sergiyi açmıştı. Başbakan bu nutkunda bilhassa demişti ki:

— Biraz sonra İzmir beynelmilel panayırını açmakla bahtiyar olacağız. Harabeler üstünde ve ancak on iki senelik bir zaman içinde beynelmilel bir eser ortaya koymak, vatandaşlar için bir muvaffakiyettir. Hâdiseler Türk milletinin çalışkanlığını canlı olarak gösterecektir.

Biz bu panayıra hususî bir kıymet verdik. Bu vesile ile sizin ile burada

birleşmeyi, günün iktisadî meseleleri üzerinde görüşmeyi arzu ettim.

İktisadî politikamız çok ciddi bir istikamet tekip ediyor. Bir taraftan sanayi programını tahakkuk ettirmeye çalışıyoruz, diğer taraftan ziraat maddelerinin kıymetlendirilmesi ve bu temin edecek tedbirler ve teşekkül etmemiz için çalışıyoruz. Bu iki istikameti birbirine bağlıyoruz.»

Başbakan iktisadî kalkınmamızın hızlanan bu sözlerinden sonra da şunları söylemişti:

«— Görüyoruz ki bir senelik ziraat ve sanayideki çalışmamızın serpilmesini ve karşılaştırılmasını İzmirde yapabiliriz. Beynelmîlel İzmir panayırını milletlerin alâkasını ve teveccühünü celbetmek için bütün şartları mülkiyet. Ege denizindeki hususî mülkiyet ve kıymetini bütün Türkiye'nin mîre ve mntakasına dolan geniş bir hâli beynelmilel panayırını faydalı meraklı kılacaktır.

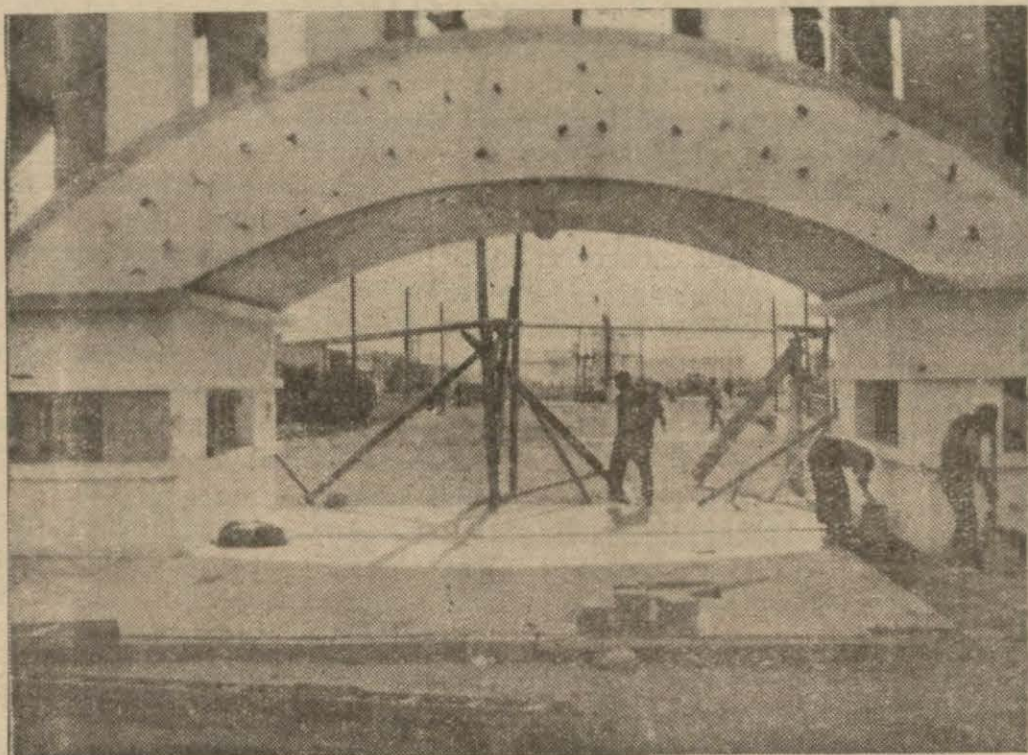
Sonra Turizm noktai nazarıyla İzmir kendini ziyarete gelenleri ayrıca zevklendirip alâkalandırabilir.

Bu panayırın müteşebbislerine böyle geniş bir bakımdan işlerini tanzim etmelerini tavsiye ederim.»

Başbakanımızın bu nutku, 1935 de ki İzmir sergisinde tesirini gösteren Aradaki fark gözle görülür derecede bârız ve büyük oldu. Sergi Türkiye iktisadiyatını eskisinden çok canlı kudretli bir şekilde temsil ediyordu.

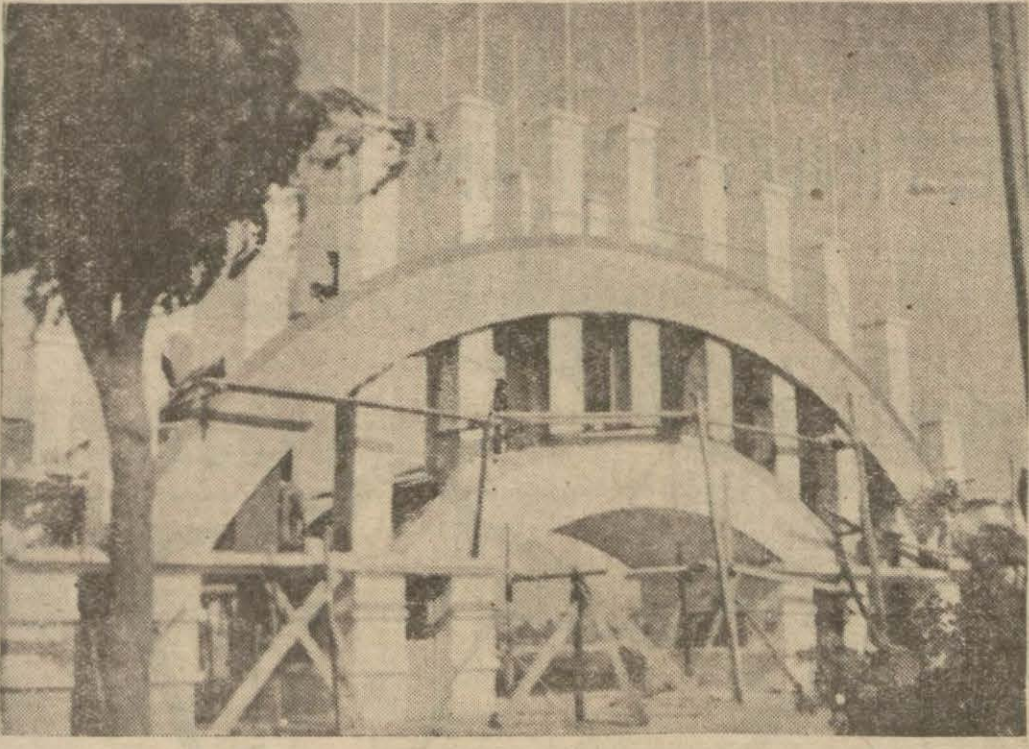
vaffak olunmuş bir eserdir. Bu eser hazırlanmasında en büyük iftihar hissi şüphesizdir ki belediye reisimiz düşüyor. Dr. Behçet Uz, başbakanımıza verdiği sözü tutmuş ve fuvarı başarmıştır.

ADNAN BİLGETİ

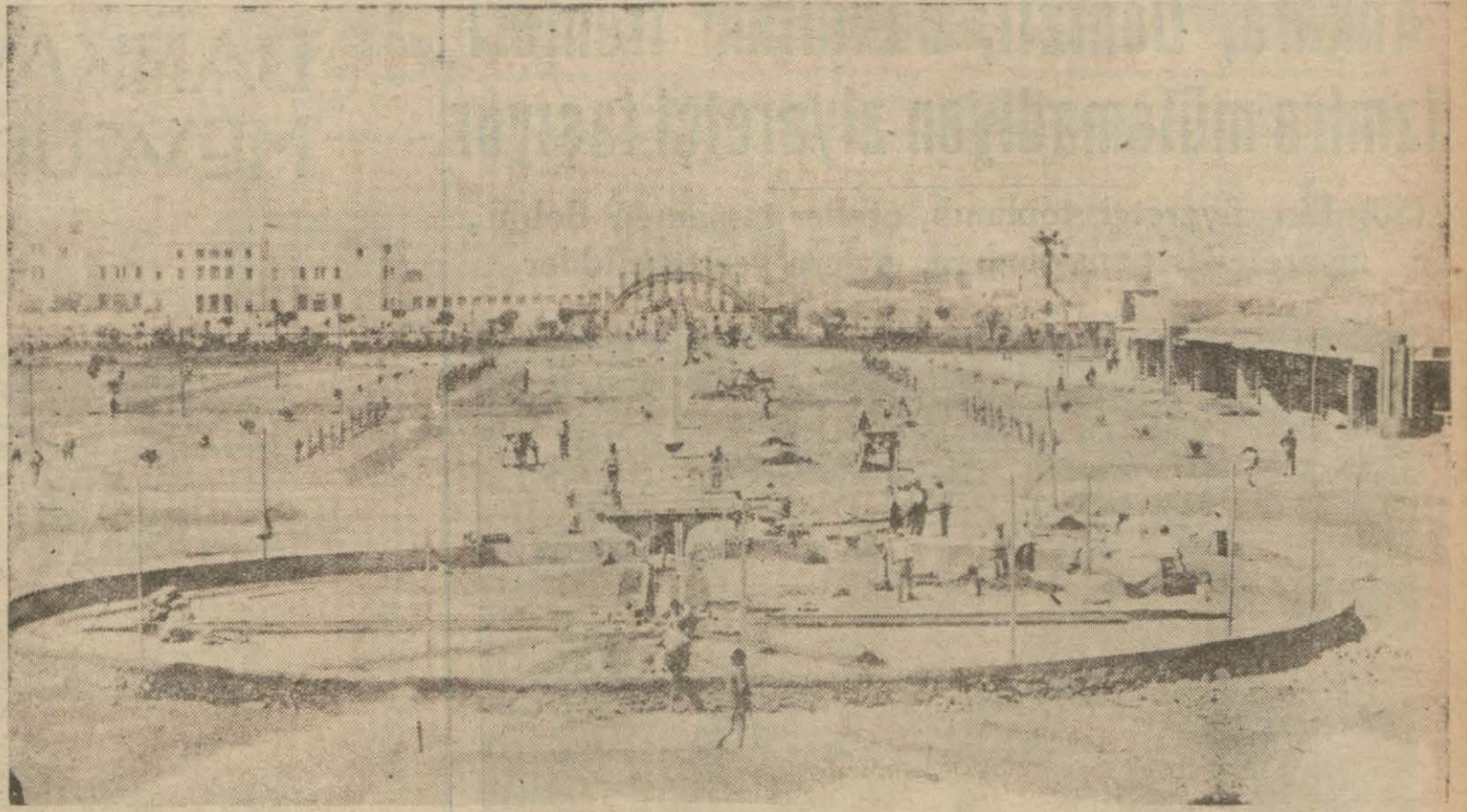

Fuar kapısı yapılırken

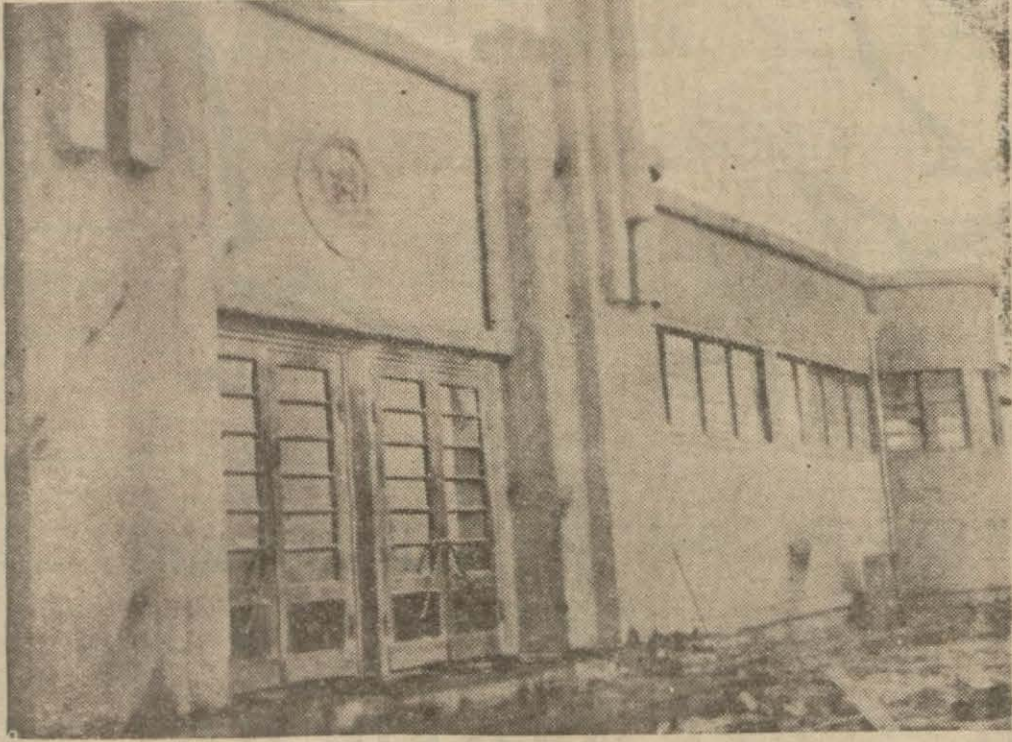
İzmir Fuarının İnşaatından İntibalar

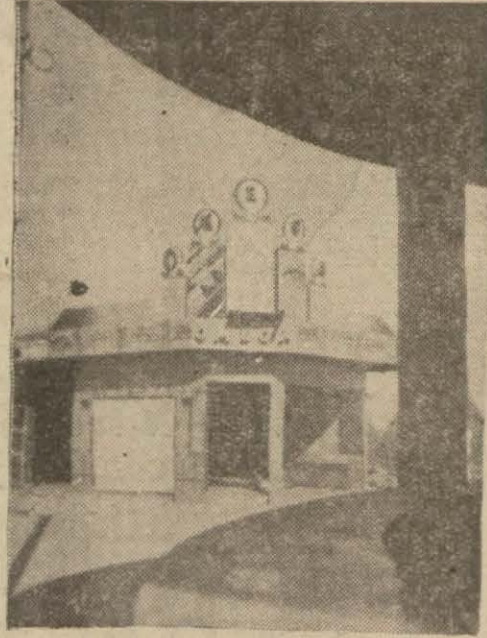
Bugün açılacak olan panayırın kapısı

Panayır medhalinin, inşaat bitmeden evvel, içeri den görünüşü

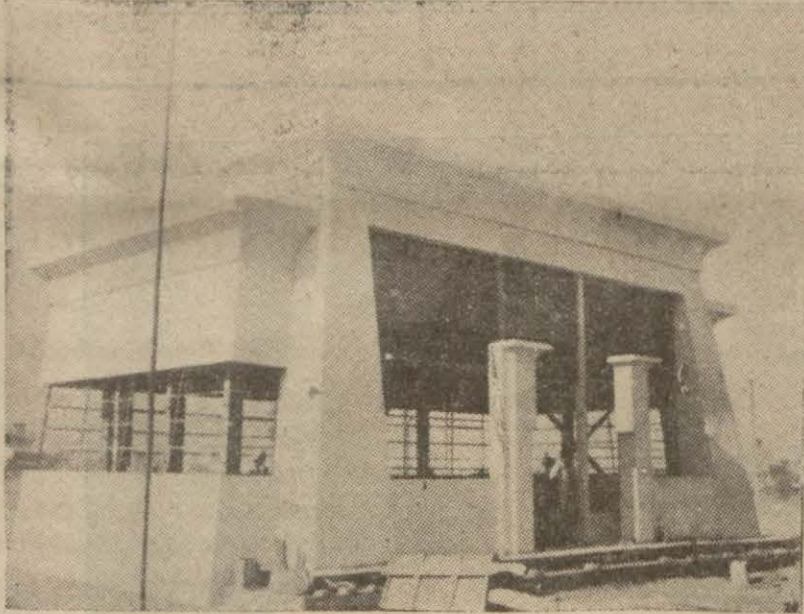
Panayırda Sovyet pavyonunun kapısı

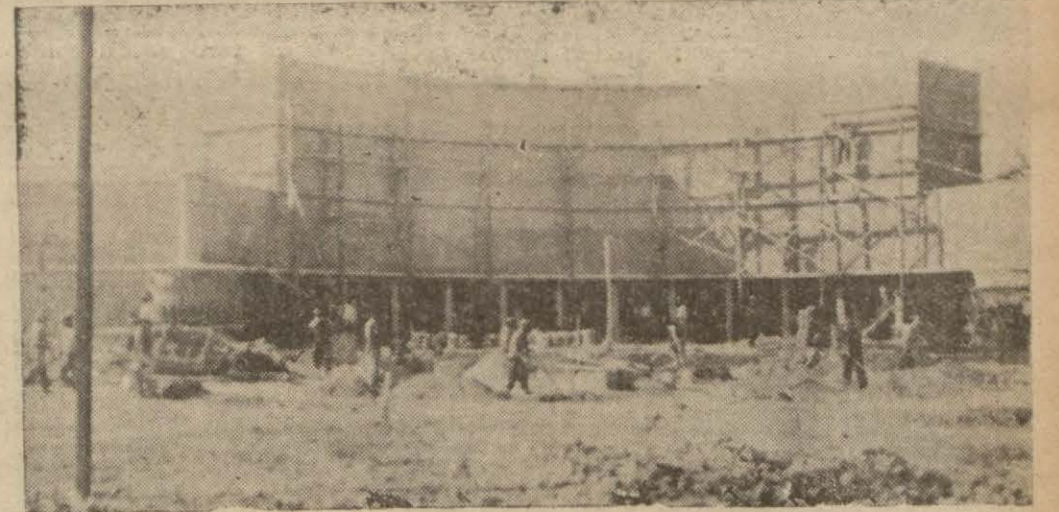
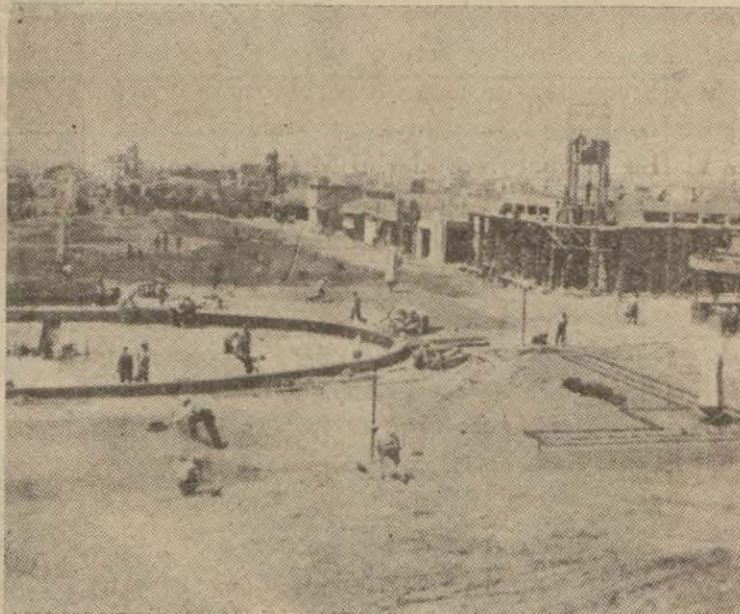
Bir saat firmasının pavyonu

Tokalon ve Bozkurt Halk tıraş bıçağı pavyonları

Mısır pavyonu ile panayırdan bir köşe

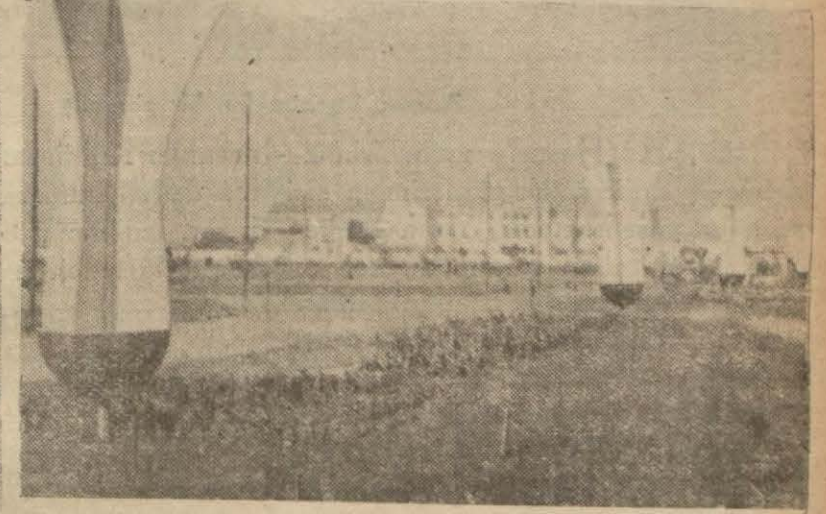
İnhisarlar pavyonu

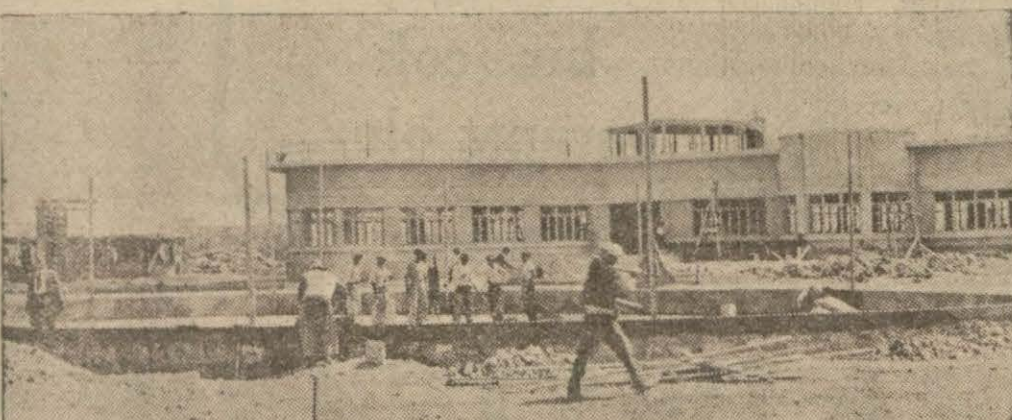
Panayırda zarif bir pavyon

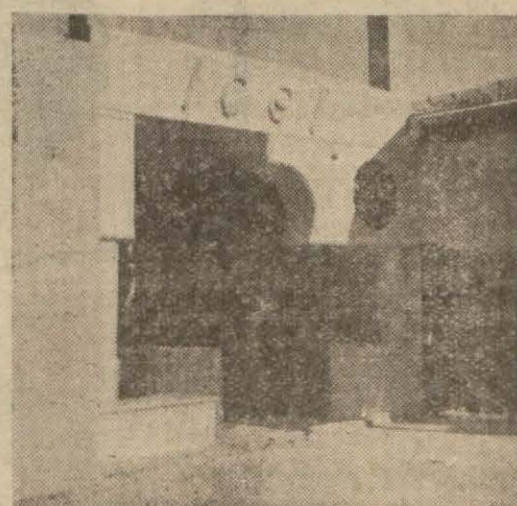
Panayırda Gripin ve Radyolin pavyonu

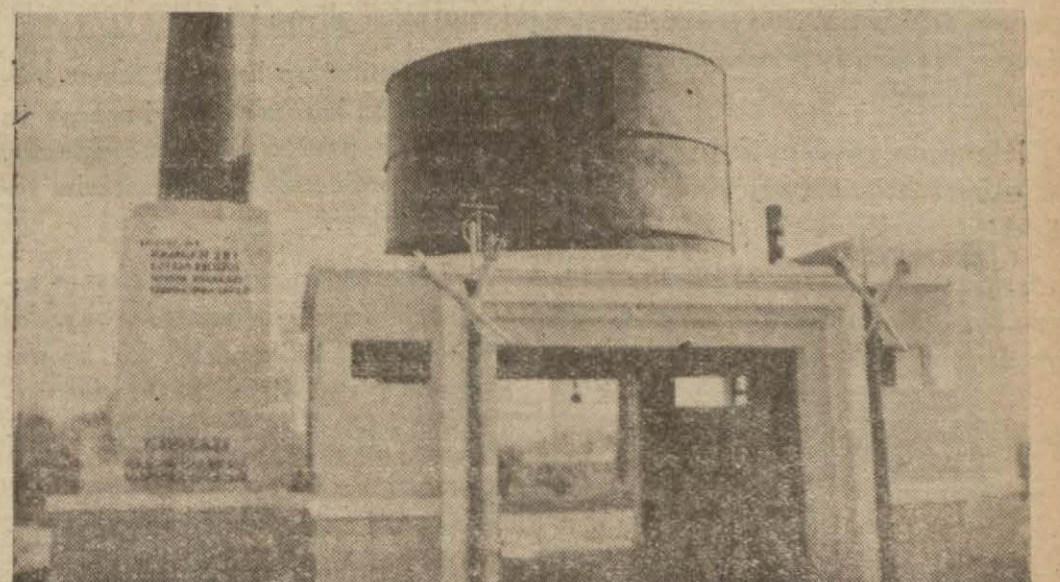
Panayırdan bir görünüş

Panayırda bir gazino

İçel vilâyeti pavyonu

Havagazi şirketinin pavyonu

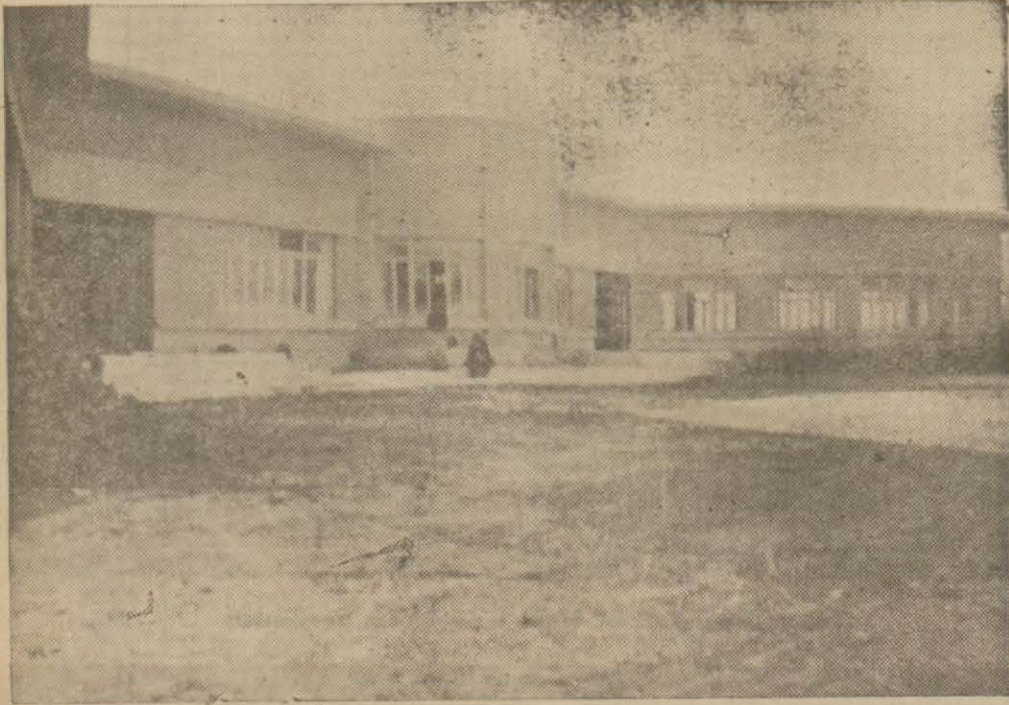
İzmir Bayram içinde

Ankara, Denizli, Bandırma trenleri İzmire mütemadiyen ziyaretçi taşıyor

(50) Bin ziyaretçi toplandı, oteller tamamen doldu, ziyaretçiler pansiyonlara, evlere yerleştirildiler

Dün akşam İzmire giden Başvekil Galata rıhtımında uğurlanırken

Pansiyonun gazinosu

Pavyon inşaatından bir görünüş

İzmir, 31 (Hususi muhabirimiz - den) — İzmir sayılı günlerinden birini daha yaşamaktadır. Yarın Başbakan İsmet İnönü tarafından açılacak panayırda, ufak tefek bazı noksanların ikmali için hummalı bir surette çalışılmaktadır.

Şehir âdeta manzarasını değiştirmiştir. Sokaklarda şimdiye kadar görülmemiş bir kalabalık göze çarpmaktadır. Yalnız bu akşam Ankara, Afyon, Denizli ve Bandırmadan sekiz tren dolusu yolcu gelmiştir.

Şehirde mevcut bütün oteller tamamen dolmuştur. Son trenlerle gelen ziyaretçiler pansiyonlara, evlere yerleştirilmişlerdir.

Telgrafımı gönderdiğim şu dakika da İzmir şehrinde (50) binden fazla turist toplanmıştır.

Başvekil ve diğer vekillerin râkip oldukları İzmir vapuru yarın saat üçte limanımıza gelecektir. İsmet İnönü halk, ve heyetler tarafından büyük tezahüratla karşılanacaktır.

Başvekil ve refakatlerinde bulunan vekil'ler vilâyette istirahat ettikten sonra saat beş buçukta panayır yerine gideceklerdir. Açılma merasimi derhal yapılacaktır.

Panayırın açılma merasiminde bulu-

nacaklar Kültürpark kapısından girerek derhal numaralı yerlerini alacaklardır. İzdihamın önüne geçilmesi için her türlü tedbirler alınmıştır.

Merasime İstiklâl marşile başlanacaktır. İlk önce belediye reisimiz Behçet Uz tarafından açılma nutku söylenecektir.

İsmet İnönünün nutku

Behçet Uz'un nutkundan sonra başvekil İsmet İnönü iktisadi hayatımızda bir dönüm noktası teşkil eden altıncı İzmir fuarının açılışını tebarüz ettiren bir nutuk söyleyecektir.

Bunu müteâkip başvekil İsmet İnönü kordelâyı keserek sergiyi açacak ve ziyaretçiler pavyonları gezeceklerdir. Açılma resmine ait bütün merasim film alınacaktır.

Açılma resminden sonra akşam saat sekizde fuar gazinosunda başvekil şerefine 250 kişilik parlak bir ziyafet verilecektir. Ziyafeti müteâkip başvekil İzmir vapurule İstanbula dönecektir.

Panayırın mükemmel surette tenviri için bütün tertibat alınmıştır.

Halk bugünden bayram yapmakta, panayır yerine akın etmektedir. Her taraf zarif bir surette donanmıştır.

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

BANKAYA YATIRILAN PARA MEVCUDİYETİNİZİ TEMİN EDER

HER · AYIN · BİRİNDE · PARANIN · FAİZİ · VERİLİR

ADAPAZARI

TÜRK TİCARET BANKASI

Siz de

İŞ

Bankasından

Bir kumbara alınız.

Gelecek sene bu tarihte birikmiş bir çok paranız olur.

KUMBARA DESTEKTİR

Muvaffak bir eser: İzmir Fuarı açıldı

Atatürkten Izmire Selâm

Panayır dün İsmet İnönünün

güzel bir nutku ile açıldı

İzmir dün büyük şenlik yaptı, on

binlerce halk panayıra ziyaret etti

Başvekilin nutkundan parçalar:

İzmir fuarını gördükten sonra muvaffak bir eser karşısında bulunduğumuzu anlıyoruz.

Bir kaç sene evvel burası, bizim bildiğimiz gibi, boş, âdeta harap bir saha halinde idi... Bu sene bir kaç ay içinde elde edilen neticeler ileride bu dolaştığımız yerlerin İzmirin güzelliği ile âhenkar bir mecmua olacağı ümidini insanda kuvvetli bir surette uyandırıyor.

Biz aranızda hükümetin mes'ul adamı olarak bunu söylerken gelecek seneler daha iyi çalışacağımıza söz vermiş oluyoruz.

Türkiye, kültür ve iktisadi faaliyetleri mütemediyen artan ve ilerlemler yapan bir memleketdir. Büyük bir kültür faaliyeti olan Dil Kurultayını kapadıktan sonra İzmir fuarını muvaffakiyetle açmış bulunuyoruz.

Memleketimizi her sahada, kültürel ve ekonomik sahada ilerletmek için Büyük Reiscumhurun yakın alâkaları hepimizde hürmet uyanırmaktadır.

[İsmet İnönünün nutkunun metni ve panayırın açılış tafsilâtı 8 inci sayfamızdadır.]

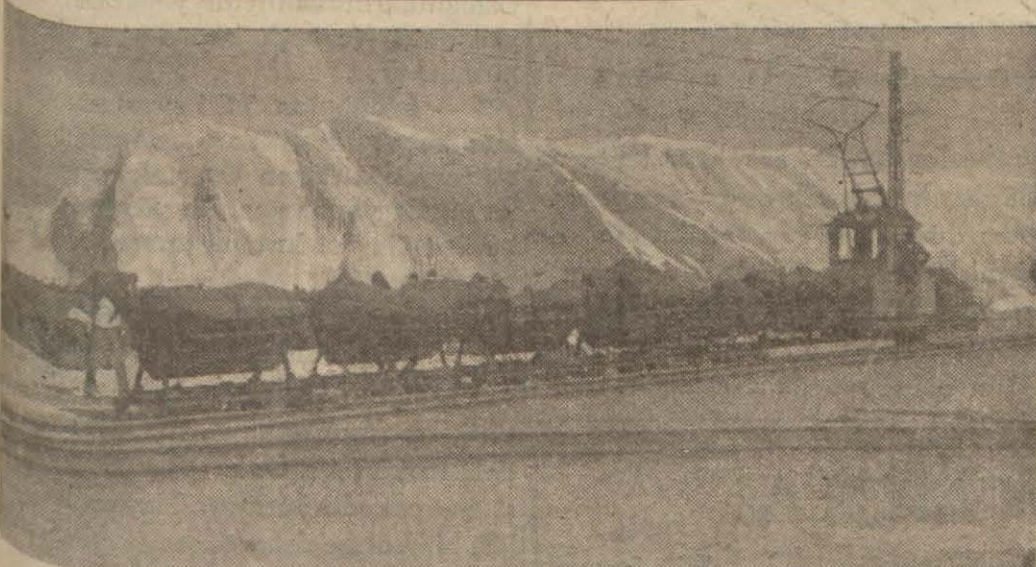
Uzak vilâyetlerimizde tuz

buhranı başgösterdi

Tuz merkezlerinde mevcut stoklar

yağmurlara karşı muhafaza

edilememiş, mes'uller aranıyor!

Tuz merkezlerimizden birinde tuz dağları ve nakliyat

Son bir iki ay içinde Anadolu'nun bazı uzak yerlerinde oldukça mühim bir tuz buhranı başgöstermiştir. Buna sebep son yağmurların tuz merkezlerinde açıkta kalan tuz stoklarını yok etmesidir. Yağmurlar yüzünden istih-

Irak Hariciye

Veziri yarın

İstanbul'a geliyor

Türkiye, İran, Irak ve Efganistan devletleri arasında Cenevrede hazırlanarak bu devletlerin mümessilleri tarafından paraf edilmiş misakın gelecek sonbahar mevsimi zarfında Bağdatta imza edileceğini haber vermiştik. Irak Hariciye Nazırı Nuri Sait Paşa Nuri Sait paşa Suriye gazetelerine bu

(Devamı 9 uncu sayfada)

Anadoluhisarında

bir küp dolusu

altın mı bulundu ?

Bir kadın kendisine ait altınları başkasının aldığı iddia ediyor

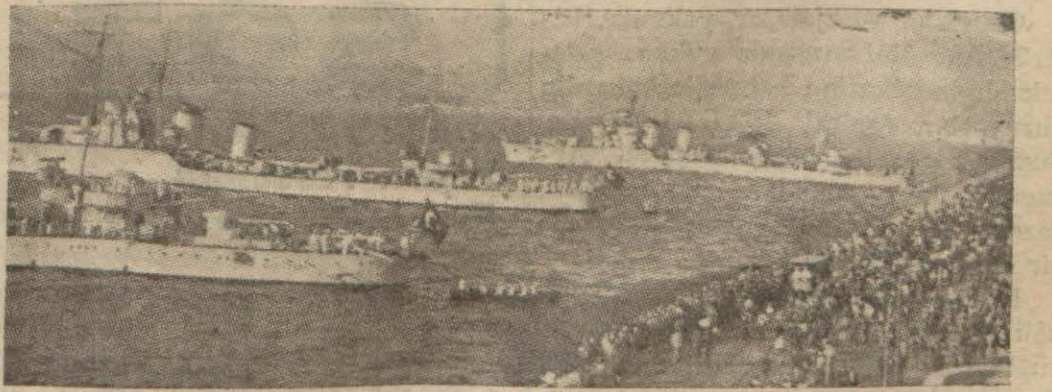
(Yazısı 9 uncu sayfada)

İngiltere Kralının yatı

yarın sabah sularımıza

girmiş bulunacak

Yatı Çanakkale Boğazı dışında karşılayacak olan Zafer ve Kocatepe torpidolarımız dün hareket ettiler İsmet İnönü Kralı Çanakkalede karşılayacak

Muhterem misafirimizi karşılayacak torpidolarımızın İzmirde alınmış bir resimler İngiltere kralı Sa Majeste sekizinci Kralı karşılayacak olan General Edvard yarın sabah kara sularımız dahiline girmiş bulunacaktır. Fahreddinin riyasetindeki heyet dün Zafer ve Kocatepe torpidolarıyla Çanakkaleye müteveccihen hareket etmiştir. Heyet bugün Çanakkaleye vâsil olacak ve yarın sabah gelecek olan

(Devamı 3 üncü sayfada)

Paristeki Suriye heyeti

Ankaraya gelecek

Suriye ve Fransa Hükümetleri arasındaki müzakere neticelenmek üzere, Suriye de istiklâline kavuşuyor

Paris, 2 (Hususi) — Bir müddet tenberi Pariste Fransa hükümeti ile Suryenin mukadderatı üzerinde müzakereler yapmakta ve Fransa ile Surye arasında bir ittifak muahedesinin esaslarını hazırlamakta olan Surye millî heyetinin işlerini bitirmek üzere olduğu anlaşılıyor. Heyetin müzakere ettiği muahede, İngiltere ile Irak arasında imzalanan ve Manda sistemini ilga ederek memlekete hürriyet ve istiklâlini temin eden muahedenin aşağı yukarı tıpkısı olacaktır.

Suryenin millî heyeti dönüş seferinde Ankaraya uğrıtacak ve Türkiye ile Surye arasında tam bir anlaşma yapmağa çalışacaktır.

Cim Londostan cevap yok!

Yunan pehlivanı pazara Dinarlı ile karşılaşmaya gelmeyecek mi ?

Cim Londosa belediyeden sonra biz de cevaplı bir telgraf çektik, fakat biz de cevap almadık!

İstanbulda pehlivanlarımızla iki müsabaka yapmağa söz verdiği halde, ansızın Yunanistana hareket eden dünya şampiyonu Cim Londos, buradan giden, korktuğunu, kaçtığını söyleyenlere:

—Ben, demışti, Atinadaki işlerimi görmeğe gidiyorum. Nasılsa, yapacağımız seçmelerin galibile karşılaştırılacağı. Bu itibarla, o müsabakaların sonuna kadar burada vaktimi boşuna geçirmeyim. Siz seçmelerinizi bitirir bitirmez bana neticeyi telgrafla bildir-

Cim Londosa gönderdiğimiz telgrafın makbuzu rirsiniz. Ve ben derhal hareket edeyim.

(Devamı 9 uncu sayfada)

238/150 T.C. Mektup (Nu. 11)
P.T.T.U.M. Barçınno 10492
hütlü, K. mektup veya kutu, Paket, Telefon, Telgraf
Makbuzu
Sıkket Kelime Öcret Mersule Nu:
Kr. Gr. Kr. Pr.
Somposta 173
Londos
Aylene
yer:
İmzası 238 936

Hergün

Tetik durmak lâzım!

Şöylece gözlerinizi kapayarak Av-
rupanın bir tarafından öte tara-
fına doğru hayalinizi sür'atle gezdirin-
iz. Görülecek enteresan şeyler var-
dır:

Moskova'da birdenbire açılan bir
dava, Lenin'in sahabelerinden on altı-
sını kursuna dizdikten sonra, şimdi
diğer mevkuların sual ve cevabı ile
meşgul. Düne kadar muayyen bir ka-
naat cephesinde omuz omuza dövüş-
müş olanlar arasında cereyan eden
bu sahnenin kendisine göre bir manası
vardır.

Gene aynı Rusyada ordu mevcudu-
nu arttırmak için askerlik çağını daha
gençlere doğru teşmil etmek üzere it-
tihaz edilmiş manâh kararlar vardır.

Lehistan da şakin değildir. Orada
başka tarzda bir faaliyet var. Lehistan
ordusunun mühim bir şahsiyeti Parise
te ve Leh - Fransız diplomasisi müte-
madiyen meşgul.

Gazeteler ve ajanslar, yakında Hit-
ler'le Musolini arasında vukua gele-
cek bir mülâkattan hararetle bahsedip
duruyorlar. Amiral Horti faaliyette,
Şuşniç harekette, bütün merkezî Av-
rupada gidip gelmeler, konuşmalar,
gazete neşriyatı, hulâsa, tam manâsile
bir siyaset hareketi.

Romanyada, her tarafta gayet ma-
nâhî görülen bir hükümet buhranı ve
bu buhran neticesinde Titulesko gibi
siyasetin hacı yatmazı zannedilen kuv-
vetli bir devlet adamının hükümet ha-
ricinde kalmasından mütevellit muhte-
lif tefsirler.

Gazeteler Berlinden Sofyaya kadar
uzayan bir merkezî blok projesinden
bahsederlerken Çekoslovakya daha bir
buçuk ay evvel yüz milyon Türk lira-
sına yakın bir silâhlanma, millî müda-
faa istikrazı yapmış bulunuyor.

Romanyadaki hükümet buhranı ile
Almanyanın merkezî Avrupada yaptı-
ğı diplomasi taarruz arasında sıkı bir
münasebet bulunduğunu iddia edenler
alelâde siyaset gevezeleri değildir. Ağır
başlı gazeteler bile bundan bahse-
diyorlar.

Öte taraftan Almanyanın mühim
bir devlet adamı Fransada bir ziyaret
yapıyor. Bu ne demek? Bunun hak-
kında da muhtelif tefsirler var. Zid istikametlere müteveccih olan bu tefsir-
ler arasında doğru olarak tesbit edile-
bilecek yegâne hakikat şudur: Avrupa
karmakarışık bir hareket içindedir.

İspanyanın dahili halini bir tarafta
bırakınız, bunun beynelmilel tesirlerini
düşünmek daha enteresandır: Avru-
pa, bu hâdiselerle, yavaş yavaş Faşist
ve Sosyalist iki büyük bloka ayrılıyor.
Bu bloklar da hâlen Merkezî Avrupa
ile muhitî Avrupa tarzında iki nevi si-
yasî, askerî ve diplomatik ayrılımları
tekalüb eden iki manzume vücuda ge-
tiriyor.

Fransa sakin mi? Halkın cephesi-
nin teşekkülü ve kazandığı intihap mu-
zafferiyeti Fransayı da heyecan ile bir
siyaset bataryası haline getirdi.

Gözünüze yegâne sakin görünecek
bir memleket varsa o da İngiltere'dir:
Sükûnetle ve fakat sür'atle silâhlanıyor
ve aynı zamanda Avrupada o da
ayrı bir diplomasi taarruzuna girişmiş
bulunuyor.

914 Avrupada bu kadar hummalı
bir hareketle başlamış değildir. Bugün
Avrupanın gösterdiği bu sinirli, gergin,
arap saçığı gibi girişli manzara, 914 se-
nesine nisbet edildiği zaman daha korkunç
ihtimallerle dolu bir vaziyet kar-
şısında bulunulduğu hissini veriyor.

Bir kaç aydanberi Avrupada halle-
dilebilen, yahut, hiç olmazsa uyutula-
bilen bir meseleye mukabil bir kaç gün
sonra iki üç meselenin birden çıktığını
gördük. Son zamanlarda Avrupa hava-
sında revizyonların geniş mikyasta
siyasî bir taarruza hazırlandıklarını
gösterir alâmetler de belirmeğe başla-
dı. Bir de o mesele çıkarsa ne olacak?
Bugünkü gerginlik nereye kadar gide-
cek?

Tetik durmak lâzım.

Resimli Makale

Ana ve babalara düşen en mühim
vazifelerden biri de çocuklarının ça-
lışmalarına nezaret ederek boş yere e-
mek vermemelerine dikkat etmektir.
Çocuk öğrenmek niyetiyle çalıştığı hal-
de öğrendiğini yanlış beller, yahud
dersini anlamaktan âciz olduğu halde
o dersi papağan gibi tekrar etmeğe a-
lırsa muhakeme kuvvetini kordetme-
ğe başlar.

Ana babanın vazifesi, çocuğun çalış-
malarını mutlaka kontrol etmek, ve bu
çalışmaların normal bir maksada hâ-
dim olduğunu gözönünde bulundur-
maktır.

Bu kontrolü ihmal etmenin ve-
receği neticeler çok fenadır.

En birincisi dersten soğumaktır. Ve
çocuk dersten soğuduktan sonra ona
kolay kolay ısınmaz.

Dersinden soğuyan çocuk, mektep-
ten de soğumağa başlar.

Mektepten soğumak ise tahsil haya-
tını yarım yamalak bırakmak, haylaz-
lığa, serseriliğe sapmaktır.

Ana baba çocuklarının çalışmalarını

kontrol ederler, çocuklar bir engel ile
karşılaştıkları zaman onlara hemen
yardıma koşarlarsa bütün bu mahzur-
ların önüne geçmiş olurlar.

Çocuğun yemesini, içmesini, yat-
masını, kalkmasını kontrol eden ana
baba onun çalışmasına da aynı derece-
de ehemmiyet vermelidirler.

Çocuklarımızın çalışmaları:

Sözün Kısası

Genç Türk
Subayları

E. Talu

Gecen pazar günü, ne zamandan-
beridir mütehasşiri olduğum bir
manzarayı köprü üzerinde doya doya
seyrettim.

Harbiye mektebinin bu seneki me-
zunları, yepyeni üniformaları içinde,
yurt istikbalinin canlı bir kaşesi gibi
tek bir kitle halinde İstanbul cihetini-
den gelip, Beyoğluna geçtiler.

En önünde, kıt'a kumandanı, atının
üzerinde görüldüğü zaman, köprü ü-
zerini dolduran bir yığın halkın gö-
leri dikkat kesilmişti.

Hiç kimse kııldanıyor, herkes ye-
rini başkalarından kıskanıyor, şahit o-
lacağı heybetli manzaranın bir azıcık-
ğını olsun feda etmemek azmini gös-
teriyordu.

Alay yaklaştı. Gönüller heyecan-
lanıyor, gözlere sevinç ve gurur yaş-
ları doluyordu.

Güneşin bol bol serptiği sıcak ışığı
altında parlayan sırmalarile, dik ba-
kışları, necip simaları ve sert adim-
larile, yurdun yarınki nikehbânları
geçmeğe başladılar.

Hepsi eştî: Hiç birinin çehresini di-
ğerinden ayırt etmek imkânı yoktu.
Bu bir kaç yüz, yiğit Türk delikanlısı
ferdiyetlerini kaybetmiş gibi idiler.
Gözlerimin önünden, yekpare vatan
geçiyor sandım! Ve o dakikada, var-
lığını, Türklüğümü ben bir kere da-
ha iftihar ettim.

Oldukça uzun ömrümde, pek çok
rastladığım askerî geçit resimlerinin
pek azı, o gün gönlümde coşan heyecan-
cı bana temin etmiştir.

Alay uzadıkça bakıyordum: Ata
türk devrinin bu anl, şanlı evlâtları,
cumhuriyet ordularının bu müstak-
bel kumandanları, her attıkları adımda,
bu mukaddes ana yurdun ebedî
varlığına olan inanç kuvvetlerini teyit
ediyorlardı.

Ve binlerce halk ile beraber, ora-
da ben de bu aynı iman ile onları u-
ğurladım.

Onları.. Omuzlarındaki sırtmalı şe-
ritten ziyade, kalblerindeki vatan se-
gisinin gururu ile yürüyen bu asil
gençleri.. Bu Türk subaylarını..

İçten kopan temiz heyecanıyla tak-
dis ettim!

E. Talu

Biliyor Musunuz?

— Madagaskar adası hangi devletin
müstemlekesidir ve bu adada ne
kadar insan yaşar?

2 — Kanunî Süleymanın saltanatı
devrinde Osmanlı ordularıyla çarpışan
İran şahı kimdir?

3 — Esatiri Siren kızları klâsik Yun-
nan şâiri Homerin hangi eserinde gö-
rülür?

(Cevapları Yarın)

Dünkü Suallerin Cevapları:

1 — Eyfel kulesi Beyazıt kulesinden
225 metre yüksektir.

2 — Şimdiki Mısır kralı Faruğun büyük
babası, yani hanedanının müessesisi
Kavalalı Mehmet Ali Paşadır. Mısırda
Osmanlıların valiliğini yaparken is-
yan etmiş ve başı başına bir devlet
kurmuştur.

3 — İstanbulun fethi sırasında Ga-
lata kulesi Bizanslılar tarafından Da-
vutpaşada bulunan Osmanlı ordusunu
tarassuda yaramıştır. Bu yüzden Fatih
bu kulenin üst kısmını tamamen yık-
tırmıştır.

Sağır ve dilsizler ayaklarından
ışılıyorlar

Vaşington hayvanat bahçesi direk-
törü, bir grup sağır ve dilsiz bahçede
dolaştırıyormuş. Onları aslanların kafesi
önünde durdurmuş. Hayvanlardan
biri birdenbire dehşetli sesler çıkararak
bağırmağa başlamış.

Sağır ve dilsizler kaçışmağa, kendi-
lerini kurtarmak için can havliyle kapı-
lara hücum etmeye başlamışlar.

Direktör bu vaziyet karşısında şaşır-
mış, ve onlara bu gürlüğü nasıl duy-
duklarını sormuş. Sağır ve dilsizler
yeri göstermişler, sesin ayakları vası-
tasile dimağlarına intikal ettiğini an-
latmışlar.

SÖZ ARASINDA

Ayağıle tablo
Yapan ressamın
Eserleri toplanıyor

Fransızlar şimdi Dukornet isminde
bir ressamlarının tablolarını bir araya
toplamaktadırlar. Dukornet geçen asrın
en meşhur ressamlarından. 1856 da
ölmüştür. Dukornet'nin asıl hususiyeti
dünyaya iki kolundan mahrum olarak
geldiği cihetle bütün şâheserlerini sağ
ayağıyle yapmış olmasıdır.

Fransa Dahiliye Nezaretî
Kapıcısının hatıraları

Fransız dahiliye nezaretinin uzun
seneler odacılığını yapmış olan Ritot
isminde bir adam tekaüde sevk edil-
miştir. Çalıştığı müddet zarfında 68
tane nazırın o sandalyeye oturduğunu
görmüş, kendisinden bu müddet zar-
fında gördüğü garip vak'aları anlat-
masını isteyen gazetecilere:

— Biz odacılar demiş, gayet ketum
olmak mecburiyetindeyiz. O kadar ki
hâdiseleri bile unutturuz, size memu-
riyet müddetim esnasında tek bir vak'a
anlatılabirim. Çünkü mevzua giren her
iki şahıs ta ölmüştür.

Klemanso aynı zamanda dahiliye na-
zırlığı da yapıyordu. Belediye reisle-
rinden bir tanesi kendisini ziyaret et-
mek istiyor, fakat o onu bir türlü ka-
bul etmek istemiyordu.

Belediye reisi, nazıra tek bir kelime
söyliyeceğim diye yalvarınca Klemanso
da peki kendisini kabul ederim ama,
iki kelime dinlemem, dedi.

Belediye reisi odasına girdi, Kle-
manso kafasını kaldırdı:

— Tek bir kelime söyliyeceksiniz,
üst tarafını dinlemem deyince, bele-
diye reisi:

— Paralı.. dedi. Klemanso gayriih-
tiyari:

— Ne parası diye sorunca belediye
reisi güldü. Klemanso sualinin müza-
kereyi uzatacağını anlattı:

HERGÜN BİR FIKRA

Güzellik ve sükût

Yahya Kemal de bulunduğu
bir mecliste gevezelerimizden
biri mütemadiyen söylüyor, bir
şeyler anlatıyordu.

Dinleyen yoktu. Fakat usaç ge-
tiren herkeste. Meclistekilerden bir
ikisi bahsi değiştirmek istedi, fakat
muvaffak olmadılar.

Şâir mütemadiyen söyliyordu.
Nihayet içlerinden biri şâir Yah-
ya Kemale döndü:

— Üstad, niçin siz de bir şey söy-
lemiyorsunuz? dedi.

Yahya Kemal, göz ucuyla gevezelerimize bakarak:

— Hikmeti şu: Söylediğim için
çok defa pişman oldum. Fakat sus-
tuğum zaman hiç de nâdim olma-
dım.. dedi.

Amerikada
On sene hapse
Mahkûm edilen köpek

Amerikada bir mahkeme bir köpe-
ği on sene hapse mahkûm etmiştir.
Mahkûmiyetin sebebi, bir adamın ü-
zerine hücum ederek havlaması ve o
adamın da korkudan ölmesidir.

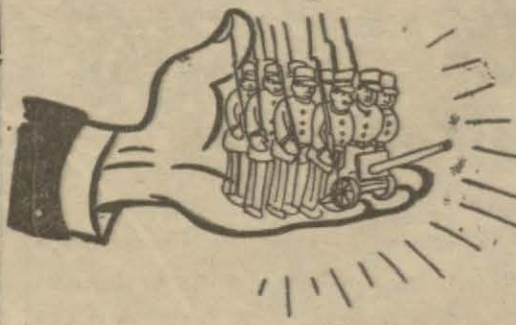
Bu türlü bir karar bize acayip görü-
nürse de, kurunu vüstada hapse, ida-
ma mahkûm olan hayvanlar hayli
çoktur. Siçanların, sülüklerin, köpek-
lerin... mahkeme huzuruna çıkarak
hüküm aldıkları çok vakidir. 1386 da
Falaire denilen yerde ufak bir köpek
bir çocuğun yüzünü tırmaladığı için
idam edilmiş ve sehpaaya insan elbi-
sesi giydirilerek çıkarılmıştı.

Kekemeliği bira ile tedavi
ediyorlarmış

Kekemeliği tedavi için bir çok usul-
ler ve çarelere baş vurulmuş, fakt kat'i
olarak bir netice henüz alınmamıştı.

Ahiren Almanyadan gelen haber-
lere nazaran pepemeliği tedavi için bir
çare bulunduğunu söylenmektedir. Bu
çare de pepeme olan kimseye bol bira
içirmekmiş. Yapılan tecrübe müsbet
neticeler vermiş.

— Anlat, bakalım dedi, sözümü ge-
ri alıyorum.

Yalnız on bir
Kişilik ordusu
Olan cümhuriyet

Bu devlet Avrupadadır. Şimdi on
bir kişilik muvazzaf bir ordusu vardır.
Bir devlet olmak için lâzım gelen bütün
şeraiti haizdir. Müstakildir, ülkesi, nü-
fusu, kendine mahsus hâkimiyeti, pa-
rası ilâh. Her şeyi vardır.

İsmi merak ederseniz hemen söy-
leyiverelim: Andorre Cümhuriyeti.
Fransa ile İspanyadaki isyan dolay-
sile bu devletin rahatı kaçmıştır. 11
kişilik ordu, ülkeyi muhafaza etmek
için nöbet beklemeye başlamışlardır.

Tenlerdeki imdat işaretleri
ne zaman çekilir!

Lehistan'daki ceza mahkemelerinden
biri oldukça garip bir karar varmıştır.
mesele şudur: Sigara içmeyenlere mah-
sus kompartimanların birinde bir ka-
dın yanındaki erkeklerin nizam ve u-
sule muğayir olarak sigara içtiklerini
görmüş, dumandan rahatsız olmuş,
kendilerine lâzım geldiği şekilde ihtar
etmiş dinletememiş, ısrar etmiş kadın-
la alay etmişler, bunun üzerine kadın
kompartimandaki imdat işaretini çek-
miş. Tren durmuş, şimendifer kum-
panyası, boş yere işaret çekildiği için
kadını mahkemeye vermiş.

Mahkeme meselenin icabını düşün-
müş, kadının böyle vaziyette imdat
işaretini çekmekte haklı olduğunu gö-
rmüş ve nakdi cezayı sigara içene yük-
letmiştir.

Çekoslovakya'da camdan
sokak yapılıyor

Çekoslovakya'da, sokakları tahta ve
taşlardan kurtararak cam yapmak sev-
dasına düşmüşler ve tecrübeler de
girişmişlerdir. Prag belediyesi, cam-
dan imal edilen caddelerin taştan ve
tahtadan döşenen sokaklardan daha
sağlam olduğunu iddia etmiştir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Evkaf idaresi Taşdelen ve Tefneli sularının kaynakla-
rını ıslah etti. Bu suların hilesiz olarak halk eline geçmesi
işini de üzerine aldı ve ilk hamlede de teşebbüste muvaf-
fak oldu.

Şimdi bu iş teşkilâtlandırılmakta, şehrin muhtelif yer-
lerinde şücu dükkânları açılmakta, depolar tesis edilmek-
tedir. Buralarda bardakla ve damacana ile su satılacak,
istiyenlerin de evlerine gönderilecektir.

Teşebbüsü beğenmemek, alkışlamamak, tebrik etme-
mek kabil değildir. Fakat açılan dükkânlar hep fazla ka-
labalık, nisbeten de fazla zengin semtlerdedir, buraların
zengin halkı ise temiz su bulmak imkânına esasen ma-
liktir.

Binaenaleyh bu su depoları şehrin fakir semtlerine ka-
dar her tarafına dağıtılmadıkça ekseriyetin hilesiz su bul-
abileceğine biz pek inanmıyoruz. Fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

ŞEHİR HABERLERİ

Halkevinde Yeni teşkilât

Eminönü Halkevi geniş bir izcilik teşkilâtı yapıyor

Eminönü Halkevi Spor Komitesi bir deniz kolu teşkil etmiştir. Yeni şubenin faaliyete geçmesi için de Ortaköyde bir kayıkhaneye vücuda getirmiştir. Bu şube önümüzdeki haftadan itibaren yarışlara ve ekzersizlere başlayacaktır.

Gayrifedere Klüpleri

Halkevi memleket dahilinde bulunan bütün gayrifedere klüpleri kendi teşkilâtına bağlanmış bulunmaktadır. İstanbulda mevcut gayrifedere klüpler 20 tanedir. Halkevi tarafından bu klüpler arasında yapılan turnuvalar geçen hafta bitmiştir. Şimdi bu klüpler de federe klüpler gibi ayın 16'sından itibaren final maçları yapacaklardır.

İzcilik Ve Gezginlik Teşkilâtı

Halkevi bir de İzcilik ve Gezginlik teşkilâtı kurmaktadır. Cumhuriyet bayramında bu teşkilâta mensup 500 kişilik bir grup geçit resmine iştirak edecektir.

Orta mektep lisan muallimliği imtihanları

Dün Üniversite dil mektebinde Ortamektep muallimlerinin lisan imtihanları yapılmıştır. İmtihana Fransızcadan 48, Almandan 48, İngilizce den de 35 kişi girmiştir.

Bu imtihanlarda muvaffak olanların yarın saat 9 da sıfahî imtihanları yapılacaktır. Muvaffak olanlar cuma gününden itibaren Üniversitede verilecek meslekî derslere devam edeceklerdir.

Tayyare haftası

Tayyare haftası devam etmektedir. Kartal şubesi bütün semtlerindeki kulüpler arasında bir yüzme müsabası yapacaktır. Yarın da voleybol, Cuma günü de mükâfatlı bir futbol müsabakası yapılacaktır.

Beşiktaş şubesi bugün ve yarın Akaretlerdeki bahçede tiyatro müsamesesi verecektir.

Arnavutköy şubesi bugün Bebekte Ferah bahçesinde sinema müsamesesi verecek ve yarın da Bebek bahçesinde bir gece eğlencesi tertip edecektir.

Cuma günü Akıntı burnunda yeni açılan gazinoda ayın 5'inci günü de sabaha kadar müsamereler verilecektir.

Çuval buhranı

Son zamanlarda piyasada çuval buhranı başgöstermiştir. Buna sebep ihracatımızın artması dolayısıyla ambalaj işlerine yarıyan çuvalın piyasada azalmasıdır. Çuval ticareti yaparken evvelce hariçten çuval idhal etmiş olan bazı tâcirler de fiyatları yükseltmek suretiyle bu buhrandan istifadeye kalkmışlardır. Buhranın önüne geçmek için bundan sonra ihracat tacirleri ihtiyaçları nisbetinde çuval idhal edecek, buna mukabil çuvalcılar hariçten çuval getiremeyeceklerdir.

TAKVİM

EYLÜL		2		Arabi sene 1355	
Rumi sene 1352	2	Arabi sene 1355			
Ağustos 20	Resmî sene 1936	Hızır 120			
ÇARŞAMBA					
SABAH		Cem. ahar 14		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
10 44	8 58	5 27	3 42		
Ö. a. e.		İkinci		Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 5 31	9 12	12 12	1 36		
Z. 12 13	5 55	8 42	20 17		

Doğru değil mi?

Güzel bir eser gözden saklanmak için değil, göze gösterilmek için yapılır?

Çemberlitaşa bitişik, evkaf malı bir arsa vardır ki, son günlerde satılığa çıkarılması mevzu bahis idi. Talibi vardı, alacak, yerine bir apartman yapacak, Çemberlitaşa da daracık bir sahadan sivrilmış vaziyette bırakacaktı.

Bu arsayı belediye satın almış, bir bahçe haline getirecek, Çemberlitaşın daha iyi görünmesini temin edecekti. Düşüncesinden dolayı kendisini tebrik etmek lâzım.

Fakat biz bu haberi öğrendiğimiz zaman buna benzer başka bir hadiseyi hatırladık.

Herkes bilir ki Beyoğlunun meşhur Ağacami geçen yıla gelinceye kadar dar bir caddede koca bir kale duvarının arkasında mahsur bir haldeydi. Evkaf idaresi bir aralık caminin etrafına bir tahtaperde gerdirtti. Ve o zaman herkes hükmetti ki, bu kale duvarı yıkılacak, cami meydana çıkacak, dar caddede de biraz hava, biraz güneş gelecek.

Tahminde yanlış yoktu. Evkaf camii görünecek vaziyete getirmeyi, sokağa da biraz hava ve güneş vermeyi düşünmüştü. Fakat bunu duvarı tamamen yıkmak değil yarı indirmekle, yarım tedbirle yaptı.

Bu münasebetle biz yalnız Ağacami değil, bütün sanat ve din âbidelerimizin kenarlarındaki kale duvarları kaldırılmalı, çevreleri bahçe ile süslenmeli, göze görünecek hale getirilmelidir, diyoruz. Güzel bir eser gözden saklanmak için değil, göze gösterilmek için yapılır.

Doğru değil mi?

Köpek ağzından Kurtarılan çocuk

Üsküdar'da Kısıklıda oturan Resmîyenin 3 yaşındaki çocuğu Sadî komşularının bahçesinde oynarken üzerine köpek hücum etmiş ve biçare yavruyu dişlemeye başlamıştır. Çocuğu köpeğin ağzından zor kurtarmışlardır. Sadî ağır yaralar almış ve hastaneye kaldırılmıştır.

Ispanyada alacağı olanlar

Ispanyaya mal gönderen Türk ihracatçıları, mal bedellerinin ödenmesi için İktisat Vekâleti nezdindeki teşebbüslerine devam etmektedirler. Türk tacirlerin Ispanyadan alacakları yedi milyon frank kadardır. Karadeniz muntakası tacirleri ve yumurta ihracatçıları Ispanyadan alacaklarına dair olan vesikalarnı Türkofise ibraz etmişler, Ofis de bu vesikalarnı İktisat Vekâletine göndermiştir.

Bu cihet halledilince ihracatçıları bankadan aldıkları avansları ödiyerek para çekebilecekler ve bu suretle işler daha normal bir seyre girmiş olacaktır.

Otomobil kazaları

2322 numaralı taksi otomobili Dolmabahçeden geçerken Mehmet oğlu Osmanın yük arabasına çarpmıştır. Müsademede hayvanlar yaralanmış, arabanın oku kırılmış, şoför kaçmıştır.

★ 1195 numaralı otomobil Üniversite kapısı önünde Selânikli Mustafaya çarpmış, vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Şoför kaçmıştır.

★ 321 numaralı otomobil Köprüde karşıdan karşıya geçmekte olan 9 yaşında Hüseyin oğlu Necatiye çarpmış, ağır surette yaralanmıştır. Necati Finâkıldaki evine nakledilmiştir. Şoför kaçmıştır.

Kabataş mezunları cemiyeti

Kabataş Lisesi Mezunları Cemiyeti cumartesi günü saat 2 de Eminönü Halkevi salonlarında senelik toplantısını yapacaktır.

Bir dayaktan Ölüm davası

Bodos meğer müslümanmış bir sene evvel ihtida etmiş!

Küçükpazarda Bodos adlı bir adamın metresi Müberra Dilberi dövdüğü ve Müberranın bu dayağın tesiriyle öldüğü ihbar edildiğini yazmıştık. Bir-Türk kadınının kocasının Huristyan olması o muhitte garip telâkki edilmiştir, fakat Bodos Müslümandır. Bir sene evvel ihtida etmiş ve Ali Rıza ismini almıştır. Ancak tanyanlar kendisine Bodos dedikleri için ilk ihbarda ismi de zapta böyle geçmiştir.

Eski ismile Bodos, yeni ismile Ali Rıza bir senedenberi Müberra Dilberle evli bulunmakta ve o zamandanberi Küçükpazarda Dolapdere'deki bir odada oturmakta imiş. Bu çift son günlerde Ali Rızanın bazı geceler evine gelmemesi yüzünden kavgaya başlamışlardır. İşte bu kavgaların sonucunda Ali Rıza Dilberi dövmüş, iki gün sonra da Dilber ölmüştür. Komşuların ihbarı üzerine tahkikat başlamış, kadının cesedi morga kaldırılmış, Ali Rıza zan altına alınmıştır.

Merkez bankası tahvilleri tekrar yükseliyor

Merkez Bankası tahvilleri tekrar yükselmeye başlamıştır. Tahviller dün 80,5 liradan açılmış, 83,5 liradan kapanmıştır. Alâkadarlar ellerindeki tahvilleri saklamaktadırlar.

Parasız yatılı talebe imtihanları

Parasız yatılı talebe için müsabaka imtihanlarına dün itibaren başlanmıştır. Bu sene Eylül meccanı olarak okullara 1500 kadar talebe alınacaktır. İmtihanlar beş Eylülde bitecektir. İmtihan kâğıtları tetkik edilmek üzere Vekâlete gönderilecektir.

İki Musevî mektebi kapandı

Yabancı azlık okullarından bazıları talebe azlığı yüzünden kapanmaktadır. Bu arada Galşmit adlı bir Musevî mektebi Maarife müracaat ederek tatili faaliyet ettiğini bildirmiş ve ilk tedrisat ruhsatıyesini geri vermiştir. Kasımpaşadaki Musevî mektebi de bu sene kapanacaktır. Bu okullardan açıkta kalan Türk öğretmenleri peyderpey münhallere tayin edileceklerdir.

Hali teşhir salonu

Hali sergisinin açıldığı Sultanahmetteki hamamda ziya tertibatı yapılması ve karanlık köşelerin de bu suretle tenvir edilmesi kararlaştırılmıştır. Mimar Sinanın eserlerinden olan bu hamam büyük bir teşhir salonu haline getirilecektir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Eşref). Alemdarda: (Abdülkadir). Bakırköyünde: (İsteyan). Beyazıtta: (Asador Vahram). Eminönünde: (Beşir Kemal, Cevat). Fenerde: (Hüsameddin). Karagömrükte: (Kemal). Küçükpazarda: (Necati). Samatya'da: (Erofilos). Şehreminde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Halil).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Hidayet). Hasköyde: (Barbut). Kasımpaşada: (Vasif). Merkez nahiyede: (Galatasaray, Garih). Şişlide: (Maçka). Taksimde: (Kurtuluş, Kemal Rebul). Üsküdar, Kadıköy ve Adalar'dakiler: Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköy eski İskele caddesinde: (Büyük). Kadıköy Yeldeğirmeninde: (Üçler). Üsküdar İmrâhorda: (İmrâhor).

OKUYUCU MEKTUPLARI

Avukatlık kanunu ve dava vekilleri

«Avukatlık kanunu lâihyası baro mecmuasında basıldığını ve buna dair gazetelerde bazı mütalaalar yürütüldüğünü gazetelerde okumuştum. Bu münasebetle baro mecmuasını da getirip gözden geçirdim. Fakat dava vekilleri hakkında hiç bir kayda tesadüf etmedim. Dava vekilleri Türkiye'de, belki de avukatlardan çoktur. Kanunun çıkmasıyla dava vekillerinin hukuki vaziyeti ne olacak? Bunların mütesep bir hakları olmayacak mı? Lâyhadan öğrendiğime göre her muntakada baro teşekkülü mecburidir. 15 avukat bulunursa dava vekillerine hak verilebilir. Bile bu muntaka dahilinde vekâlet yapacaklardır. Meselâ Mersin vilâyetini ele alalım. Merkezde baro teşekkül ederse bu baro umumî kazalara da şamilidir ve bu kamusal dava vekilleri vekâlet yapamayacaklardır. İşte benim bütün anladığım budur. Şu anda de gene dava vekillerinin mütesep hakları tanınsa ve istifadeden külliyen mahrum masalar bile pek az bir menfaat elde etmeleri olurlar ki bu da bir hiç derecesindedir.»

Mudanyaya niçin büyük vapur işletilmiyor?

Mudanyadan bir okuyucumuz yazıyor: Armutlu, Mudanya ve Gemlik hattına küçük vapurlar gönderiliyor. Ve bu yüzden de bir çok yolcular yollarından geri kalıyorlar. Hemen her posta yolcuları memurlar arasında bir çok münakaşalar olmakta ve yolundan geri kalan yolcuların işleri de yüküştü kalmaktadır. Halkın bu ihtiyacını gidermek için alâkadarlardan bu hatta daha büyük vapurların işletmelerini rica ederiz.

Okuyucularımızın sorgularına cevaplarımız

Şehremini Ereğli M. Yunüsemre sokaklarında Hayrî Doğruya: — İkmektep muallimlerinin ortamektep muallimi olabilmeleri için Vekâletten ve gazetelerle ilân ettiği ortamektep muallimliği imtihanına girmek, ve muvaffak olmak lâzımdır. Ayrıca da Ankarada Gazi Terbiye Enstitüsüne de girerek orada okuduktan sonra ortamektep muallimi olmak kabildir.

Et ihraç edeceğiz Tetkikler bitti, balıkhane de bir soğuk hava antre- posu yapılacak

Ihracatımızın inkişafı için yapılan tetkiklere dün de devam edilmiştir. Türkofis müşavirlerinden Zeki Doğanın riyasetindeki heyet dün de Liman İdaresi Genel Direktörü Raufî ile birlikte limanda soğuk hava tertibatını hâvî antrepo olmağa elverişli mahalleri gezmişlerdir. Şimdilik Sirkeci ile Sarayburnu arasındaki rıhtım boyu yeni antrepoları muvafık görülmüştür. Bu antrepoları balık, sebze, meyve ve saire gibi ihraç maddeleri muhafaza edilecek ve icabettikçe dış memleketlere sevkolunacaktır. Heyet dün balıkhane ve Haliçteki mezbahada da tetkiklerde bulunmuştur. Balıkların kokmasına mani olmak için balıkhane de bir antrepo yapılacaktır. Ayrıca soğuk et ihracatı için de incelemeler yapılacak ve et, ihraç maddelerimiz arasına dahil edilecektir. Heyet dün bu hususta mezbahada yaptığı tetkikleri Vekâlete arzedecektir.

Anlaşılamayan hastalık

Şişlide Metanet apartmanında oturan Halil odasında ifade veremeyecek bir halde baygın bulunmuş, yapılan muayenede ne olduğu, neye uğradığı anlaşılamamış, imdadı sıhhi otomobili ile hastaneye kaldırılmıştır.

Müsamereler

Ortaköy Fukaraperver Cemiyetinden aldığımız bir varaka, 29 ağustos cumartesi akşamı Bebek bahçesinde tertip edilmiş karar altına alınan kır eğlencesinin, hava muhalefetinden dolayı Eylülün beşinci cumartesine talik edildiği bildirilmektedir. Kaydediyoruz.

İRTİHAL

Güzide Türk kadınlarından ve Tepe-delenli ahfadından Yenişehirli Bayan Eşref dün gece Modadaki köşkünde vefat etmiştir. Merhum seksen beş yaşına kadar yaşamış eski edebiyatımız vukufu ile tanınmıştır. Neslinin bütün edebî yüksek sınımları onun dostu ve âşinası idi. Torunu ressam Melek Celâle ve oğlu muallim Bay Kâzım ve damadı avukat Celâl Sofu'ya beyanı taziyet ederiz. Cenazesi Eylülün ikinci çarşamba günü saat on birde Moda çayırındaki köşkünün kaldırılıp Kadıköy İskele camiiinde namâz kıldıktan sonra Sahrayı Cediddeki aile makberine defnolunacaktır.

Maçkada bir Tramvay kazası

Gülnaz isminde bir yavru tramvay altında parçalanmış

Dün akşam saat 7,30 da Maçkada bir tramvay kazası olmuş. Gülnaz isminde 4-5 yaşlarında bir kızcağız tramvay altında kalarak parçalanmıştır. Gülnaz Pangaltı polis merkezi hastanesine Niyazinin kızıdır. Maçka Polis merkezinde bir yavru tramvayın önüne çıkmış, vatman tramvayın durdurulmasına muvaffak olamamış, tekerleklerin altına gitmiştir. Annesi tramvayın durdurulduktan sonra kız tekerleklerin altından canlı olarak çıkarılarak Amerikan hastanesine nakledilmiş, fakat bir müddet sonra ölmüştür.

Kaza hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Dün gelen seyyahlar

İngiliz bandıralı Orontes ve Stronç vapurlarile 1100; bir Bulgarı vapuru de şehrimize 150 seyyah gelmiştir. Seyyahlar dün akşama kadar şehrimizin muhtelif yerlerini gezmişlerdir.

Muamele vergisi ve sanayiciler

Sanayicilerin muamele vergisinin muaf tutulmaları için yaptıkları tetkikler henüz müsbet bir netice vermemiştir. Bu hususta müzakerelerde bulunmak üzere ayrılan komisyonlar bundan itibaren faaliyete geçmiş ve raporlarını hazırlamağa başlamışlardır. Raportları yakında İktisat Vekâletine sunulacaktır.

Evkaf su satıyor

Evkaf İdaresi halka hilesiz meşrubatı suyu içirmek maksadile Beyazıtta Şişli makeş Hanı altında, Yeni Camide Bankası yanında, Teşvikiyede Müvakkil kithanede olmak üzere 3 su deposu tesis etmiştir.

İleride satış teşkilâtı genişletilecek yeni şubeler açılacaktır.

Yeni Neşriyat

Son mektup — Muharrir Feridun Osman 1935 senesinde yazmış olduğu memleketi kâyelerini «Son Mektup» ismi altında yayarak neşretmiştir.

15 hikâyeden mürekkep olan bu eser, Akademi, sahifelerinde Ana yurdun köyünü kullananlar. Son Mektup hikâyecilik tarzında mimizde sesini duyuracak bir eserdir. Öz Dilimize Doğru — Türk Dili için çabaların mecmuudur. 3 üncü cildin 1 inci sayfasıdır.

MEMLEKET HABERLERİ

Boyabat kasabası beş yılda imar edilecek

Beş yıllık bir programla bütün ihtiyaçlar tesbit edildi, Kaymakam ve Belediye Reisi elele vererek çalışmaya başladılar.

Boyabatın görünüşü

Boyabat (Hususi) — Boyabat Si - nop vilâyetine bağlı bir kaza merkezi - dir. 183 köyü ve bir de nahiyesi var - ır. Yeni tahrir göre umumî nüfusu 66931 olup 3713 nüfusu kaza merke - zindedir. Kaza dahilinde 23 mektep vardır. İki tanesi tam devreli, diğerleri köy mektepleridir. Bu mektepler son maarif programına göre yeniden ya - pılmıştır. Kazanın çok geniş arazisi vardır. Kasabada şimdiye kadar esah bir hareket ve umran eseri gösterile - memiştir, son zamanlarda yeni kayma - kam bu durgunluğu hissetmiş, bir çok işlerin şimdiye kadar ihmal edilmesi - nin sebeplerini aramış, belediye reisi ile elele vererek faaliyet sahasına geç - miş, bu meyanda kazanın belli başlı maksanlarından su, elektrik, mezbaha, kaldırım, itfaiye, kanalizasyon, şehir meydanı, spor sahası gibi en mübren ih - tiyaçları beş senelik bir programa it - mal edilerek faaliyete girişmiştir. Ge - çen sene zarfında 3800 metre murah - baklı kaldırım yapılmış, fenni bir mez - baha ile fenni üç kasap dükkânı açıl -

mış, bir yandan da su, elektrik iş - lerinin itimam edilmesi için teşebbüs - ta girişilmiştir. Köylüye bir yardım bü - rosu kurulmuştur. Bu büroda köylü - lerin hükümetteki işlerinin kolaylıkla temini ve istidalarının yazılması için müracaat edenlere hizmet edilmeğe ve kolaylık gösterilmektedir. Köylünün istidalarının parasız yazılması ve işi - nin meccanen görülmesi köylüyü çok memnun bırakmaktadır. Her sene teş - rin ortalarında burada büyük bir pa - nayır kurulmakta, muhtelif kaza ve vil - lâyetlerden bir çok halk bu panayıra gelmekte, geniş miyasta alış veriş ya - pılmaktadır. Kazanın en ehemmiyetli mahsullerinden biri pirinçtir, senevi beş milyon kilo çeltik istihsal edilme - ktedir.

Kasabada yeni bir çeltik fabrikası yapılmıştır, ticaret âleminde ün almış olan Gazdere, Tabaklı pirinçleri pek nefis olmak üzere burada yetişmekte - dir. Burada meyva, sebze pek boldur. Bilhassa kavun ve karpuz o kadar nef - fis ve mebzuldür ki âdetâ parasız de - necek bir nisbette ucuzdur.

Alpulluda İş hayatı

Alpullu (Hususi) — Alpullu ahali si çok çalışkandır. Kahveler boştur. Çal - ışma saatinde hiç kimseyi buralarda görmek mümkün değildir. Bu mevsim Alpullunun faaliyet mevsimidir. Köy - lü her gün yüzlerce araba pancar ge - tirmektedir.

Yakında şeker fabrikası faaliyete ge - cecektir. Bu fabrikada amele iki kıs - ma ayrılır. Biri gececi, diğeri de gün - düzcüdür. Mesai saati her iki işçi gru - punda da 12 şer saattir. Bu ameleler a - rasında her 15 günde bir de mesai za - manlarını değiştirme yapılır.

Fabrika kantini işçilerin bütün zarurî ihtiyaçlarını giderebilecek vaziyettedir. Fabrika işçilere biri gündüz saat 12 de, diğeri de gece saat 24 de olmak üzere 2 vakit yemek tevzi etmektedir.

Alpulluda toz çok fazladır. Buna rağ - men sebze, et ve saire yiyecekler açık - ta ve toz toprak içinde satılmaktadır.

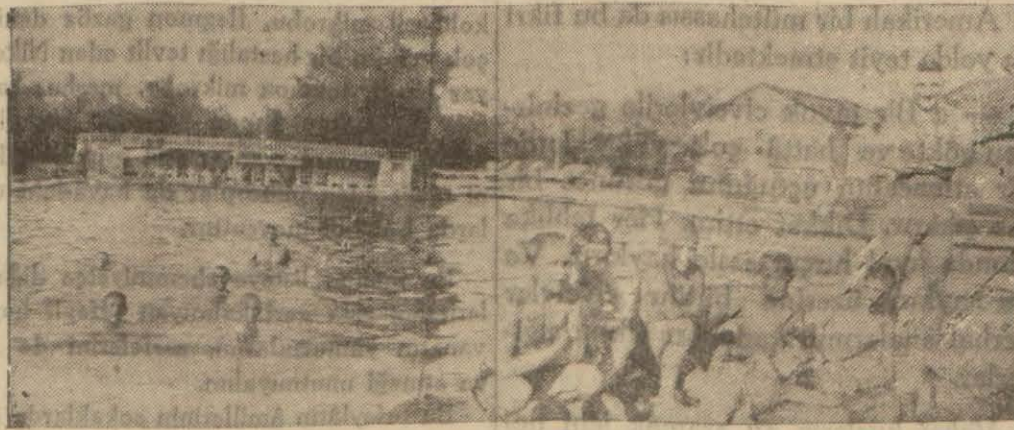
Alpulluda yiyecek, içecek fiatları pa - halıdır. Meselâ bu yıl domates ve biber Bâbaeskide, Kırklarelinde, Edirne'de 40 paraya satıldığı halde burada 5 Lırus - tan aşağıya düşmemiştir. Koyun eti 40 ve sığır eti de 35 kuruşa satılmaktadır.

Sarıköyde

Geceleyn evine gitmekte olan bir bakkal bıçakladılar

Sarıköy (Hususi) — Nahiyenin orta mahallesinde oturan Bakkal Hü - nü geceleyn evine giderken karşı - sına bir adam çıkmış ve karnına bıçak saplamıştır. Hastaneye kaldırılan bak - kal Hüsnü ifadesinde kendisini Kadı oğlu Mustafanın bıçakladığını söylemiş fakat Mustafanın hâdisesinin iki misafiri ile birlikte kahvede oturduğu ve daha sonra da evine gittiği tespit edilmiştir. Hüsnüyü kimin vurduğu şimdilik belli değildir. Tahkikat yapılmaktadır.

Kastamonuda Olukbaşı plâji

Kastamonu (Hususi) — Olukbaşı plâji bura halkının deniz ihtiyacını gi - dermektedir. Havaların sıcaklığından müteessir olan halk serinlemek için bu havuza koşmaktadır.

Olukbaşı plâji bilhassa akşamları çok kalabalık olmaktadır. Akşam üzeri bütün halk havuzun kenarında sıralanmış olan sandalyelere oturarak ha - vuzda yüzenleri seyretmektedirler. Bu havuz Kastamonunun denize hasret çekenlerini bir deniz kadar oyalamaktadır.

Tokatta zehirli gazler kurumu

Tokat (Hususi) — Memleket hasta - nesi dahiliye mütehassısı Selim Akalın Halkevinde, zehirli gazlardan korun - ma kursunda ders vermektedir. Bu kursu muallimler devam etmektedir.

Bir Düzeltme

23/8/936 da Bandırma sahasında ya - pılan Karacabey - Doğanspor maçında 4 - 2 Doğansporlular galip gelmiştir. Bu haberi yanlışlıkla gazetemizde Karacabey - lilerin galibiyetle neticelenmiş şekilde yazılmıştı. Düzeltiriz.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

Hasan Bey — Sür'ate ha - yulurum dostum, karada da - ma otomobili arabaya..

Denizde de vapuru, sandala tercih ederim..

— Peki öyleyse Hasan Bey, niçin Adaya gidiyoruz?..

Hasan Bey — O başka, ben vapur demekle Akay vapurlarımı kastetmedim!

Halkevlerinin faaliyeti

Tokat Halkevi musiki kursuna iştirak edenler

Tokat (Hususi) — Halkevi tarafın - dan bir musiki kursu açılmıştır. Kursu evin müzik kolunun bütün mensuplarından baş - ka hariçten de bir çok talebe devam et - mektedir. Kurs muallimliğini de Kemal Tunay deruhde etmiş bulunmaktadır.

Urfa Halkevi çalışmaları

Urfa Halkevi içtimai yardım kolu

Urfa (Hususi) — Halkevi içtimai yar - dım şubesi devamlı bir faaliyet içinde dir. Kuruluşundanberi bir çok hayırlı işler gö - ren şube bu sene de mekteplerdeki yüz - lerce fakir çocuğu giydirmiş, bunlara harç - lık temin etmiş ve her gün öğle yemekle - rini sıcak olarak vermiştir.

★ İstanbul Üniversitesi edebiyat fakül - tesi estetik ve sanatlar doçenti Suut Ke - mal Yetkin tarafından Halkevinde cemiyet, birlik ve fedakârlık mevzuu çok şa - yarı dikkat bir konferans verilmiştir. Bun - dan sonra halk musiki heyeti tarafından güzel parçalar çalınmış ve millî şarkılar söylenmiştir.

İki gece evvel de Halkevinde Tevfik Fikret için büyük bir ihtifal yapılmıştır.

Halkevinin neşrettiği Işık gazetesinin ilk nüshası çıkmıştır.

Antep Halkevi çalışmaları

Gaziantep (Hususi) — Antep Halke - vi 936 senesinin ilk atı ayı içinde bir çok mühim işler görmüştür.

Evde altı ay içinde yedi temsil, altı konser verilmiş, 3900 yurddaşa parasız sine - ma gösterilmiş ve yirmi dokuz konferans verilmiştir. Bunlardan başka da beş mektep müsameresi, bir balo, beş ziyafet, üç nişan merasimi yapılmış, 631 dil dersinde 10,200 talebe bulunmuş, kütüphaneden 7762 vatandaş istifade görmüştür.

Altı köy gezisi yapılmış, sporcular Mara - şa giderek orada bir maç yapmış, bir müsamerelere vermiş, merkezde 151 kimse - siz çocuk giydirilmiş, üç edebî gece ter - tip olunmuş, hevesi artırmak gayesiyle köy - lerden birinde mükâfatlı bir güreş yapılmış, beş faydalı kitap neşrolunmuş, il mü - zesi zenginleştirilmiş, hapishanede ikisi B olmak üzere dört okuyup yazma kursu açılmıştır.

Bir gardenparti ile bir çocuk balosu ve - rilmiş, Malatya'dan gelen Halkevi futbol - cularıyla yapılan maç üçe karşı altı sayı ile kazanılmıştır.

Eski Halkevi başkanı Ömer Asım Ak - soy Parti ile birlikte Halkevinden de çe - kildiği için Halkevi reisliğine Muhtar Cö - şüş getirilmiştir.

Afyon Halkevinin çalışmaları

Afyon (Hususi) — Afyon Halkevinde programlı bir çalışma yapılmaktadır. Altı ay içinde yirmi toplantı yapılmış, bu toplantılarda evin işlerinin ve şubele - rin çalışma yolları tesbit edilmiş, ayda bir defa umumî şube toplantıları yapılması ka - rarlaştırılmıştır.

Kitapsaray salonunda 5611 kitap mev - cuttur. Altı ay içinde Luraya 2574 yurddaş gelerek istifade etmiştir. Dil, tarih ve edebiyat şubesinde altı ay içinde on iki ko - mite toplantısı yapılmıştır.

Musiki kolu, muntazam ve metodik çal - ışımlarıyla muhitte iyi bir alâka uyandı - rmış ve altı ay içinde on bir konser ver - miştir. Mimari şubesinde çeşitli yapı işleri ve plânlar üzerinde çalışılmış, iyi neticeler elde edilmiştir.

Temsil şubesinin salonu ikmal edilmiş,

çalışmalar artırılmış, altı ay içinde bir çok temsiller verilmiştir.

Evin bütün şubeleri, altı ay içinde bir çok işler başarmışlar ve muvaffakiyetler elde etmişlerdir.

Önümüzdeki aylar içinde doktor, bay - tar, eczacı, tarım direktörü ve daha bir çok bilgili adamların katılacağı büyük bir kafile köyleri gezecek, hastaları muayene edecek, ilaç dağıtılacak, sağlık ve cum - huriyet rejimi üzerinde konuşmalar yapı - lacaktır.

Köy muallimlerinin kış gecelerinde, o - kuma, yazma öğretmeleri, medenî bilgiler - de bulunmaları için tertibat alınacaktır. Bu işler için bu seneki bütçeye tahsisat konul - muştur.

Sarıköyde mahsul vaziyeti

Sarıköy (Hususi) — Bu yıl kış ve ilkbahar mevsimlerinin yağışlı geç - mesi Sarıköy ve havalisinde bereket - sizliğe sebep olmuştur, bu yüzden çift - çi mahsul alamamıştır. Köylü yiye - ceğini satın almaktadır. Tohumluğu - nu da Ziraat Bankasından satın al - mak için müracaat edecektir.

Bu yıl yalnız tütün mahsulü iyidir. Gönenen gelen tütün eksperî mah - sulü tetkik etmiş, fevkalâde iyi bul - muş ve bu yıl tütünlerin yüksek fiatla satın alınacağını bildirmiştir.

Kızılcahamamda havalalar soğudu

Kızılcahamam (Hususi) — Burada havalalar birdenbire soğumuştur. Her - kes palto giymeden dışarı çıkamamak - tadır. Çiftçi harmanını kaldırmakla meşguldür. Bir çok köylerde biçme iş - leri henüz bitirilememiştir. Mahsul çok bereketlidir.

Hâdiseler Karşısında

Ay başı

Ayın birî, memur veznedarın ö - nünde arzı endam eder:

- Hesap!
- Veznedar, bordroda müşarüniylev - hin adını bulur.
- Maamızız yüz lira!
- Evet..
- Beş lira kazanç, 6 lira 50 buh - ran, 8 lira 85 muvazene, 2 lira ha - va koruma vergisi, 3 lira yol ver - gisi taksiti, 20 kuruş pul, yekûn: 25 lira 55 kuruş..
- 100 liradan minha 74 lira 45 ka - lir..

Memuru müşarüniyleh paraları ce - bine koyar. Eh, bu akşam bir iki tek atmalıdır. Bir çalgılı bahçeye girer. Biraz yer, biraz içer.

- Hesap!
- 67 lira 45 kuruş kalmıştır.
- Evine dönerken bakkala uğrar:
- Hesap!
- 24 lira 20 kuruş.
- 43 lira 25 kuruş kalmıştır. Ev sahibine rastlar:
- Hesap!
- Geçen aydan beş lira kalmıştı Bu ay da 25 eder 30!
- Al azizim.
- 13 lira 25 kuruş kalmıştır. Kasap karşısına dikilir:
- Hesap!
- Ne kadar?
- 12 lira..
- 1 lira 25 kuruş kalmıştır.

★ Elinde iki kilo üzüm. Cebinde iki paket sigara ile evine döndüğü za - man, kapıda karısı karşılır:

— Hesap!

Artan parasını sayar:

— Aylıktan 12 buçuk kuruş kal - mış karıgım.. Onu da sen al!

İMSET

Kıskanç bir ana kocasile üç çocuğunu öldürdü

Buhran içinde yakalanan kadın: — Beni bırakın, öteki çocuklarımı da öldüreyim! diyordu.

Paris Ağustos (Hususî) — Nantes'da tüyleri ürperici bir cinayet olmuştur. Bütün Fransa bu cinayetten bahsetmektedir. Bir kadın kıskandığı kocasını ve altı evlâdından üç tanesini merhametsizce öldürmüştür.

Vak'a şu suretle cereyan etmiştir: Nantes'da Sen Terez mahallesinde uzun senelerdenberi yerleşmiş bir aile oturmaktadır. Garelle ailesi denemekle maruf olan bu aile konu komşuya ve yeni evlenen çiftlerle nümünei imtiaz teşkil etmekte, herkes meş'ut çift diye onları göstermektedir.

Altı tane çocukları vardır. En büyüğü 9, en küçüğü de 2 yaşındadır.

Saadet Bozuluyor

Fakat Madam Garelle altıncı çocuğunu dünyaya getirdikten sonra bir Histerie buhranına uğramış ve ailenin ağzının tadı bozulmuştur. Kadın ara sıra sinir nöbetleri geçirmektedir.

Mösyö Garelle karısını çok sevdiği için onunla yakından meşgul olmaktadır. Rahatsızlanıp sinirlenmemesini temin için elinden geleni yapmakta ve karısını iyileştirmeye çabalamaktadır.

Fikri Sâbit

Fakat buna rağmen Madam Garelle hırçınlıklarını arttırıyor, ve kocasının artık kendisini sevmediği zehabına kapılıyor.

— Altı çocuk anası oldum, üzerime de sinir geldi. Artık muhakkak beni sevmeyiz, gider güzel kadınlarla düşer kalker diyor.

Kocası karısının kafasındaki bu kara düşüncüyü bertaraf etmek için fevkalâde uğraşiyor. Serbest dakikalarından hiç bir tanesini dışarda geçirmiyor. Evine bağlanıyor. Karısıyla meşgul oluyor, fakat onun hıncınlıklarına bir türlü mâni olamıyor.

Diğer taraftan Madam Garelle şüphelerini izale etmek şöyle dursun bilâkis gittikçe sinirleniyor, kocasının arkasına adam koyuyor, günün gayri muayyen saatlerinde çalıştığı yerde bas-kınlar veriyor.

Bazan kocasından af diliyor, ve başını alarak kırlara gidiyor.

Facia Gecesi

Facia gecesi Madam Garelle yataktan birdenbire kalkıyor. Kocası yanında derin bir uykuya dalmış, ufak bir perde ile ayrılan yandaki odada ise üç küçük çocuk uyuyor.

Kadın yatağından fırlıyor, doğru

Madam Garelle

mutfağa gidiyor, eline et satırını geçiriyor. Ve hiç bir şeyden haberi olmayan zavallı kocasının kafasına birdenbire indiriyor. Adamcağız nefes bile alamadan boğuk bir hırıltı çıkararak, ruhunu teslim ediyor.

İçerdeki en büyük çocuk, darbenin gürültüsüyle uyanıyor, ağlamağa başlıyor, çılğın ana, bir kahkaha atıyor:

— Onun evlâdısın... Sen de gebereceksin! diyor ve çocuğun üzerine koşuyor, ancak dokuz yaşında olan yavru, büyük bir korku ile karyolanın üzerinde sıçrarken öbür çocuklar da uyanıyorlar.

Kendisini adamakıllı kaybeden ane, elindeki satırı önüne gelen yere vuruyor, evvelâ beş yaşındaki yavrunun kafasını parçalıyor, sonra ortancanın canına kıyıyor, ve nihayet kardeşlerinin bu feci âkabetini görerek korkudan bayılan üçüncü ve en büyük yavruyu boğuyor.

Bu gürültü üzerine apartmanın alt katında oturanlar yukarı fırlıyorlar, kadını acı acı kahkahalar atarken görüyorlar, elindeki satırı teslim ediyor:

— Neye geldiniz? Ben diğer üç çocuğu da öldürecektim, diyor.

Hep o alçak babanın evlâtları degiller mi kahrolsunlar...

Sonra hüngür hüngür ağlıyor.

Polis bu acıklı hâdiseye vaz'iyet etmiş ve tahkikat yapmağa başlamıştır. Kadının öldürdüğü tahmin edilmektedir.

Hayvanlar konuşurlar mı?

Bir kısım âlimler, çıkardıkları seslerde mana bulunduğunu, bir kısmı ise bunların şursuz haykırımlar olduğunu söylüyorlar

Hayvanlar ağızlarından sesler çıkarırlar, meselâ merkebin, beygirin, horozun kendine mahsus bağrımları varlar, fakat acaba kükreyiş, miyavlarlar, fakat acaba bu güğreyiş, miyavlayış ve havlamada sözler ve manalar var mıdır?

Hayvanat âlimleri bunun üzerinde derin tetkiklerde bulunmuşlardır.

İngilterede bir âlim horozları müşahede altına almış, seslerini plâğa, naklettirmiş, ihtizazları tesbit etmiş ve seslerinde bizim kulağımızın alamadığı farkların mevcut olup olmadığını tesbit etmek istemiştir. Onun ne netice aldığı daha öğrenmeden, Avusturyalı bir âlim de aynı tecrübeyi beygire tatbik etmiştir. Avusturyalı âlime nazaran beygirler birbirleriyle konuşmakta ve mükemmel surette meram anlatmaktadırlar.

Şimdi ilim adamları iki kısma ayrılmışlardır. Bir kısmı hayvanların kat'iyen konuşmadıklarını, ağızlarından şursuz sesler çıkardıklarını iddia etmektedirler.

Diğer bir kısmı ise bu iddiayı gülünç bularak demektirler ki:

— Biz hayvanların ağızlarından çıkardıkları seslerin manaları olup olmadığını kestiremeyiz, insanlık âleminin haricine çıksak ve muhtelif lisanslarla konuşan kimseleri bir araya getirerek onların münakaşalarını dinlessek acaba ağızımızdan çıkan kelimeleri tefrik edebilir misiniz?

Hayvanların ağızından çıkan sesler içinde bizim kulağımızın almadığı Nüansların mevcut olmadığını nereden biliyoruz?

Onların da beyinleri var. Hareketlerinde şuur görüyoruz.

Bir kedinin kendisini ateşe attığını, otomobilin önünden kaçmadığını hiç gördünüz mü? Bir tavuk kanatlarını yavrularının üzerine niçin gerer. Demek ki onlarda da şuur vardır.

Şuur olunca birbirlerine meram ifade edecek sözler sarfetmeleri de çok muhtemeldir.

Amerikalı bir mütehasıs da bu fikri şu yolda teyit etmektedir:

— « Bir tavuk civcivlerle gezinirken gökte ve hattâ çok yükseklerde bir atmacanın uçtuğunu görünce bir ses çıkarır. Dikkat ettim. Her tehlike anında aynı hırçın sesle haykırır. Ve bu haykırış üzerine bütün civcivler derhal analarının kanatları altına sığınır.

Vahşi kuşların av aramak için uçtukları zamanı bilmem hatırlar mısınız? Gökte bir daire teşkil ederek uçurlar, içlerinden bir tanesi daireden ayrılır, diğerleri dönmekte devam ederler. Öndeki gider bataklıkların üzerine alçak o keşif vazifesini yapar. Geri döndüğü zaman daire birdenbire bozulur. O zaman her ağızdan sesler çıkar, münakaşa ettikleri hallerinden bellidir. Nihayet bir mesele üzerinde karar kılarlar ya hep beraber aşağıya inip avlarını haklarlar yahut da uçup giderler.»

Amerikalı mütehasıs demektir ki: eğer keşafık eden kuş meramını anlatmasa bunlar nasıl olur da uçmakta veya aşağıya inmekte karar verebilirler.

Hava kurumuna yardımlar

Artvin, 1 (A.A.) — Bu hafta içerisinde üç uçağımızın köylerinin üzerinde uçmakta olduğunu gören ve çok sevinç duyan Yusufeli kazasının Ersis köyü halkından bir bayan boğazında taşıdığı zinet altınını ve bir çiftçi de o gün dögmekte olduğu harman mahsulünü tamamıyla hava kurumuna teberri etmişler ve bütün köy halkı da o gün akşama kadar hava kurumuna para ve zahire teberri etmişlerdir.

SIHHÎ BAHİSLER

Şehirlere en korkunç hastalıkları yapan toz meselesi nasıl halledilir?

Belediye amelesinin, ev hizmetçilerinin ellerinden süpürge alınacağı gün toz meselesinin en mühim kısmı ortadan kalkmış olacaktır

Yazan: Doktor İbrahim Zâtt Öget

Şehirlerde toz meselesi son derecede ehemmiyeti haiz bir meseledir. Havaya yayılan tozların teneffüste güçlük husule getirmesi ve hattâ bazan ziyannın güzel tesirlerini azaltması gibi mihaniki zararlarından başka bilhassa hastalık nakletmesi gibi hayati tehlikeleri vardır.

Maalesef bu belâyâ karşı çok kuvvetli müdafaa vasıtalarımız yok gibidir. Ve mevcut olan vasıtaların da lâyıkile tatbiki çok büyük müşkülâtı mucip olmaktadır.

Sokak tozlarının içinde muhtelif maddeler vardır. Bunların bir kısmı tamamen mihaniki tesirleri ile zarar verir. Fakat bizzat maraz âmili değildirlir ve mühlek te değildirlir.

Fakat bizim en çok korktuğumuz üzerlerinde mikroplar bulunduğu tozlarıdır. Yerden kalkan ve üzerinde adedi sayılmıyacak kadar çok olan mikroplar sokaklarda ve umumî yerlerde her daim havalanarak akciğerlerimize kadar dahil olmaktadır.

Her şeyden evvel orta derecede büyük bir şehrin sokak tozlarının tevhit edeceği avarizi tetkik edelim: Sokak tozlarında her türlü nebatat ziraatinin, insan ve hayvanların ve ifrazatının binbir türlü mahsulâtını bulacakmışız.

Hastaların balgamları bu meyanda en başta gelen ve en mühlik olan ifrazattır.

Kezalik tiyatro, sinema gibi yerlerden ve yahut bu gibi umumî toplantı mahallerinden de vücudumuza mikroplar dahil olurlar. Bilhassa kalabalık bir kitlenin mütemadiyen girip çıktığı bu gibi kapalı yerlerdeki tozlar içindeki mikroplar - buraları hiç güneş görmediği için - daha zehirli ve daha mukavim olurlar.

Sokak tozlarında en ziyade bulunan ve korkular yaratan mikroplar tifo, zatürree mikrobu, verem mikrobudur. Bunlar tozlarla bulunan diğer mikroplara nazaran daha mukavim ve daha zehirli ve tehlikeli olanlardır. Bu mikroplardan başka çocuk kolerası yapan ve mide ve barsak hastalıklarını meydana getiren meşhur kolibasil mikrobu, flegmon gazöz denilen çok mühim bir hastalığı tevhit eden Nikolâyier basili, tetanoz mikrobu, meşhur şarbon hastalığını yapan mikrop ve diğer muhtelif entanlar ve meselâ grip hastalığını tevhit eden mikroplar da havadaki tozlarda bol bol mevcuttur.

Bu mühim listeye ehemmiyetçe diğerlerinden asla geri kalmıyan tufeyli hayvanatın yumurtalarını, serfelerini de ilâve etmeği unutmuyalım.

Bu tufeylâtın âmillerinin sokaklarda dolayan ehli hayvanatın, bilhassa köpeklerin kazuratından ileri geldiğini zikretmek icap eder.

Fransanın Liyon şehrindeki köpeklerin mezkûr şehrin nüfusuna göre bir nisbeti yapılmıştır. Liyon altı yüz bin kişilik bir şehirdir. Burada beş yüz kadar köpek tesbit edilmiştir. Her köpek 250 gram kazurat çıkardığına göre her gün bu hayvanların öteye beribe bırakmaları, serptikleri pisliklerin miktarı iki bin beş yüz kiloya baliğ oluyor. Bu miktar her gün caddele, sokaklara veya meydanlıklara köpek tarafından yayılmaktadır. Bunlara ilâveten şehirlerde adetleri oldukça çok olan kedilerin, kuşların, ve günden güne adetleri artan güvercinlerin pisliklerini de ilâve ederek bu fecaat hakkında bir fikir edinilebilir sanırım.

Bunlardan maada meskenlerimizden dağılan, serpilen tozlar vardır. Her sabah işgüzar ev hizmetçileri veya ev kadınları ev temizliğine başladıkları vakit ilk işleri yerlerde bulunan halıları silkelemek, eşya ve mobilya üzerindeki tozları bezler ve süpürgeleri ve paçavraları şiddetli sallama larla sokağa doğru atmaktır.

Bu ev tozları bu suretle başlarımız üzerinde dalgalandırılırken, yalnız biz değil, o sokakta bulunan ve yiyecek, içecek satan dükkânların içine ve pasta ve bökçükçüklerin malları üzerine de serpilir, siner durur. Bunlar alelâde kir ve toz vaziyetinde iken bile hiç hoş değildir. Kaldı ki bu tozlar içinde henüz nekahat devresinde yatağında bulunan bir kızılı hastanın döküntüleri, bir çiçekli hastanın döküntüleri, bir veremlinin balgamları, bir palazlı hastanın ağız ifrazatı ve yahut tifolunun kazurat zerrati ve parçaları bulunabilir. İşte o zaman bu kayıtsızlık maruz kalan bir çok vatandaşlarımızın hastalanmalarına ve ölümüne sebebiyet vermiş olmaktadır. Bütün bu izahattan sonra şehir tozlarının zararları ve tehlikeleri hakkında fazla söz söylemeğe lüzum tiyaç kalmaz sanırım.

Görülüyor ki toz problemi tahmin edilemeyen daha çok mühim bir belediye hizmetçisi meselesidir. Buna şüphe yoktur. Fakat bu meseleyi nasıl halletmeliyiz? Pratik olarak toz meselesi ile üç şekilde mücadele edilmek lâzımdır.

1 — Umumiyetle sokak tozları ile mücadele.

2 — Evlerden ve sair meskenlerden kağa atılan tozlarla mücadele.

3 — Sokaklarda pisliyen hayvanatı kuruyup havalanan tozları ile mücadele.

★

1 — Sokak tozlarından kurtulmak için selesi, şehrin, caddelerin ve sokakların temizliği için şiddetle alâkadardır. Yolun çok muntazam asfaltlar ile yapılmış günde iki defa bolca yıkanması, süpürge usulünün tamamen kaldırılması gibi canlı esasları burada zikredebiliriz.

Fakat gerek toz toprağın ve gerek gürültünün önünü almak için şehirlerin mühendislerin ve mütehasısların yeni usuller bulmalarına intizar etmek zarurîdir. Ehlî hayvanatın yani (köpek, di, uçan hayvanlar ve at gibi) her gün sokaklara terkettikleri kazuratın ve onun tevhit edecek hastalıkların önünü almak için çok şiddetli ve ciddi belediye tedbirleri tatbik etmek lâzımdır. Hayvanatın kazuratlarının hayvanların abdestlerinin temizlenmesi, deniz kenarlarına ve yahut hiç olmazsa kenar kısımlarının bir tarafına bırakmalarını temin etmek, aksi takdirde sokaklarda gezdirilmeyeceklerini bildirmek lâzımdır. Böylece çok faydası dokunacağı ve ekiye bakılmıyacağı vaziyette bir salâh husule getireceği muhtemeldir.

Üçüncü, yani ev tozlarına gelince, hususta ideal olarak yapılacak şey belediye helâ kanalizasyonları tesis etmektir.

Fakat itiraf edelim ki bütün bunların yapılması çok masraflı bir iştir ve nihayet istikbal meselesidir.

Şimdilik evlerden, balkonlardan çarşaf, yorgan ve sairinin silkelenmesi bir umumî hizfzıssıhhat kaidelerine tamamiyetle zıt olan hareketlerin kat'iyen önünü almak lâzımdır.

Dahilî avlu ve bahçeleri olan binalarda apartmanlarda temizlik işleri içeride yapılmalıdır. Bütün bunlara rağmen itiraf etmek lâzımdır ki bu tedbirlerle tehlikeli ortadan kalkmıyor, sadece azalıyor.

En iyi çare şüphesiz tozların sür'atle antiseptik bir surette boşluk boruları vasıtasile toplanmasıdır.

Buna intizaren evlerde ve apartmanlarda da süpürge tamamen kaldırılması lâzımdır. Bütün bunlara rağmen itiraf etmek lâzımdır ki bu tedbirlerle tehlikeli ortadan kalkmıyor, sadece azalıyor.

En iyi çare şüphesiz tozların sür'atle antiseptik bir surette boşluk boruları vasıtasile toplanmasıdır.

Buna intizaren evlerde ve apartmanlarda da süpürge tamamen kaldırılması lâzımdır. Bütün bunlara rağmen itiraf etmek lâzımdır ki bu tedbirlerle tehlikeli ortadan kalkmıyor, sadece azalıyor.

En iyi çare şüphesiz tozların sür'atle antiseptik bir surette boşluk boruları vasıtasile toplanmasıdır.

Buna intizaren evlerde ve apartmanlarda da süpürge tamamen kaldırılması lâzımdır. Bütün bunlara rağmen itiraf etmek lâzımdır ki bu tedbirlerle tehlikeli ortadan kalkmıyor, sadece azalıyor.

En iyi çare şüphesiz tozların sür'atle antiseptik bir surette boşluk boruları vasıtasile toplanmasıdır.

Buna intizaren evlerde ve apartmanlarda da süpürge tamamen kaldırılması lâzımdır. Bütün bunlara rağmen itiraf etmek lâzımdır ki bu tedbirlerle tehlikeli ortadan kalkmıyor, sadece azalıyor.

En iyi çare şüphesiz tozların sür'atle antiseptik bir surette boşluk boruları vasıtasile toplanmasıdır.

Buna intizaren evlerde ve apartmanlarda da süpürge tamamen kaldırılması lâzımdır. Bütün bunlara rağmen itiraf etmek lâzımdır ki bu tedbirlerle tehlikeli ortadan kalkmıyor, sadece azalıyor.

GÖNÜL İSLERİ

Okuyucularıma Cevaplarım

Şişlide oturan bir delikanlı, kendi kullandığı inisiyallara göre Bay M. S. P. üç ay evvel bir genç kız ile tanışmış, sevişmiş, nişanlanmış. Fakat aradan çok zaman geçmeden genç kızda bir uzaklaşma hissetmiş, sebebini düşünmüş, bulamamış, benden soruyor.

Bu okuyucum 19 yaşındadır. Kız da hiç değilse 16, 17 yaşında olacak, âdeta iki çocukturlar. Çocuklar niçin gülerler, niçin kaş çatırlar, niçin darılıp, neden ağlarlar? Yanlarında bulunmalı, ancak o zaman anlaşılır!

Gene Şişlide oturan bir genç kız, kendisini nişanlısına daha ziyade sevdirmek için benden bir reçete istiyor, bunu kendisine genç kız kalbinin daha iyi ilham edeceğine kani olmakla beraber söylüyeyim:

Erkeğin üzerine fazla düşmeyi - niz, muhakkak kaçır. Ona karşı fazla çekingen de davranmayınız, muhakkak unuttur, başkalarını arka -

sına düşer. İyisi mi daima tabii olunuz, kendinizi olduğunuz gibi gösteriniz. Hele yapmacıklardan çok çekiniz. Bu vaziyette sizi severse aşkı samimî ve devanilidir.

★
Balyede Bay Turana:
Memleketinizi yakından maalesef tanımıyorum. Bir fikir veremiyecğim.

★
A. M. M. F.:

— Aşk semtle, hava ile, su ile değişmez. Siz sevmiyor, gönül eğlendiriyorsunuz. Bir genç kız için en iyi hareket ağır başlı olmaktır.

★
Ankara Ç. S. C. M. Ergüleç:
— Hayatınızı kazanıyorsanız, yapacağınız en makul hareket kızı ailesinden istemenizdir.

★
Y. Ziya Yurt Övren:

— Hayatınızı kazanmadan, bir yuva kurmak kudretine maddeten malik olmadan nasıl oluyor da bu şekilde harekete kalkışıyorsunuz? Sizze gönlünüzle değil, kafanızla hareket etmeği tavsiye ederim.

TEYZE

Kral Edvardın bir günü nasıl geçer?

Sevdiği sporlar, eğlenceler, musiki, hayvanlar, elbiseler, yemekler

Kral sekizinci Edvard, yaşayışındaki sadelik ve krallığa mahsus külfetlerden uzaklık ile göze çarpar. Kendisi sıhhatini yıpratmak sefahatten çekinmiş bir adam olduğu için 42 yaşına vardığı halde ancak 35 yaşında görünür. Sarı saçları henüz bir zerre seyrelenmiş, yüzü de likanlılık taravetini kaybetmemiştir.

Bunun sebebi yaşayışının intizami, ve hayat zevklerine, hayat eğlencelerine karşı itidalden ayrılmayıdır.

Kral Edvard'ın yaşayışı şu şekilde tarif ediliyor:

Kral her sabah yedide uyanır ve kahvaltısından evvel jimnastik yapar.

Golf, sevdiği sporlar arasındadır. Boks yapmak, tenis oynamak ta onun bildiği sporlardandır. Fakat bunların ikisini de pek fazla beğenmez. Boks maçlarını temasadan hoşlanır. Hayvanlara karşı derin bir sevgi beslemek yüzünden avcılığı sevmez.

Kral Edvard yirmi dört saatte bir kere yemek yer. Yıllardanberi kendini buna alıştırmış bulunuyor.

İçkinin hiç bir çeşidine iptilası yoktur. Arada bir, bir kadeh viski içer. Fa-

Kral çok sevdiği at gezintilerinden birinde

Musiki onun en belli başlı eğlencelerinden biridir. Piyanoyu çok güzel çalar. Fakat en çok çaldığı şeyler dans parçalarıdır. Arada saksafon da çalarak eğlenir.

Sesi kuvvetli ve yüksekçedir. Keli meleri son derece fesahatle söyler. Lisansının bütün lehçelerini bilir ve bu yoldaki ihtisastan istifade eder.

İngilizceden başka mükemmel İspanyolca, güzel Fransızca, iyi Almanca konuşur. Daha başka lisanslarla da mesgul olmuş ve bu lisanslarla da ifadei meram kudretini ihraz etmiştir.

Mektep hayatında lisandan sonra en çok muvaffak olduğu ders riyaziye idi. Kral Edvardın ata merakı da meşhurdur. Ata binmeyi sever ve bir kaç kaza geçirdiği için biniciliğinin iyi olmadığını hakında söylenen sözlerle rağmen iyi bir binicidir.

Hayvanlar içinde en çok sevdiği, köpeklerdir. Sevdiği köpeklerden birinin ölümü yüzünden bir teessür buhranı geçirdiği meşhurdur.

Bahçivanlık, büyük babasından tevarüs ettiği bir zevktir. Gül yetiştirmekteki hüneri ile öğünür.

Kral Edvardın giyinişi meşhurdur. Fakat kendisi rahatlığı şıklığa tercih eder. Mavi ile gölgelenen parlak renklerden hoşlanır. İki sıra düğmeli ceketleri, yeleksiz giyebildiği için, başka biçimlere üstün tutar. Yazın başına bir hasır şapka, sırtına beyaz bir elbise, ayaklarına beyaz kahve rengi veya siyah ayakkabı geçirerek gezmek, en çok beğendiği şeydir.

Kralın gardrobunda 150 kat üniforma ve elbise bulunduğu söyleniyor. Fakat kendisi gayet sür'atle giyinir. O kadar ki bir üniformayı iki dakikada giyer ve merasime çıkar.

Kral Edvard günde beş altı saat uykusu ile iktifa eder. Resmî işlerine başlamadan evvel validesini ziyaret ederek yanında bir müddet kaldıktan sonra vazifesine başlar.

Bukingham sarayındaki daresi üç odalıdır. Duvarları, atalarına ait onların resimleriyle süsüdür.

Kralın üç telefonu vardır. Birisi kendi hususî telefonudur. Ve bu telefonun numarasını ancak on, on beş kişi bilir.

Kral öğleden evvel, mektuplarını okur, resmî evrakı imzalar, mürataz misafirlerini kabul eder, öğle yemeğini validesi ile birlikte yedikten sonra bir müddet istirahat eder, daha sonra gene iş başına geçer, akşama doğru işini bırakarak biraz gezer ve gecelerini evinde geçirir, yahut ziyaretlere çıkar.

Dünya tüy siklet boks şampiyonu

Nev - York, 1 (A.A.) — Portogolu boksör Escobar, Amerikalı İtalyan Tony Marino'yu 13 üncü ravnatta nakavt ederek dünya tüy siklet şampiyonluğu ünvanını kazanmıştır.

Konuşma

"Kader,"

Yazan: Nurullah ATAÇ

B. Asım Us, Voltaire'in *Zadig ou le Destin* adlı küçük ahlâki hikâyeler kitabını dilimize sadece *Kader* (1) adı ile çevirmiş, mini mini bir cild halinde bastırılmış. Bu, hiç şüphesiz ki hem tebriğe, hem de teşekkür değer bir hizmettir. Bize, Avrupa'da son yıllarda çıkıp rağbet kazanan kıymetli şüpheli romanlardan ziyade böyle zamana mukavemet edebilmiş, şöhretlerinin geçici olmadığı anlaşılmalı eserlerin tercümesi lâzımdır. B. Asım Us'a, bilhassa *Zadig*'i tercih ettiği için de teşekkür etmeliyiz, çünkü Voltaire'in gönlünü eğlendirmek için yazdığı küçük romanlar, gayet eğlenceli kitaplardır. Bunların arasında *Zadig* gerçi en iyileri değildir, *Candide* ile, hattâ *L'Ingenu* ile mukayese edilemez; fakat onların tercümesi güç olduğu gibi hicvettikleri fikirlerin tarihi bilinmeyince anlaşılabilirliği de kolay değildir. *Zadig*'in şark hikâyelerini, bilhassa *Gülistan*'ı taklid hevesi ile yazılmış olması bizim için değerini artırır, çünkü zevkini daha iyi tadabiliriz.

Kader'in yayılması lâzımdır, çünkü gençlerimize hakiki Avrupa edebiyatı zevkini böyle kitaplar verecektir. B. Asım Us temiz ve açık bir dille tercüme etmiş belki Voltaire'in ifadesindeki oynar, güler gibi hali verememiş; fakat bu, bizde tercüme edebiyatı çok ilerledikten sonra arıyabileceğimiz meziyetlerdendir. Ashından ayrılmış mı, ayrılmamış mı, bilmiyorum; Fransızcası ile karşılaştırmadım. Fakat *Kader*, bu hali ile tatlı tatlı okunan bir kitaptır; bizim için de asil ehemmiyetli olan budur.

Kader'in yayılmasına bir mâni de yoktur: ucuz, on beş kuruşa. Bizde böyle ucuz kitaplar bir çoğalsal... O zaman gençlerimize okumadıkları için sitem edebiliriz. *Kader*'in üzerinde bir serinin 1 inci numarası olduğu kaydı var; bundan sonra çıkacaklar da böyle değerli kitaplar olursa...

B. Asım Us'un kitaba sadece *Kader* adını koymasına bir şey denemez; fakat Voltaire'i «Volter», *Zadig*'i Sadık şeklinde yazmasını doğru bulmadım. Bu hususta Voltaire'in bana değil, ona hak vereceğini bilirim, çünkü *Zadig*'in muharriri de ecebî adlarını değiştiren devirlerin muharrirlerindendi; lord Bulingham'ın adını, Fransızcaya uysun diye, Bouquincam şekline sokar. Fakat ne yapalım ki biz on sekizinci asırda değiliz; bizi Voltaire'den ayıran iki yüz yıl içinde ecebî adlarını asil imlaları ile yazmak usulü de vazolundu; bu da çaresizdir, çünkü böyle olmasa bir takım karışıklıklar çıkacağı anlaşılır.

Hele *Zadig*'in Sadık olması hiç kabul edilemez; çünkü Voltaire kendine göre bir şarklı adı icad etmiş. O adın uydurma olduğunu tecrümesinde de göstermek zaruridir. B. Asım Us *Zadig*'i değiştirmiş ama Setoc'u, Missoc'u, Almona'yı, Moabdar'ı olduğu gibi bırakmağa mecbur olmuş. Böyle uydurma adların yanında Sadık aykırı kalıyor, eserin üslubu bozuluyor. Bütün şehir ve insan adlarını düzeltmesi mümkün olsaydı belki itiraza hakkımız kalmazdı.

B. Asım Us'a daha ehemmiyetli bir itirazım var. Kitabın bir çok yerlerinde «tenkit» (ponctiation) hataları var; meselâ: «Falanca: ..., dedi» gibi cümlelerde «dedi» yi satırbaşı yapıp majuskülle yazıyor. Halbuki satırbaşı yapmanın, majuskülle yazmanın hususî manaları vardır; bunlar gelişmiş güzel kullanılacak şeyler değildir. B. Asım Us pekâlâ takdir eder ki kitabını bilhassa gençler, mektepliler okuyacaktır; onlar dili de, tenkiti de bu kitaplardan öğreneceklerdir. Binaenaleyh, çok titiz olmamız lâzımdır; çünkü onlar için her yazı, eğlence için yazılmış romanlar dahi olsa, kafalarını teşküle memur bir âlettir.

(1) Vakit cep kitapları No. 1, 204 sayıya, 15 kuruşa.

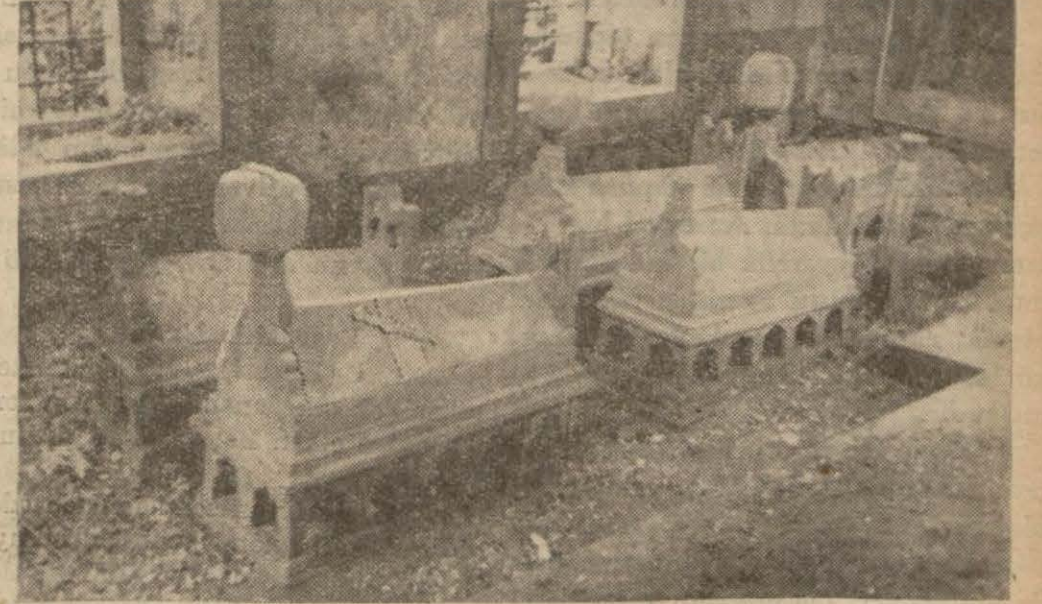
İrlandanın nüfusu

Dublin, 1 (A.A.) — Serbest İrlanda cumhuriyetinin nüfusu nisanda yapılan sayıma nazaran 2.965.000 dir. 1926 senesine nisbeten 6 bin kişilik bir noksan vardır.

Tarihî âbidelerimize nasıl bakıyoruz?

Eyüpte Nakkaş Hasan Paşa türbesinde bulunan ve yerleri Türk eserleri müzesi olan memur sandukalar güvercin pisliği içinde yüzüyor

Yazan: Reşad Ekrem Koçu

Nakkaş Hasan Paşa türbesinin içi

Âbidelerimiz ve sanat eserlerimiz, asırlardanberi devam eden lâkaydimiz ile, harap ve perişan, birer birer yok oluyor; Türk sanatı bir gün bir nefis bina, bir başka gün bir şaheser çeşme, bir köprü, bir han, bir hamam kaybediyor.

Demirkapıda Hamlacılar mescidi'nin bir minaresi vardı; İstanbulun ve Türk mimarisinin en narin, ceylân gibi minaresi idi. Bir eşi daha yoktu; Fırınada harap olmuş, şerefesinin altına kadar yıkıldı. Şimdi bir sütun halinde duruyor. Acaba yeniden yıkılacak mıdır, yapılsa eski eşsiz narinliğini vermek mümkün olabilecek midir? Beyoğlunda Ağaçamii de tamir ediliyor. Etrafında tahtaperde olduğu için göremedim.

Fakat avlu duvarını görünce içim sızladı: Bu, alelade bir kalfanın elinden çıkmış kötü bir duvardır. Tarihi bir eser, bir sanat eseri tamir edilirken esas şeklinin en ufak bir yeri değişti - rilemez. Evkaf idaresinin nazarı dik - katini Ağaçamiinden sonra Beyazıt camii'nin üzerine de celbetmek isterim; Beyazıt camii de tamir edilirken kubbenin altı ve meydana bakan duvar çimento sıvanmıştır. Bu koca mimar Hayreddinin şaheserine bedii bir suikasttır. Tıpkı inhitat devrindeki Osmanlı zevkinin Ayasofya mozayiklerine siva vurduğu gibi.

Eğer yolunuz Beyazıtın Aksaraya doğru düşerse Beyazıt hamamına şöyle bir bakverin: Kubbesinin etrafında, aylândoç ağaçlarından bir asma bahçe olmuş.

Bu başlangıçtan sonra bugün için hazırladığım mevzua geliyorum:

On yedinci asır vezirlerinden nakkaş Hasan Paşanın Eyüpte türbesi vardır. Nakkaşpaşa türbesi, geçen gün Son Posta'da harap manzarasına acıdığım Koca Sinan'ın Zalpaşa âbidelerinin biraz ilerisindedir.

Nakkaş Hasan Paşaya, «Sicil» muharririnin yazdığı gibi «ne hizmetle, ne de suhizmetle şöhret almış», sönük bir simadır. Hicri 1005 de büyük mirahorluk ile Enderundan çıkan nakkaş Hasan, 1011 de Yeniçeri ağası, 1015 de sadaret kaymakamı, 1016 da da, Adoluda büyük Celâli isyanına karşı serdar tayin edilmiş, hiç bir iş göremeden İstanbul dönmüş, kubbe verizi olmuş, 1032 de vefat etmiş ve Eyüp - teki türbesine defnedilmiştir.

Bu güzel türbe, uzun yıllardanberi pek harap ve perişan bir haldedir. Bir an evvel tamiri lâzım yüzlerce yüksek tarih ve sanat eseri dururken Nakkaşpaşa türbesinin tamiri bilmem mümkün olur mu? Fakat bu türbenin içinde beş tane mermer sanduka vardır ki bunlar Türk taşçılığının birer nefisesidir. Oymalı ayaklar üzerine oturtulmuş olan sandukaların sırtı bir şal gibi nakışlıdır. Tam ortasında kabartma bir kuşak ve sağ tarafına da bir hançer yapılmıştır. Bugün bir harap türbenin içinde ve güvercin pisliğine gömülmüş olan bu mermer sandukaların yeri, Türk eserleri müzesidir.

Reşad Ekrem Koçu

Yanar dağların romatizmalılara büyük faydası varmış!

Çinde romatizmaya karşı tatbik edilen en meşhur tedavi usulü, hastaları lâv birikintileri içine tamamiler gömmektir. Bu lâv birikintileri sıcaktır. Hastalar buraya gömülüp saatlerce yattıktan sonra lâvların içinden çıkıyor ve romatizmanın sızılarında uzun bir müddet için halâs buluyorlar. Yine Çinlilere göre bu lâv birikintilerine gömülen kısır kadınlar en kısa zaman içinde kısırlıktan kurtuluyor ve

birbiri ardında çocuk doğuruyorlar - mış.

Avusturyada hava kuvvetleri için iane topluyor

Viyana, 1 (A.A.) — Garnizon bulunan bütün şehirlerde hava kuvvetleri için ianeler açılmıştır. Eylül ayı içinde Viyanada da büyük bir iane toplanacaktır.

Kralın, yelek giymek mecburiyetinden kurtardığı için en fazla beğendiği elbise şekli

kat şampanyalarla, şaraplarla başı hoş değildir.

Kral Edvard sigarayı da itidal dairesinde kullanır. Sigaralarını yapan bir mütehasısı vardır. Fakat bir sigarayı sonuna kadar içtiği görülmez. Arada bir, bir yaprak sigarası kullandığı da vakidir, fakat yirmi senedenberi pipo içmeğe uğraştığı halde muvaffak olamamıştır. Pipo tütününü sevmemektedir.

Kralın en belli başlı eğlencesi sinemadirdir. Görülmeğe değer hiç bir filmi kaçırmaz. Bilhassa musiki ve kostümlü filimlerden hoşlanır. Şarionun eserleri, en çok beğendiği eserler arasındadır. Operalardan âdetâ kaçır. Fakat musiki revüleri beğenir. Danslar içinde tangolarla rumbaları tercih eder. Arasına bir valse de iştirak ettiği görülür. Kâğıt oyunları, en sevmediği şeyler arasındadır. Bununla beraber arada bir poker oynadığı da görülmüştür.

Atatürkten İzmire Selâm

İzmir dün büyük şenlik yaptı, on binlerce halk panayırı ziyaret etti

İzmir, 1 (Hususî muhabirimizden) — İzmir neş'e, sevinç içindedir. Şehrin muhtelif semtlerinden Kordona doğru akıp kiden insan kalabalığı saat bire doğru son dereceyi bulmuştur.

Kordonda (40000) kişinin toplandığı tahmin edilmektedir. Halk sabırsızlıkla Başvekil ve arkadaşlarını beklemektedir.

Saat biri on geçe İzmir Vapuru kale açıklarında görüldü. Az evvel havalandan sekiz tayyarelik bir hava filomuz İzmir vapuru üzerinde taklaklar atarak, akrobatik hareketler yaparak körfez dışarısında Başvekil selâmı mışlardır.

Körfezin içi ve dışı motörlerle doludur. Kordon ise insandan mahşer gibidir.

Askerî kutaat, müzika, jandarma, polis müfrezeleri pasaport ve vapur iskelesi önünde mevki almışlardır.

Adliye Vekilini, Garbî Anadolu mebu'uslarını, Vali ve Belediye Reisini hâmil bulunan motörler körfez açıklarında vapura yanaştılar, vapura çıkarak Başvekil selâmladılar.

Başvekil, validen ve belediye reisininden İzmir işleri hakkında malûmat almış, istikbale gelenlerle kısa görüşmeler yapmıştır.

On binlerce halkın Kordonda toplandığını gören İsmet İnönü:

«— İzmirli fuarı cidden benimsemişler. Bu alâka güzeldir.» demişlerdir.

Başvekil, refakatindeki zevâta karaya ayak atarken Kordonda toplanan on binlerce halk tarafından coşkun tezahüratla karşılanmış ve şiddetle alkışlanmıştır. Bu candan alkışlar İzmirli büyüklerimize karşı sevgi ve saygı ile duyduğu hasreti tebarüz ettirmiştir.

Başvekil Kordonu dolduran on binlerce halkı selâmıyarak Gazi konağına kadar yaya olarak gitmiştir.

İzmir, 1 (Hususî) — Bol güneşli, az rüzgârlı bir hava Kültürparka giden yolun üzeri o kadar kalabalık ki nakil vasıtaları geçemiyor.

Saat beş buçuk: Şimdi kalabalık bir dalga halinde fuar yolunu sardı. Yüzlerce polis noktası ve belediye memurları intizamı temine çalışıyorlar. Hoparlör konuşuyor:

— Alo alo burası fuar radyosu. Şimdi açılma töreni yapılacak. Başvekil fuara gelmek için hareket ettiler. İşte geliyorlar.»

Başvekil geliyor

Bu sırada kalabalık dalgalarından biri polis kordonunu yarıyor. Derhal intizam iade ediliyor. Davetliler yerlerinde. Türk ve ecnebi 39 gazeteci, yüzlerce fotoğraf objektifi, sinemalar faaliyete geçiyor.

Başvekil refakatlerindeki vekillerle fuarın kapısındaki hususî tribünde yerlerini alıyorlar. Şu dakikada bayraklar fuar kapısında dalgalanıyor.

Belediye reisinin nutku

Bandonun çaldığı İstiklâl marşından sonra belediye reisini Dr. Behçet kürsüye çıkıyor. Sayın hemşerilerim, diye başlayan nutkunda sekiz ay içinde yangın harabeliği üzerinde yükselen fuarla Kültürparkın nasıl hazırlandığını anlatıyor. Sayın Başbakanın İzmir fuarı münasebetiyle İzmir ve İzmirliye gösterdiği alâkaya teşekkür ediyor ve ilâve ediyor:

Fuara iştirâk eden devletlere teşekkür

«Medenî dünyada her geçen yıl için ayrı bir muvaffakiyet nişanesi olan millî siyasetimizin barış severliğe istinat etmesi, fuarımızın arsulusal sahadaki inkişafına hizmet ediyor. Fuarımıza iştirâk suretiyle samimi ve yüksek alâkalarından dolayı dost Sovyet ve Elen hükûmetlerine ve fuarımıza ilk defa iştirâk ederek değerini arttıran

çok değerli Mısır hükûmetine hararetle teşekkür ederiz.»

Şarbayımız nutkunu şöyle bitirdi: «Şartsız ve hudutsuz bir egemenlikle yaşayan Türk ulusuna ve Türk yurduna bu saadetli günleri gösteren eşsiz Önderimiz Atatürke karşı duyduğu müz ebedî minnet, saygı ve sevgi hislerimizi sayın Başbakanımızın iblâğ buyurmasını yalvarıyoruz. Yaşasın Türk Ulusu, yaşasın Türkiye Cumhuriyeti, yaşasın Atatürk, yaşasın İnönü.»

Başvekilin Nutku

İzmir, 1 (Hususî) — Belediye Reisinin çok alkışlanan nutkundan sonra kürsüye çıkan Başvekilimiz şu nutku söyledi:

— Bu güzel vesileden istifade ederek İzmirli selâmlamak için buraya geldim. İzmir fuarının bütün memleket için sevilen ve beklenen bir müessesese haline gelmesine ehemmiyet veriyoruz. İzmir Belediyesinin, vilâyetinin, vekâletinin bu güzel eser için çok çalıştıklarını biliyoruz. Fakat noksanlarımız, neler yapılması icap ettiğini fuarı gezdikten, müsahebelerini tespit ettikten sonra söyleyeceğim. Şimdi müsaade ederseniz hep birlikte fuarı gzelim.

Başvekil Panayırı Geziyor

Başvekil kürsüden inerek makasla kordelâyı kesmişler ve on binlerce davetli ile birlikte panayıra girmişlerdir. Başvekil her pavyonun önünde ayrı ayrı durarak alâkadar olmuşlardır. Kız Enstitüsü pavyonu önünde duran Başvekil:

Kızlarımızın Eserleri

— «Kızlarımız ne kadar da güzel eserler hazırlıyorlar» diyerek iltifatta bulunmuştur.

Maden arama Enstitüsünün bir maden kuyusundan farksız pavyonuna giren Başvekil uzun müddet kalmıştır.

Mahkûmların Eserleri

Gaziantep ve İzmir hapishaneleri pavyonlarında mahkûmlar tarafından meydana getirilen eserleri takdir etmişlerdir. Filibeli Kardeşlerin pavyonunda duran Başvekil: «Bu derilerin hepsi Türkiye'de mi yapılıyor?» diye sormuş, müspet cevap alınca takdir etmiştir.

Başvekil gece sekize kadar pavyonları gezmiş, sonra panayır gazinosunda verilen 250 kişilik ziyafette bulunmuştur.

Bir Doktorun Günlük

Çarşamba

Notlarından (*)

Mide bulantıları

Gelen hasta:

Ekseriya sabah kalkınca:

1 — Mide bulantısından.

2 — Ve bir şey yemek istemediğinden.

3 — Yiyince çıkardığından şikâyet ediyor.

Ve öğleye kadar açlık ve bulantı mücadelesi yaptığını anlatıyor, sordum ve tetkik ettim. Fazla çalıştığı için ka-

fast da yorulmuştu.

1 — Fazla ekşi kullanıyor.

2 — Salçaya ve kızartmalara fazla düşkün.

3 — Yemeklerden sonra her zaman çok su içiyor.

Midedeki hazım faaliyetini uyandıran gıdelerin ifrazında bozukluk ve intizamı başlanmış. Fazla ekşi yapıyor.

Evvelâ soğuk bir müşil verdim. Bir hafta evden dışarı çıkmadı. İki gün ezme ve katı yemekler, kızarmış ekme yedirttim. Ekşi yemedi, salçayı bıraktı, kahve içmedi ve yağ bol ve sekeri bol yemeklere pehiz yaptı. Mide bir kaç gün hafif yemek yiyince istirahat etti. İfrizat tabii faaliyetini aldı. Ve bulantılar da geçti.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

İsmet İnönü ve Vekilleri hâmil bulunan İzmir vapuru saat on bir buçukta limanımızdan hareket etmiştir.

Panayır açılmadan evvel

İzmir 1 (Telefonla: Saat on beş) — İzmir şehri, kulakları saran bir uğultu içinde taşıyor. Sokaklar o kadar kalabalık ki caddelerden geçmek hâkaten bir mesele. Sulama makineleri ağır ağır panayıra giden Kültürpark caddesi üzerinde çalışıyor. Panayırın kapıları kapanmış saat on ikide çalan gongtan sonra içeri girip çıkınak menedildi.

Artık bütün pavyonların noksanları ikmal edilmiş bulunuyor. Yalnız dekorasyon mühendislerle panayır komiserliği memurları pavyonları son defa gözden geçiriyorlar. Ufak, tefek noksanlar derhal ikmal ediliyor. Fuarın içinde şimdi bekçilerle polis noktaları doluyor.

Son Posta sütunlarında panayırı İzmir gelemeden Son Posta okuyucularıyla şöyle dolaşabiliriz:

Kapıdan girince gözlerimizi çelen renk ve ışık ziyafeti herkesi cezbedecek. Yirmi gün içinde âdeta tabiate tahakküm ederek fuarın ötesinde berisinde yükselen yeşil bahçeler, insanı yalnız makineden bir eser karşısında bırakmıyor. Işık kulesi fuar gazinosu arasındaki iki geniş tarh üzerinde güzel bir sürpriz hazırlanmış. Fuarın bahçe seksiyonu müdürlüğü iki geniş tarhtan birine büyük Şef Atatürkün, diğerine Başvekil İsmet İnönünün profil fotoğraflarını yeşil renklerle işlemiş. Benzeyiş cidden şayanı hayret.

Geçen yıl panayırın açılışında bulunan bir Çekoslovakyalı gazeteci:

«— Fakat panayırımızda Türkiye yok. Türk eserleri o kadar az ki» demişti. Şu dakikada Çek gazetecisi burada bulursa da İzmir fuarında yükselen Türkiye'yi göre... Fuar her şeyden evvel Türkiye'yi haykırıyor. Türkiye'de üzümler yetişiyor. İncir yetişiyor, fındık yetişiyor, tütün yetişiyor, meyankökü, fıstık, palamut, zeytinyağı ve binbir madde yetişiyor. Fuarımızda dolaşırken bütün mahsullerin nasıl yetiştiğini, hazırlandığını, ambalajlandığını en ufak teferrüatına kadar görebiliyoruz. Türkiye'nin incirinde kurt yoktur. Kurtlarla yapılan mücadele bütün genişliğiyle panayırda reklâm ediliyor.

Sonra.. Şeker, mensucat, maden ve sair sanayi müesseselerimiz nasıl çalışıyorlar? Aldıkları verimler nelerdir. Mallarımızı kimlere nasıl satıyoruz. Burada bir şifreyi bütün dünyanın alıcı ve satıcı milletlerinin gözleri önüne koyuyoruz:

«— Mahmızı alın. Bizden aldığınız nisbette malınıza müşteriyiz.»

Bu şifre mahmızı alan memleketlere gümrük kapılarımızın açık olduğunu ifşa ediyor. Yaratıcı İktisat budur. Daha sonra.. Bunun başka bir manası da artan istihsalimiz önünde halkın satın alma kudretini de arttırarak istihlâkin memleket içinde artmasına ve fazlaşmasına işaretler. Tasarrufun manası bile Kamâlist İktisadiyatı içinde tamamen değişiyor.

İzmir fuarına iştirâk eden ticaret odaları Türkiye'de yetişen ve hazırlanan malları bütün bir dünyanın gözleri önüne sererken, Türk maddelerinin yanbaşında Fransızın, İngilizin, Almanın, Sovyetin de malları teşhir ediyor. Dünya pazarlarının istihsalâtı ile bizim öz istihsalâtımız yan yana dururken milletlere şunu söylemek istiyoruz ki yetiştirdiğimiz her madde Avrupada yetişenlere rakiptir. Çalışıyoruz, onlara yetişerek belki de pek yakında geride bırakacağız.

Burada bilhassa Trakya pavyonundan bahsetmek lâzımdır. Kâzım Dirî'nin yüksek çalışmalarını ifşa eden bu güzel pavyon, İzmir fuarında geniş bir sahayı kaplamaktadır. Trakya pavyonu, Türk yurdunun en güzel parçasının neler yetiştirdiğini, nasıl geliştiğini hamlelerle yarına hazırladığını ifşa ediyor. Bu güzel pavyon, bir iki saat sonra orasını gezenleri başka bir cazibe ile kendisine çekecektir.

Başvekilin Nutkunun Metni

İzmir Fuarı muvaffak olmuş bir eserdir

İzmir, 1 (A.A.) — İsmet İnönü'nün şölende verdiği söylev şudur:

Arkadaşlar:

İzmir fuarını her taraftan gördükten sonra muvaffak bir eser karşındayım. İstiyorum ki, böyle bir eser vücuda getirmek için çalışanların başında İzmir belediyesi ve İktisat Vekili vardır. Bir kaç sene evvel burası bizim bildiğimiz boş ve âdeta harap bir saha halinde idi. Bunu iktisadi hareketlerin bir toplantı yeri ve bu memleketin sanayi için bir nümune sergisi olarak düşünmek ve burada bir kültür parkı yetiştirmek fikri asil ve yüksek bir düşüncedir.

Bu sene bir kaç ay içinde elde edilen neticeler ilerde bu dolaştığımız yerlerin İzmirin güzelliği ile hakikî, abenktâr bir mecmua olacağı ümidini insanı kuvvetli bir surette uyandırıyor.

İzmir sergisi arsulusal bir sergi olarak düşünülmüştür.

Senelerdenberi buraya dost memleketler iştirâk ediyor. Bu sene Sovyetlerin güzel bir pavyonunu gördük.

Dost memleketlerin pavyonları

Dost memleketin her sene her sahadada yaptığı terakkileri yakından görmek bizim için memnuniyeti mucip bir müşahededir. Sovyetlere İzmir sergisi sine dâima ehemmiyetle iştirâklerinden dolayı bilhassa teşekkür etmek isterim. Mısır pavyonunda pamuk sergisi ve pamuk sahasındaki terakkileri bende iyi bir intiba hâsil etmiştir. Diğer eserleri de beğenilecek haldedir. Mısırlılara sergimize gösterdikleri alâka için hâssatan teşekkür ederim. Yunan pavyonu, Yunanlıların bize istifade edilecek bir çok eserleri olduğunu gösteriyor. Zevkle tanzim olunmuştur. Yunanlılara da bilhassa teşekkür ederim.

Millî bir toplantı yerinde

Arkadaşlar, İzmir fuarına beynelmil bir ehemmiyet kazandırmış da düşünüyorum. En evvel her şeyden mühim olan İzmir fuarının millî bir toplantı yeri olmasını istiyoruz. Eğer biz bütün memleketin bir senelik iktisadi hareketini sadakatle gösteren bir sergi yapabilirsek asil o zaman vatan daşlar nazarda ve beynelmil sahadada nazarı dikkati celbedecek iyi ve güzel eser vücuda getirmiş oluruz.

Sergiyi bir çok vilâyetler iştirâk ve muvaffakiyetli eserler teşhir etmişlerdir. Toplu bir yerde memleketin eserlerini gördüğümüz vakit insan kendi ihtiyacı için bir çok kıymetli şeylere tesadüf diyor. Bunları dışarıya tanıtırsak bu yüzden memleketi servet gereğini umarım. İktisadi münasebet her şeyden evvel tanımak ve tanıtmak meselesidir. Yalnız burada eser teşhir den vilâyetlerimiz ve şehirlerimiz buradaki satışlarının ehemmiyetli olmasına büyük bir emel bağlanmalıdır. Bu zihniyet hâsil olursa bütün şehirler kendi eserlerini tanıtmaya gayret ederse dahilî ticarete münasebet ve mübadele o nisbette artar. Muamele o kadar artar ki, onun nereden geldiği tahmin olunamaz. Bunun faydası her şeyden evvel sergilerden gelir.

Harcî ticaret

Arkadaşlar, milletlerin hayatında haricî ticaret gibi dahilî ticaret de mühim bir rol oynar. Hattâ haricî ticaret daralınca dahilî ticaretin genişliği bir çok sıkıntılarımıza başlıca çaredir. Memleketin muhtelif kısımları arasında karşılıklı tanışmağa temin etmek bakımından İzmir fuarı güzel bir eserdir. Sergi gerek endüstri gerek ziraat nazarda Türkiye'yi tamamilen temsil edemiyor. Varlığımız bu gördüğümüz eserlerden fazla hem çok fazladır.

Bunun sebebini her şeyden evvel her vilâyetin böyle bir sergiye her vilâyetten ve her tarafta fazla ehemmiyet verilmemesinde aramalıdır.

Vilâyetlerin Sergiye İştirâkı

Her vilâyet serginin eksikliğini ta-

mamlıyarak serginin inkişafına hizmet etmelidir. Vilâyetlerimiz burada taşıtıklardan sonra gelen siparişlerle sergi aynı zamanda insanın gözünü de doyurmalıdır. Ufak nümunelerin daha geniş miyasta teşhiri sergiyi büyük bir varlığa intikal ettirecektir. Sergide bulduğum mühim bir eksik İzmir civarında turizm için istifadeli olan bir çok şeylerin teşhir edilmemiş olmasıdır. Halbuki İzmir Turizm nokta nazarda çok kıymetli köşeleri olan bir yerdir. Gelecek sene ayrıca turizm köşesi lâzımdır.

Türkiyeyi Tanıtmak İçin

Arkadaşlar, sergiyi bütün memleket şâmil büyük bir toplantı yeri ve arsulusal büyük kıymeti hâiz Türkiye'yi tanıtmak bir vâsıta haline getirmek için vilâyetlerin İzmir vilâyeti de dâhil olduğu halde daha fazla çalışması lâzımdır. Biz aranızda hükûmetin mes'ûl adamı olarak bunu söylerken gelecek seneler daha iyi çalışacağımızı size söz vermiş oluyorum. Türkiye kültür ve iktisadi faaliyetleri mütemadiyen helecanda ve ileri hamlede olan bir memlekettir. Büyük bir kültür faaliyetleri olan dil kurultayını kapadiktan sonra İzmir fuarını muvaffakiyetle açmış bulunuyoruz. Memleketimizi her sahada kültürel ve ekonomik sahadada ilerletmek için büyük reisicumhurun yakın alâkaları hepimizde hürmet uyandırmaktadır. İzmirde gelirken fuara karşı büyük alâka gösterdikleri gibi İzmirli selâm ve muhabbetlerini götürmeyi bana emretmişlerdir.

Arkadaşlar, huzurunuzda bu vazifeyi ifa etmek benim için şereffir. (Şiddetli alkışlar) İzmirde binlerce vatandaşın buraya toplandıklarını sevinç ve memnuniyet içinde olduklarını gördüm. Gelecek seneler bir çok seneler diyerek uzatmak istemiyorum. Gelecek sene İzmir fuarını bugün gördüğümden daha iyi bir tarzda göreceğimize kuvvetle eminim. İzmirde gördüğümüz iyi bir kabulden dolayı İzmirlilere teşekkür eder ve müsaade ederseniz size muhabbetle veda etmek isterim.

Dost Devletlerin Pavyonları

İzmir, 1 (Hususî) — İsmet İnönü fuarı gezerken Sovyet Rusya, Mısır ve Yunan pavyonlarında uzun müddet kalmıştır. Başvekil Mısır pavyonunda pamuk sanayi hakkında malûmat almış, Mısırdaki pamukçuluğun çok terakkî ettiğini söylemiştir.

İsmet İnönü Yunan pavyonunda Türk - Yunan dostluğuna lâyık bir surette hararetle karşılanmıştır.

Halkevinin sporcuları Rusya seyahatine hazırlanıyorlar

Dün İstanbul Halkevinde yapılan bir toplantı esnasında Halkevi sporcuları tarafından Rusyaya yapılacak seyahatin teferrüatı konuşulmuştur. Halkevi sporcularının bu seyahatlerine Bay Cedvet Kerim başkanlık edecek. Kafile ayın 11 inci günü yola çıkacaktır.

İstanbul atletizm şampiyonası yapılacak

İstanbul atletizm şampiyonası için büyük hazırlıklara başlanmıştır.

Tesbit edilen programa göre 100, 200, 300, 800, 1500, 10.000, 110, 400 manial, uzun, yüksek, sırtık, üç adım atlamalar, disk, erid, gülle atma ile 400,1600 metre bayrak yarışları yapılacaktır.

Müسابakalar için 19 ve 20 Eylül günleri kararlaştırılmıştır. İstanbul atletizm birincilik müsabakalarına Ankara, İzmir, Bursa, Balıkesirden atletler davet edilecektir.

Galatasaray futbol şubesi faaliyete geçti

Galatasaray futbol şubesi iki aylık tatilden sonra yeni mevsim idmanlarına dününden itibaren başlamıştır. Galatasaray futbol şubesi dört takım halinde haftada iki gün Taksim stadyo munda idman yapacaktır.

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan : Kadırcan Kafflı

Numara : 62

Son Posta'nın tarihi tefrikanı

Korku mu, yoksa sevinç mi? Bunu bir türlü kestiremiyordu. Akşam olduğu zaman artık yapılmıyan bir iş kalmamıştı.

Hazırlanmış olan gemilerin en büyüğüne Aydın Reis binecek ve kumanda edecekti.

Bu çeşit gemilere Mezgalen denirdi. Yirmi altı oturaktı. Provasında, bordasında ve kıçta tamam on altı topu vardı. Kancaları, mahmuzları hep tunçtan yapılmıştı. İçinde üç yüze yakın hristiyan kürekçisi ve üç yüz elli Türk levendi bulunacaktı. Bu leventlerden üç yüz tanesi en yeni ve zorlu tüfeklerle silâhlendirmişlerdi.

Diğer gemiler on sekizle yirmi dört oturak büyüklüğünde, daha küçük gemilerdi. Fakat o zamanki İspanyol donanmasına göre bu gemilerin daha büyük ve kuvvetli olduklarına hiç şüpheli yoktu. Amiral gemisindeki leventlerin sayısı üç yüz elli olduğuna göre ondan biraz küçük olan bu gemilerde de iki yüz elli levent bulunuyordu.

Ertesi sabah erkenden bütün leventler ve reisler gemilere binmişlerdi.

Hayreddin Bey Salih reis te kıyıya inmişlerdi.

Hayreddin Bey Aydın Reisi kucakladı. Yanaklarından öptü:

— Hayırlı yolculuklar!.. Sağlıkla dönün!

Dedi.

Güneşin ilk ışıklarına karşı on beş yelkenlinin beyaz yelkenleri alabildiğine şişmişti. Kıyıda ve gemilerden, eller, çevreler sallanıyordu; kaleden atılan uğurlama toplarına karşı Aydın reis gemisinden karşılık veriliyor:

— Hoşça kalın!

Deniliyordu.

Leventler de birbirlerini selâmlıyorlar.

— Uğurla!..

Diyorlardı.

On beş Türk kadırgası Amiral gemisi en önde olduğu halde güzel bir diziyi yapmışlar, birbirlerinin dümen suyununda süzülüp uzaklaşıyorlardı.

Biraz sonra provalarını doğudan yıldıza çevirdiler.

Dosdoğru İspanya kıyılarına, hem de oranın en zengin ve kalabalık yerleri olan Kartajene ile Valansiya, Barselona taraflarına gidiyorlardı.

On beş yılmaz deniz ejderi gene karşı kıyılara, o kıyılarda bulunduğu memleketin içerilerine bile korku salacak, her tarafı korkudan titretecekti.

Biraz sonra Aydın Reis kendisinin ardından gelen İlyas reise gemisile birlikte öne geçmesini işaret etti.

İlyas reis ve leventleri bu kumandayı büyük bir sevinçle karşıladılar.

Beş on dakika sonra İlyas Reisin kadırgası küreklerini de çalıştırarak öne geçmiş, iki mil ileriden gitmek üzere mesafe almak için acele ediyordu.

Biraz sonra da on sekiz oturaklı bir kalite Cenovaya doğru açılmıştı. Hayreddin Bey bu gemiyi Cezayirde toplanan ihtiyar ve hasta esirlere vermiş, memleketlerine yollamıştı.

★

MANSURUN HINCI

Aydın Reis bu akın için şöyle bir plân tasarlamıştı:

Üç gün kadar, Gata burnu açıklarında yayılacaklar ve Malaga, Kadiks gibi şehirlerle Amerikadan şarka geçecek, yahut oralara gidecek olan gemileri avlıyacaktı. Üç gün içinde orada bir Türk filosunun bulunduğu duyulacak ve artık gemiler gidip gelmeyeceklerdi. Aydın reis te o zaman Kartajeneden başlayarak şarka doğru sırasile Alikante, Valansiya, Kastellon, Barselona ile bu şehirlerin aralarındaki zengin kasabalara ve limanlara baskın yapmağa başlayacak; yükünü aldıkdan sonra cenuba dönerek dosdoğru Cezayire gelecekti.

Filo yola çıktığı, hele İlyas Reis en öne geçtiği zaman onların aralarında en büyük heyecan ve sevinç duyan hiç şüphesiz Mansurdu. Çünkü anasile kardeşlerinin buldukları kıyılara gidiyorlardı. Onları bunca yıldır bir defa bile görmek kısıt olmamıştı. Onları görmek ve hattâ alıp Cezayire getirmek arzusu bir yangın gibi yüreğinde alevleniyor ve sönmek bilmiyordu.

Bu arzusuna kavuşmak için en iyi ve en uygun fırsatı bulmuştu. Bunu kaçırmamalıydı.

İlyas Reisin yanına gitti:

— Senden bir ricam var...

Dedi.

— Söyle, dileğin nedir?

Mansur anlattı. İki kardeşinin on bir yıl süren ayrılık zamanlarında büyümüş olduklarını, zavallılıklarını, anasının derin hasretini söylerken gözleri yaşarıyordu.

İlyas Reis onun sırtını okşadı:

— Hakkın var.. Senin anan, senin kardeşin aynı zamanda bizim de anamız ve kardeşlerimiz demektir. Almeriyeye uğramak hiç düşünülmemiştir. Fakat filomuz Gata açıklarında avlanırken biz de bu işi beceririz.

Mansur bu yiğit ve sevgili arkadaşının elini avuçlarının içine alarak sıkıyor ve öpüyordu.

İki gün sonra ufukta iki gemi göründü.

Bunlar iki büyük kalyon idiler. Su kesimlerine kadar denize gömülmüşlerdi. Pek dolu oldukları besbelliydi. Türk filosunu uzaktan tanıyamamışlardı. Yakına gelip te farkına vardıkları zaman ise kaçmak için vakit kalmamıştı.

Aydın Durmuş prova toplarından birile öndeki kalyonun güvertesine bir gülle savurunca yelkenler hemen indi ve içindekiler beyaz bayrak çektiler.

Türk kadırgaları on on beş dakika içinde onları sarmışlar, yalın kılıç leventler güvertelerine fırlamışlardı.

Bu iki kalyon, bir çok esirle ve bugdayla dolu idi. İçlerinde yüz elliden çok Türk ve Endülüslü kürekçi de bulunuyordu. Aydın Reis onları zincirlerden çözdürdü. İspanyolları bağlattı.

Anadoluhisarında bir küp dolusu altın mı bulundu?

Anadoluhisarında Körfez caddesinde oturan Necmiye bir istida ile zabıtaya müracaat etmiş ve garip bir iddiada bulunmuştur. Necmiyenin iddiası şudur:

Kocası merhum Hüseyin ölmeden evvel bir gün kendisine kısmen kira ile oturdukları, bir direğine de kendileri sahip oldukları evin bahçesine bir küp altın gömdüğünü söylemiştir. Fakat Necmiye bunu yarı alaya almış ve pek mütevazî yaşayan kocasının böyle bir servete mâlik olabileceğine inanmamıştır. Aradan bir müddet geçtikten sonra günlerden bir gün kocası Hüseyin kalp sektesinden füceten ölmüş, Necmiye de kocasının hâtıralarını taşıyan bu evde oturmaya tahammül edememiş ve evden çıkmıştır.

Kocası öldüğü zaman üzerinde tam beş bin lira zuhur etmiş, Necmiye bu servete şaşmakla beraber ölüm acisile bir türlü kocasının kendisine söylediği sözü hatırlıyamamıştır. Bu söz evin bahçesinde bir küp gömülü altın bulunduğu sözüdür.

Necmiye bu sözü hatırlıyamadığı için evden çıkmış ve o civarda akrabasından bakkal Alinin evine taşınmıştır, kendi çıktığı eve de bir başka kiracı taşınmıştır.

Bu kiracı orta halli bir adamdır. Fakat bir müddet sonra Necmiyenin ifadesine nazaran kiracının vakti ve hali düzelmeğe, eli genişlemeğe, bol para sarfetmeğe başlamıştır. O zaman da Necmiyenin aklına rahmetli kocasının

Kurtulan Türkler hemen silâhlandı ve kendi leventlerinden bir kaç kişi daha katarak dosdoğru Cezayire yollandı.

Çünkü başladığı akın sırasında elden geldiği kadar hızlı olmak gerekti. Esir gemileri yedeğe alırsa dilediği hızla hareket edemeyecekti.

Bu ilk avlanma sırasında İlyas Reis Aydın Reisin gemisile aborda olmuştu. İlyas Reis bunu fırsat bilmiş ve hemen Mansura:

— Arkamdan gel..

Diyerek Aydın Reisin gemisine geçmişti.

Aydın Reise de rica ederek razı ettiler.

İlyas Reis bu ayrıyla aynı zamanda bir keşif te yapmış olacaktı. Çünkü Almeriyeye açıkları onların avlandıkları yere göre daha garpta kalyordu.

Almeriyeye küçük bir nehrin denize döküldüğü yerde, orta büyüklükte bir şehirdi.

Mansur anasile kardeşlerini almak üzere pek basit bir çare bulmuştu:

İlyas Reis onu sabah erkenden Almeriyeye yakınında isab bir kıyıya çıkardı.

Mansur bir Endülüslü köylüsü kıyafetine girmişti. Güneş iyice yükselinceye kadar orada kaldı. Sonra sohasına dayanarak şehre doğru yürüdü.

Köylerden arkalarında yüklerle gelenler vardı.

Onların aralarına katıldı.

Şehrin sokaklarında büyük bir kalabalık görülmeye başlamıştı. Mansur neden sonra o günün pazar olduğunu hatırladı.

Bu kalabalık arasında kendisi gibi Endülüslü kılığında olanlar yüzde yirmi ya var, ya yoktu.

İspanyollar onlara nefretle bakıyorlardı.

(Arkası var)

Amerika donanması yenileniyor

Nevyork, 1 (A.A.) — Vaşington'dan gelen bir habere göre, federal ve deniz otoriteleri 350 Amerikan harp gemisinin yerine yenilerinin yapılmasını tasarlayan plânlar yapmışlardır.

Uzak vilâyetlerimizde tuz buhranı başgösterdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Buhranı haber alan İhhisarlar İdaresi ilk tedbir olarak mevcut stokların tuz bulunmayan vilâyetlere sevkine çalışmıştır. Bu suretle buhran azalmıştır.

Dün bu hususta kendisine görüşen bir muharririmize İhhisarlar İdaresinin salâhiyetler bir rüknü şunları söylemiştir:

«— Şiddetli ve ölümlü yağmurlar tuz istihsalini sekteye uğratmış ve yüzde elli nisbetinde azaltmıştır. Bazı vilâyetlerimizde tuzun az bulunmasına yegâne sebep budur. Bununla beraber idaremez derhal tedbirler almış ve büyük bir buhranın meydana gelmemesi için tuz bulunmayan yerlere mümkün olduğu kadar tuz göndermiştir. Tuz istihsalinin azlığı yüzünden fiatlarda yükseklik başgöstermesi ihtimali mevcut değildir. Tuz yine eski fiatından satılacaktır.»

söylediği altın dolu küp lâkırısı gelmiştir.

Ve kiracıların bu altın dolu küpü buldukları ihtimalini düşünmüş, hemen bir istida yazarak polise müracaat etmiş, bu küpün içinde çıktığını tahmin ettiği altınların kendisine iadesini istemiştir.

Zabıta bu garip müracaata tetkik etmektedir. İlk önce evde böyle bir altın dolu bir küp bulunmadığı tesbit edilecek, sonra da Necmiyenin bu küp üzerindeki tasarruf hakkı tetkik olunacaktır.

Hikâye

Şeyhin kızı

Yazan: Faik Berçmen

Bu gece de sakin ve parlaktı..

Ay, iri bir portakal dilimini andırıyor.. Yıldızlar sarı kıvılcımlı gözlerini kırıpıyorlar.. Çölde her şey uyumak ta..

Geceleyn esmerleşmiş kumların arasından ince bir ırmak süzülüyor; ve serinlemek için suya eğilen hurma dallarının ağır hışıltısı duyuluyordu.

Büsr bir kayanım arkasında oturmuş sevgilisini bekliyordu.. Bazan sessiz sessiz süzülen ırmağa bakıyor ve bazan gözü düşen bir şahâba takılıyordu.

Biraz sonra, kumları zedelemekten korkar gibi, hafif bir ayak sesi duyunca tatlı bir ürpermeyle içi titredi. Döndü ve sevgilisini karşılamak üzere birden ayağa kalktı..

İki genç vücudun birbirine sarıldığı, yalnız hurma dallarının arkasında gizlenen ve iri bir portakal dilimini andıran hilâlî; gölgeleri içine sındiren ve her şeyden bihaber gibi akan ırmak görebildiler..

Fatmayla, Büsr bir yıldır sevişiyorlardı.

Delikanlı, uzun boylu, geniş omuzlu ve çevikti.. İnce siyah bıyıkları ve iri siyah gözleri esmer yüzüne yumuşak bir güzellik veriyordu..

Kıza gelince, kıvrak vücudile, kara gözlerinin ışığıle kabile kızlarının arasına bir taneydi..

Babası kabilenin şeyhi ve civarın en zengin adamıydı.

Delikanlı, şeyh kadar zengin değildi amma onun hazineleri kadar zengin bir yüreği ve mert bir kanı vardı..

Gene böyle bir geceydi.. Fatmayla Büsr evlenmek için resmen me-seleyi babalarına açmağı kararlaştırdılar.

Delikanlı gidip kıza babasından istiyecekti..

Ertesi günü Büsr yanına maiyetini alarak Fatmanın babasına, kabilenin şeyhine gitti ve kızmı talep etti.

Fakat mağrur ve mütekebbir baba delikanlıyı kızına lâyk bulmadı ve talebi reddyledi.. Bunun üzerine fena halde hiddetlenen ve müteessir olan delikanlı, şeyhe:

— Ya Emir.. dedi.. Eğer bu talebimi reddetmekte ısrarda devam ederseniz kabilenizin hepsini öldürmeğe and içeceğimi bildiririm.

Şeyh bu söze güldü..

Fakat delikanlı kılıcı üzerine yemin etmişti..

Artık çöl ufuklarında her gün yeni bir hâdise, yeni bir korku baş göstermeğe başladı..

Kabilenin bir çokları tazyik ve tehdit görüyorlardı. Ölüm tehlikesi rüzgâr gibi hepsinin üstünde dolaşıyordu.

Nihayet kabilenin ihtiyarları bir araya gelerek şeyhe gittiler ve bu vaziyete bir son vermesini rica eylediler.

Aldığımız son haberlere göre evvelce Bağdatta yapılmış düşünülen bu mühim toplantı Ankarada yapılacak ve alâkadar devletlerin mümessilleri Devlet Merkezimizde birleşerek bu mühim misakı imzalayacaklardır.

Irak Hariciye Veziri geliyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Irak Hariciye Veziri Nuri Said paşa perşembe günü Toros ekspresile şehrimize gelecektir.

Göbels'in Musolini'ye telgrafı

Berlin, 1 (A.A.) — B. Göbels, Venedikten avdet eder etmez Musoliniye çektiği telgrafta:

Meslektaşım B. Alfieri ile fikirlerimizin ve hedeflerimizin aynı olduğunu görmekte bahtiyarım..» demıştır.

Meşveret kuruldu ve Büsr bir hileyle öldürmeğe karar verildi. Ertesi sabah şöyle bir haber yayıldı: «Şeyh, ancak Huzâa cinsinden bin deve getirene kızını verecektir.»

Develerin Huzâa cinsinden olmasının şart koşulması şundandı: Huzâaya gidebilmek için Hapt denilen bir deveden geçmek lâzımdı. Halbuki o derelerinde daimî bekliyen, bir aslanla büyük bir yılan vardı.. Kimin yolu oraya düşüyse bir daha dönmedi.

Bu suretle Büsrü tehlikesiz bir surette ortadan yoketmek kabil olacaktı..

Şeyh iki gün sonra delikanlıyı çağırıp teklifi kendisine bildirdi. Büsr te reddüt etmeden derhal, develeri almak üzere yola koyuldu..

Bütün yollarda, sevgilisinin hayatını görenek yürüdü. Fatmayı ve saatini düşünüyor ve şarkılar söylüyordu. Artık sevgilisine tamamile kavuşacaktı. Halbuki beri yanda onu bekleyen âkıbetten habersizdi..

Yarı yola gelince korkunç bir sayha duydu, bu kükremenin arkasından kumları bulut gibi kaldıran ve koşarak gelen aslanı gördü..

Delikanlı korkmadı; küçük bir heyecan bile duymadan kılıcını kınından sıyrdı ve aslanın üzerine hücum etti.

Yarım saatlik bir müsaraadan sonra, delikanlı bir çok yerlerinden yaranlanmış olduğu halde, aslanı öldürmüştü.

Bu hâdiseyi sevgilisine anlatmak istediğe beyaz gömleğini çıkardı. Ve kendin kanile gömleğin üstüne, aslanla olan mücadelesini anlatan uzun bir kaside yazdı..

Gömleği de bir saile gönderdi.. Kızdan evvel gömlek şeyhin eline geçti.

Şeyh kanla yazılmış kasideyi okuyunca ürperdi; ve böyle kahraman bir delikanlıya kıydığına pişman olarak, ikinci bir ölüm tehlikesinden onu kurtarmak üzere hemen yola çıktı.

Şeyh Büsre yetişti.. Fakat delikanlının yanına yaklaşırken kumlarında uzun ve korkunç bir hışıltı peyda oldu.. Şeyh birden arkasına dönünce, azgın siyah bir yılanın kendi üzerine saldırmaya hazırlandığını gördü..

Gürültüyü duyan delikanlı hemen atıldı ve yılanın kafasını yakalayarak kılıçla parçaladı..

Şeyh yaptıklarını affetmesi için Büsrdan özür diledi. Sonra onu, alınından öperek, damatlığa kabul ettiğini bildirdi.

Bir ay sonra delikanlı karisile derenin kenarında ve iri portakal dilimini andıran ay ışığında dolaşırken aslan ve yılan hikâyesinin bütün tafsilâtını anlatıyordu ve aşkı için bundan daha tehlikeli bir iş yapmağı lâzım gelseydi onu da yapacağını ilâve ediyordu..

Cim Londostan cevap yok!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Geçen hafta, Kara Ali güreşinden sonra, seçmeleri Dinarlı Mehmedin kazandığı Cim Londosa telgrafla bildirilmişti ve cihan şampiyonunun yurkariya yazdığımız sözüne güvenilerek, Dinarlı ile önümüzdeki pazar günü karşılaşması kararlaştırılmıştı.

Düne kadar Cim Londostan bir cevap çıkmayınca, kendisine biz de cevaplı bir telgraf çekti. Ve hareket gününü bildirmesini rica ettik. Fakat şu ana kadar, bu telgrafımızın cevabını da alabilmiş değiliz.

Cim Londos, ya Atina civarındaki köyüne gitmiş, kendisine çekilen telgrafları alamamıştır.

Yahut ta, verdiği söze rağmen gelmek kararından vazgeçmiş, ve korkarak kaçtığını iddia edenleri haklı çıkarmıştır.

Bu iki ihtimalden hangisinin hakikate daha yakın olduğu ise, yarın sureti kat'iyede anlaşılacaktır.

Çünkü cevabım yarın da elimize geçiremediğimiz takdirde, pazar günkü güreşe yetişmesine imkân kalmıyacak demektir. Binaenaleyh biz kat'i hükmü vermek için bir gün daha beklemeyi münasip buluyoruz!

Yarınki nushamızda :
İş işten geçtikten sonra
Yazan : İsmet Hulusî

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

GİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 58

Amorfiya, büfenin yanındaki camekânlı odaya girdiği zaman, patron parmağıle köşedeki bir masayı göstermiş:

— Atina tüccarlarından Kirya Mihâlâki.. Bana da, bir ahbap vasıtasile prezanta edildi. Seni pek beğenmiş. Karşı karşıya bir kadeh şarap içmek istiyor. Derhal oraya git.

Demişti.

Amorfiya, kısa bir tereddüt devresi geçirmiş; salondaki masalara göz gezdirmişti. Ve sonra:

— Fani, henüz gelmemiş.. O gelinceye kadar giderim. Fakat o gelirse; fazla kalamam. Biliyorsun; bu şımarık çocuk, çok kıskanç. Belki bir şey çıkar.

Diye cevap vermişti. Ve camekânlı bölmeden çıkarak, köşedeki masaya doğru ilerlemişti.

Masada, tek başına oturan, ve elindeki altın suyuna batırılmış gümüş saplı bastonunun ucu ile oynayan, mükellef kıyafetli ve yakışıklı adam, derhal ayağa kalkarak Amorfiyayı istikbal etmiş; tam bir Atina şivesi rumca ile:

— Buyurunuz, matmazel... Elinos dilberlerinin en dilberini bu kadar yakınımda gördüğüm için cidden bahתיyarım.

Demişti.

Amorfiya, gördüğü mala derhal paha biçen bir mütehasıs esnaf tavrı ile bu nazik, terbiyeli ve mükellef giyinmiş adama tepesinden tırnağına kadar bir göz gezdirmişti.

Memnun ve neşeli bir tebessümle elini uzatarak:

— Hakkımda, çok fazla takdirde bulundunuz... Böyle sözlere çok alışık olmakla beraber, sizin sözlerinizden ayrıca bir zevk duydum. Teşekkür ederim... Ancak şu var ki, maalesef yanınızda fazla kalamıyacağım. Patronun icbarı üzerine, yalnız bir bardak şarap içmek için gelebildim... Görüyorsunuz; bir çok davetler karşındayım. Bunların ekserisine birer dakikalık ziyaret vaadettiğim halde, bir kaç ziyarettan başkasına muvafak olamadım. Fazla kalamıyacağım için beni affedersiniz.

Diye cevap vermişti.

Atinalı tüccar Mihâlâki, garsona bir şişe şarap ısmarladıktan sonra, konuşmaya girişmişti:

— Ah, matmazel.. Sizin gibi, herkes tarafından sevilen dilberlerin bazan ne müşkül mevkilerde kaldıklarını çok iyi bilirim... Senelerdenberi Atınada, Viyanada, hattâ Pariste hovardalık âleminde gezdim. Aşağı yukarı, üç yüz bin liraya yakın para yedim. Hattâ; geçen sene, vapurlarımdan ikisini de bu uğurda kaybettim. Fakat, inanır mısınız; bir saat bile vakit geçirdiğim kadınlar ve kızlara karşı, hiç bir zaman egoistlik etmedim. Emin olunuz ki matmazel; ben, çok halden bilir bir adamım... Onun için, şimdi gelecek şaraptan bir yudum içtikten sonra, sizi derhal arzuunuza terkedeceğim.

— Ah, çok teşekkür ederim. Siz, dünyanın en kibar adamısınız?..

— Evet.. Bütün kadınlar, böyle söylerler... Yalnız, sizden bir şey sormıya cesaret edeceğim.

— Buyurunuz.

— Baloz paydos olduktan sonra, evinizde de sizinle birer kadeh likör içmeye müsaade etmenizi rica edebilir miyim?..

— Bu gece mi?..

— Evet, bu gece... Yarın, Odesaya gidiyorum. Orada hükümet tarafından müzayedeye çıkarılmış olan iki vapuru satın alacağım.

Amorfiyanın gözleri parlamıştı... Demek ki; şimdi şu karşısında oturan, altın saplı bastonu ile oynayan; parmaklarındaki altın halkalarda, nohut gibi pırlantaların göz alan şimşekleri çakan bu adamın cebinde, iki vapur alacak derecede bir para vardı?..

Amorfiya derhal yumuşamıştı:

— Bu gece, nişanım ile başbaşa kalmayı vaadettiğim için, beni çok müşkül bir vaziyette bıraktınız... Fakat siz, o kadar nazik bir adamsınız ki; mümkün olmayan bir şeyi, sizin için imkân haline sokmaya çalışacağım. Şu halde bana şimdilik müsaade ediniz biraz sonra size tekrar uğrayım.

Diyecek ayağa kalkmış; masaların arasında, davet edenlerin, yalvaranların, ellerini uzatanların hepsine lâkayt bir halde dolaşmaya başlamıştı.

Tabii, karilerimiz tahmin etmişlerdir ki; bu Atinalı milyoner tüccar Gâvur Mehmetten başka bir kimse de gelirdi.

Amorfiya, oradan uzaklaşır uzaklaşmaz; Gâvur Mehmet gözlerinin bütün kuvvetile onu tarassuda girişmişti. Ve, şuradaki, buradaki masalara uğruyarak presteskârlarile üçer beşer çift lâkırdı etmek tenezzülünde bulunan bu mağrur baloz kızının; bir gözünü de kapıdan ayırmadığını hissetmişti.

Biraz sonra, balozun kapısından (Fani) girmiş; etrafa göz gezdirmişti. Amorfiya, (Fani) yi görür görmez, ona doğru ilerlemişti.

Gâvur Mehmet, bunu görür görmez: — Eh.. Artık hiç bir şüpheye mahal kalmadı. Tam, izin üzerindeyim.

Demişti... Ve gözlerinin bütün dikkatini, büfenin yakınındaki masaya çekilen Fani ile Amorfiyaya dikmişti.

Amorfiya, Faniye kısa kısa bir takım sualler soruyordu. Fani, omuzlarını kaldırarak menfi hareketlerle cevap veriyordu.

Bu cevaplar, Amorfiyayı tatmin etmiyor; gittikçe hırçanıyordu. Buna mukabil Fani de onu iknaa çalışıyor. Cebinden çıkardığı bir takım kâğıtları gösteriyordu.

Nihayet; aralarında asabî bir münaakaşa başlamıştı. Amorfiya, hiddetle yerinden fırlamış; oradan uzaklaşmıştı.

Fani; bir müddet dişlerle baş parmağının ucunu ısırarak onu gözlerle takip etmiş; sonra şapkasını giyerek öfkeli bir yürüyüşle, kapıya doğru ilerlemiş ve balozu terketmişti.

Aradan beş on dakika geçtikten sonra Amorfiya tekrar Gâvur Mehmetin yanına gelmiş:

— Nişanlıma, haber gönderdim. Bu gece kendisile birleşmeyeceğime dair özür diledim... Bu gece, serbestim. Baloz kapandıktan sonra, evimde sizinle başbaşa bir iki saat geçirebilirim. Dedi.

Gâvur Mehmet, bu müjdeye pek çok sevinç gösterdi. Derhal ayağa kalkarak cevap verdi:

— Şu halde, o vakte kadar ben de zamanımı boş geçirmiyeyim... Banker Zarifi ile küçük bir hesabımız vardı. (Arkası var)

SALON DEDİKODUSU

Salonların başlıca dedikodusunu tuvalet eşyası teşkil eder. Üç Bayan, bir araya gelince, hemen, kullandıkları krem ve pudrayı birbirlerine pıdhetmeğe başlarlar. İçlerinde, pudrasını, kremi, rujunu, losyonu sık sık değiştiren Bayanlar pek çoktur.

Yalnız VENÜS KREMİNİ ve VENÜS PUDRASINI kullanmağa alışmış olanlar, ömürlerinin sonuna kadar, onun sadık bir müşterisi kalırlar.

VENÜS MARKASI, başka bir markayı aratmayacak hususi meziyetlere malik eşsiz markadır.

Deposu: Nureddin Evliya Zade Ticarethanesi İstanbul.

İttihatçılar Devrinde

MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasî tefrihası :

— 44 —

Yazan: Ziya Şakir

Proodos ismindeki Rumca gazetede Atınadan gelen bir telgrafın neşredilmesi, cemiyet erkânını öfkeden çıldırtacak hale getirmişti

Sabahaddin Bey; vukubulan bir mü-lâkatta, Yunanistan hakkında beyanı takdirat eylemişler; ve (Türkiyede Rumlar bir intizam ve terakki unsuru teşkil ediyorlar, bunlar, inkılâbı hazırım bir devri saadet ve müsâlemet suretinde takarrürünü görmekten fevkalâde menfaattar olacaklardır, demişlerdir.

İlâvei mekal olarak da, gerek cemiyetin ve gerek kariben toplanacak olan Meclisi Meb'usanın, Rum patrikhane-si imtiyazatına riayet edeceğini dermeyer eylemişlerdir.]

Cemiyet erkânı, bu telgrafı okur okumaz, küplere binmişlerdi.

— Vay!... Bu adam kim oluyor?.. Ne hak ve salâhiyetle, cemiyet ve meclis namına vaadlara girişiyor... Sonra, Pireden, Atınadan bukadar (Jön Türk) geçtiği halde bunların hiç birine kimse bir selâm bile vermiyor da; bu adama niçin böyle parlak ve hararetili istikbal yapıyor?... Anlaşıldı.. gözümüzü, dört açmalıyız.

Demişlerdi.

Ertesi gün, İstanbulda çıkan (Proodos) ismindeki rumca gazete de, Atınadan gelen şu telgrafı neşretmiş; artık cemiyet erkânını öfkeden çıldırtacak hale getirmişti.

Telgraf sureti

— Aynen —

Sabahaddin Beyin Atınada istikbali

Atina 18 ağustos (Rumî) — Zatı hazreti padişahının hemşirezadeleri, Sabahaddin Bey, bugün (Senegal) vapur ile buraya muvasalat etmiştir. Burada bulunan Jön Türklerin kâffesi, burada kalan firarî Ermeniler, ahali den bir çok kesian, Pireye inmişler; orada Pire ahali ile bir cemmi gafir teşkil ederek, (Türkiyenin istibdattan tahlisine hizmet etmiş olan Sabahaddin Beyi) istikbale muntazır bulunmuşlardır.

Vapur demir atar atmaz, rıhtım üzerinde tecemmü etmiş olan ahali, vapura çıkıp Sabahaddin Beye resmi hoşâmediyi ifa için bir heyet göndermiştir. Bu heyet vapura çıkınca, Sabahaddin Beyin pederi (merhum da-mad Mahmut Paşa) nın cenazesini muhtevi olan tabutun karşısında bulunmuşlardır. (Tabut, büyük Osmanlı ve Yunan bandıralarile sarılmış idi.) (Manzara, gayet müessirdi). Emrülendir, Jön Türkler heyeti mensuplarından Mösyö İvanidis türkçe; sonra da (Proodos gazetesinin Atina muhabiri, Mösyö Perdikidis fransızca nutuklar irat etmişlerdi. Sabahaddin Bey:

— Hürriyetin doğduğu, büyüdüğü, şan ve şeref kazandığı bu memleket ahali tarafından böyle parlak bir istikbal vukuundan dolayı, pederimin şu tabut içinde bulunan kemikleri, büyük bir meserret ve tesliyet hisseylemiştir.

Diye cevap vermiştir.]

Bu satırları okuyan mütaassıp ittihatçılar, artık büsbütün çileden çıkmışlar:

— Prens Sabahaddin, kendisine şarlatanca reklâm yapıyor. Türkiyenin istibdattan tahlisine ne hizmet etti?... Pariste oturup ta başına üç beş serseri Rum ve Ermeni toplayıp lâk lâk etmekten başka ne iş görebildi... Hadi, bunu hoş görelim. Fakat, babasının tabutunu Yunan bayrağına sarmasına ne diyelim?... Bu adam, Türklüğü ve müslümanlığı tahkir etmiş; millî ve dinî hissiyatı rencide eylemiştir. Onun için bu adamı her vesile ile istiskal edelim. Bir santim bile yer vermiyelim.

Diye söylenmeye başlamışlardı. İstanbul ve Selânik ittihatçıları arasında bu heyecan devam ederken, Prens Sabahaddin Bey, Yunan sula-

rını geçmiş; İzmire doğru takarrüp eylemişti.

Prens, İzmire çıktığı takdirde kendisine karşı yapılacak muamele, mühim bir müzakere mevzuu teşkil etmişti... Ahmet Rıza Bey taraftarlığı dolayısıyla (Paris) tenberi prene karşı kalbinde husumet besliyen (doktor Nâzım Bey), yalnız prensin şahsına değil, ona mensup olanlara da ağır hakaret gösterilmesi tarafdarı idi.

Hattâ, İzmire gelen (Mahir Sait bey), memleketi olan (Ankara)ya gitmek için trene bindiği halde arkasından hemen iki zabıt göndermiş; cebren trenden indirterek İzmirde alakomak suretile husumetini izhar eylemişti. Buna binaen, bu zihniyette bulunan doktor Kâzım beyin, prens Sabahaddin beye karşı âzamî şiddet göstereceği pek tabii idi. Nitekim, merkezî umumî ile makine başında cereyan eden muhabere neticesinde, prene yapılacak olan (istikbal merasimi) takarrür etmişti.

Bu karar mucibince; Senegal vapuru İzmir limanına demir atar atmaz, ahaliden vapura gitmek isteyenler zabıta tarafından şiddetle menedilmiş.. Sadece (Cemiyet namına) vapura bir heyet gönderilmişti. Bu heyet te, (Doktor Taşcızade Edhem beyle-cemiyetin İzmirdeki müessislerinden Mülâzım Hüseyin Lütfi bey) den mürekkepti.

Hüseyin Lütfi bey, vaziyetten müteessirdi. Hattâ, doktor Nazım beyin-

her meselede olduğu gibi - bu meselede de yaptığı müfrit hareketlerin önüne geçmek için bir çok mesai sarfetmiş; yapılan şeylerin, (Hürriyet ve Meşrutiyet) mefhumu ile telif kabul etmediğini söyleyerek doktor Nazım beyle bir hayli münakaşalar geçirmişti.

Şimdi bu vazifeyi kabul etmesi de her ne şekil ve maksadla olursa olsun- vatanına avdet eden bir adama karşı ağır bir hakaretin önüne geçilmesi içindi.

maksadla bu vazifeyi kabul eden Hüseyin Lütfi bey, arkadaşı doktor Edhem beyle vapura giderken, prens Sabahaddin beye karşı imkân dairesinde hüsnü muamele göstermiş; doktor Nazım beyin cemiyet namına vukubulan kat'i ihtar ve ısrarı mucibince:

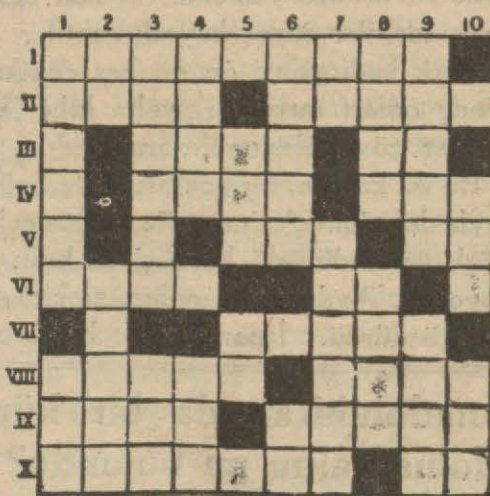
— Mensup bulunduğunuz, (İttihat ve Terakki cemiyeti - İzmir şubesi) namına, beyanı hoşâmedî eyleyiz.

Demişti.

(Mensup bulunduğunuz, İttihat ve Terakki cemiyeti) kelimeleri, prensin üzerinde derin bir hayret husule getirmişti. Çünkü İttihat ve terakki cemiyeti ile kendi arasında hiç bir münasebet mevcut değildi. Fakat; zeki prens, bundaki maksadı derhal ihata etmişti. Ve, vaziyetin münakaşaya tahammülü olmadığı için yalnız gülümsemekle iktifa ederek şimdilik sükûtu tercih eylemişti.

(Arkası var)

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Boğazlarını kapadığımız bir şehir. 2 — Yürüme âzamızdan biri, vesaiti nakliyyeden biri. 3 — Bir erkek ismi, içmek ten emri hazır. 4 — Cinas, saçsız. 5 — Ziya çarpması, uzağı gösteririz. 6 — Bir nevi kumaş, tok değil. 7 — Zehirli bir hayvan. 8 — Aptal, muvakkaten oturlan bir eve verilen para. 9 — Yemek, karda yürüyen tekerleksiz araba. 10 — Müt-tefik olmak, bir Ç ilâvesile başımızdaki kil olur.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Cıvcıvleri kapan hayvan, istikbal. 2 — Mah, sıkıntının aksi. 3 — Ayin, bir ten rengi. 4 — Adalara işliyen vapurlar, dostun fransızcası. 5 — Bir L ilâvesile yapmak olur, beyaz. 6 — Köpek üstünde olur, bir N ilâvesile vücudumuzda bulunan kırmızı mayı olur. 7 — Haya, aşağıya doğru inmiş. 8 — Dine müdahale etmeyen bir rejim şekli, ikinci harfinden sonra bir Y koyarsanız genç kızların gelinlik için hazırladıkları eşya olur. 9 — Edebiyatta bir tarihe düşürmek için kullanılan hesap sonuna bir A ilâvesile sebze olur. 10 — Söz, ağa.

Dünkü Bulmacanın Halli :

Soldan sağa:

1 — Piyasa, aile. 2 — Alâimi sema. 3 — Pişt, dize. 4 — Aka, Balera. 5 — Hitit. 6 — Harp. 7 — Tek, at, tan. 8 — As, kıravat. 9 — Sayı, zanat. 10 — A-paş, enayi.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Papa, tasa. 2 — İlik, hesap. 3 — Yaşamak, ya. 4 — Ait, kıs. 5 — Biber. 6 — Aidat, taze. 7 — İslilik, Van. 8 — Lezzet, tana. 9 — Emer, Atay. 10 — Aramak, tiz.

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

18: Muhtelif orkestra eserleri (plâk). 19: Haberler. 19,15: Muhtelif plâklar. 20: Halk musikisi (plâk). 20,30 Stüdyo orkestraları. 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu Ajansının gazetelere mahsus havadis servisi.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşriyatı. 13,30 - 15: Plâk ve haber servisleri. 19: Rasat haberleri. 19,03: Romen musikisi. 19,50: Aktüalite. 20: Konserin devamı. 20,20: Konferans. 20,40: Plâk. 21,15: Posta kutusu. 21,35: Keman konseri. 22,10: Şarkılar. 23,45: Orkestra.

BUDAPEŞTE

18,30: Çigan orkestrası. 19,30: Konferans. 20: Piyano-şarkı. 20,35: Konferans. 21,10: Gala konseri (operadan nakil). 22,05 Haberler. 23,30: Radyo salon orkestrası.

PRAG

18,40: Keman konseri. 19,05: Konuşmalar. 20,20: Eğlenceli radyo orkestrası. 21,40: Eski şarkılar. 21,55: Orkestra konseri. 23,15 Plâk. 23,45: Fransızca haberler.

BELGRAT

20,50: Radyo orkestrası. 21,25: Plâk. 21,30: Mizah. 22,30: Plâk. 23: Haberler. 23,20: Halk şarkıları. 23,45: Dans musikisi.

VİYANA

(49,5 metre kısa dalga) 18,30: Keman konseri. 19,25: Richard Wagnerin (TRİSTAN und İSOLDE) operası. 24,30: Gece musikisi.

VARŞOVA

22: Piyano - Keman sonatları. 23: Spor. 23,15: Dans musikisi. 24: Dans plâkları.

30 Eylül Perşembe

İSTANBUL

18: Dans musikisi (plâk). 19 Haberler. 19,15 Muhtelif plâklar. 20: Sıhhi konferans (Dr. Salim Ahmet Çalşkan tarafından) 20,30: Stüdyo orkestraları. 21,30: Son haberler. Saat 22 den sonra Anadolu Ajansının gazetelere mahsus havadis servisi.

Üniversitede bir işten el çektilirme

Üniversite neşriyat memuru Refet işden el çektilmiştir. Refetin muhafazası altında bulunan kitapların sayılmasına başlanılmıştır.

Akay İşletmesinden:

1. — İşletmemizin Kadıköy ve Kartal iskelelerinde deniz içinde ve deniz dışında yapılacak tamir işleri açık eksiltmeye konulmuştur.
2. — Eksiltme 7 Eylül 1936 Pazartesi günü Karaköyde idare merkezinde şefler encümeninde saat 16 da yapılacaktır.
3. — Eksiltmeye girecekler (180) lira teminat getirecekler ve işi olacak olan bu miktarı ihale bedeli üzerinden yüzde on beşe iblâğ edecektir.
4. — Keşif ve şartnameyi görmek ve izahat almak isteyenlerin idare Levazım Şefliğine müracaatları. (869)

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 1800 lira kıymet takdir edilen Kadıköyünde Osman ağa elyevm Rasim paşa mahallesinin Piyasa sokağında 1 No. lu ve dört tarafı kendi uhdesinde ipka eylediği mahal ve Neşet bey haneleri ve Maltız hanesi ve Cemil bey ve saire bostan ve yol ile mahdut ve kayden 416 ve mahallen 360 metre murabbaı olan arsanın tamamı ile;

Tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 677 buçuk lira kıymet konulan yine aynı mahalde 3 No. lu ve iki tarafı uhdesinde ipka eylediği mahal ve bir tarafı Karabet kalfa ve bazen Neşet hanesi ve diğer tarafı yol ile mahdut kayden 151 buçuk metre ve mahallen 135 buçuk metre murabbaı arsanın tamamı ile;

Tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 680 lira kıymet konulan yine aynı mahalde 5 No. lu iki tarafı uhdesinde ipka eylediği mahal ve bir tarafı Sami ve bazen Karabet hanesi ve diğer tarafı yol ile mahdut kayden 152 metre ve mahallen 136 metre murabbaı arsanın tamamı ile;

Tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 685 lira kıymet konulan yine aynı mahalde 7 No. lu iki tarafı uhdesinde ipka eylediği mahal ve bir tarafı Tomyak ve bazen Sami hanesi ve diğer tarafı yol ile mahdut kayden 153 metre ve mahallen 137 metre murabbaı olan arsanın tamamı ile;

Tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 540 lira kıymet konulan aynı mahalde Recai zade sokağında 9 No. lu üç tarafı uhdesinde ipka eylediği mahal iki tarafı yol ile mahdut 108 metre murabbaı arsanın tamamı ile;

Tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 547 buçuk lira kıymet konulan aynı mahalde 11 sayılı ve üç tarafı uhdesinde ipka eylediği mahal ve diğer tarafı yol ile mahdut, 109 buçuk metre murabbaı arsanın tamamı ile;

Tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 705 lira kıymet konulan aynı mahalde Piyasa arka sokağında 33 numaralı bir tarafı Kozmanın arsasile Mehmedin, hanesi, bir tarafı Tanaşakının arsaları bir tarafı arsa ve bir tarafı yol ile mahdut 141 metre murabbaı arsanın tamamı.

Aynı ayrı şartnamelerle açık arttırmaya vazedilmiş olup şartnameleri 1 Eylül 1936 tarihinden itibaren her kes tarafından görülebileceği 5 Teşrinievvel 1936 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul 4 üncü İcra dairesinde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetlerinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihaleleri yapılacak ve aksi halde arttırma on beş gün daha uzatılarak 20 Teşrinievvel 1936 tarihine rastlayan Salı günü aynı saatte dairemizde yapılacak olan ikinci arttırma, neicesinde arttırma bedelleri muhammen kıymetlerinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde 2280 numaralı kanun hükümlerine tevfiқан satış geri bırakılacaktır.

Arttırmaya iştirak etmek için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır. Birlikte vergilerle vakıf icaresi ve belediye resimleri müşteriye aittir.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve itifak hakkı sahiplerinin bu gayrimenkuller üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde müspit vesikalarile birlikte dairemizde bildirmeleri lazımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

Alâkadarların bunlara göre hareket etmeleri ve fazla malûmat almak isteyenlerin 1934/3986 dosya numarasile memuriyemize müracaatları ilân olunur. (25326)

Son Posta

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

1 - 9 - 1936

Türk Devlet Borçları	
Lira	Lira
% 7,5 T. B. I 23,425	% 5 Hazine B. 46,00
% 7,5 T. B. II 21,775	Dahilî İstikraz 95,75
% 7,5 T. B. III 21,70	

Devlet Demiryolları Borçları	
Lira	Lira
Ergani 97,75	Anadolu I ve II 45,60
Sivas Erzurum 100,00	Anadolu M 46,40

Sosyeteler Eshamı	
Lira	Lira
İ. B. M.Ü. 85,00	İst. Tramvay 22,50
» » HA. 10,00	Bumond 9,50
» » Name 09,90	Terkos 14,75
Merkez B. D. 83,50	A. Çimento 12,10

ÇEKLER	
Krğ.	I. T. L. İçin
İsterin 634,50	Liret 10,0863
F. Frangı 12,06	Dolar 0,75225

NAKİT	
Krğ.	Krğ.
20 F. Frangı 167,	1 Mark 30,00
1 Dolar 126,00	20 Drahml 23,00
1 İsterin 635,00	20 Levâ 25,90
20 Liret 160,00	20 Ley 16,00

Borsa Dışında	
L. K.	L. K.
Kredi Fonsiye 00,00	Mübadil Bon. 00,00
188 senes 00,00	Gayri » » 00,00
1903 » 101,00	Altın 950
1911 » 96,00	Mecdiye 00

Denizyolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

3 Eylül Perşembe günü Karadeniz postasına kalkacak olan CUMHURİYET vapuru yalnız bu sefere mahsus olmak üzere PERŞEMBE SAAT 24 de kalkacak ve YÜKÜNÜ HAREKET GÜNÜ ALACAKTIR. (866)

Kayıp: Ziraat Bankasındaki (4792) numaralı tasarruf cüzdanını kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Sıraselvi, Hilmi Bey apartmanı No. 1. Cevat (714)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Şartnamesi mucibince «15.000» lira muhammen bedelli, beheri «3500» Litre hacminde «4» adet kaynak imbiği kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme, 29/IX/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesinde alım satım komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Şartnameler parasız sözü geçen şubeden alınacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin asgari bir hafta evvel fiatsız tekliflerini Müskirat fabrikalar şubemize vermeleri ve eksiltmeden evvel tekliflerinin kabulüne dair behemehal vesika almaları lazımdır.
- 5 — Muvakkat teminat parası «1.125» liradır.
- 6 — İsteklilerin yukarıda tayin olunan günde tam saat 10 a kadar eksiltmeye girebilmesi için lazım gelen vesikalarla birlikte kapalı zarfları sözü geçen komisyon reisine teslim etmeleri lazımdır. «283»

* *

Şartnamesi mucibince 1150 ton Rekompze kömür 9/IX/936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere hergün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte Kabataşta İnhisarlar levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğündeki Alım Komisyonuna müracaatları. «483»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli 125000 lira olan 2500 ton katran yağı 12/10/1936 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 7500 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetesinin 7/5/1936 gün 3297 No.lu nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 625 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmak tadır. «559»

* *

Muhammen bedeli 12233 lira olan adi ve double bina camları ile vagon camları 29/9/1936 Salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 917,48 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetesinin 7/5/1936 G. 3297 No:lu nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (774)

İstanbul Belediyesi İlanları

Birinci teşrin 936 tarihinden 937 Nisan sonuna kadar kira muhammeni 600 lira olan Şehir Tiyatrosunun büfe ve gardırobu kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 45 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 3 Eylül 936 Perşembe günü saat 14 de Daimî encümeninde bulunmalıdır. (B.) (495)

* *

Satılmak üzere Mezat İşleri Müdürlüğü eşya şubesine Refet tarafından getirilip 1617 sayılı kaydedirilen bir hava gazı firmı açık arttırmada satılmamıştır. İlan tarihinden itibaren on beş gün içinde sahibi gelip firmını götürmediği takdirde satılacaktır. (B.) (900)

İstanbul Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

İstanbul Ziraat Mektebine girme şartları

- 1 — Türkiye Cumhuriyeti tebası olmak,
- 2 — Ortamektep mezunu olmak,
- 3 — Arazi sahibi çiftçi evladı olmak,
- 4 — Yaşı 19 dan yukarı olmak,
- 5 — Vücudu çiftçiliğin zor işlerine dayanıklı olmamak,
- 6 — İyi ahlaklı olmak,

Bu şartları haiz olup ta mektebe girmek isteyenler Halkahda İstanbul Ziraat mektebi müdürlüğüne verecekleri istidalarile birlikte aşağıdaki vesikaları göndermelidirler. Hüviyet cüzdanı orta mektep şahadetnamesi çiftçi vesikası, sıhhat raporu, aşıkâğıdı, hüsnühal kâğıdı, üç adet vesikahk fotoğraf.

Noksan evraklı müracaat kabul olunmaz. Kayıt müddeti 15 Eylülle kadardır. mektebe alınacak talebe. müracaat edenlerin arasından şahadetname derecelerine göre seçilecektir. Mektebe kabul edilenler mektebin vereceği nümuneye göre noterlikten tasdik edilmiş bir taahhüdname vermeğe mecburdurlar. Fazla malûmat almak ve kayıt olunmak için İstanbul Vilâyeti Ziraat Müdürlüğüne veya Yeşilköyde Halkahda mektep müdürlüğüne müracaat edilmelidir. (444)

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

* Her türlü banka işi *

HALK OPERETİ

Taksim Bahçesinde

Halk Opereti

Bu akşam 21,45 de

TARLA KUŞU

Büyük operet

3 perde

Bestekârı

Firanz Lalor

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

**TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI**

HAYRETİN
CİZER

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareleri öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi Fareleri, Sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'idir. Fareler kokmaz.

Buğday nevelerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır. Kutusu 25'er, ikisi bir arada 40 kuruştur. Hasan Deposu: İSTANBUL, BEYOĞLU, ANKARA.

istiklâl Lisesi

Direktörlüğünden:

- 1 — İlk, orta ve Lise kısımları için Kız ve Erkek, yatılı ve yatsız talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 — Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat edilebilir.
- 3 — Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan talebenin yerine az miktarda yeni talebe alınacaktır. Okula girmek isteyenlerin bir an evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 — Eylülün on beşine kadar kaydını yenilemeyen eski talebenin müracaatları kabul edilmeyecektir.
- 5 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir. Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında. Telefon: 22534

Gecel - Günsel - Kız - Erkek (Eski - İnkılâp)

YUCA ÜLKÜ LİSELERİ

Kuramı ve Direktörü: Nebi oğlu Hamdi Ülkümen
Kayıt muamelesine başlanmıştır. Cumartesi ve pazardan başka hergün 10 - 17 arasında okula müracaat edilebilir. İsteyenlere tarifname gönderilir. Cağaloğlu, Yanıksaraylar - Telefon: 20019

Beyoğlu - Tünelbaşı - Yeniöl

Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Mektebi
Tam devreli Lise - Ticaret Mektebi - Almanca öğrenmek için ihzârı sınıf.

Derslere 9 Eylül Çarşamba başlanacaktır.

Kayıd muamelesi 1 Eylül'den itibaren hergün saat 8 den 12 ye kadar nüfus tezkeresi, aşı kağıdı, sıhhat raporu, 4 fotoğraf ve mektep tasdikname veya diploması ile yapılır. Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya

44941 - 44942 ye telefon edilmesi.

Kolec ve Ticaret kısımlarile

Üsküdar Amerikan Kız Lisesi

Eylülün 22 nci salı günü saat 13,30 da açılır. Sıhata, tedrisata ve ahlâka pek iyi dikkat edilir. Kayıt ve kabul için salı günleri saat 9-12, cumartesi günleri saat 14-18 e kadar mektebe müracaat. İsteyenlere mektebin tarifnamesi gönderilir. Telefon: 60474

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
5. nci Keşide 11 Eylül 1936 dadır.

Büyük ikramiye: **35.000** Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır...

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji Arnavutköy, Tel. 36.160 Robert Kolej Bebek, Tel. 36...3 ERKEK KISMI

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarı olarak müteahhis muallimler tarafından öğretilir. Millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedeni tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir.

MÜHENDİS KISMI Amelî ve nazari usullerle elektrik, makine ve Nafia mühendisi yetiştirir.

KAYIT GÜNLERİ:

1 Ağustos'tan sonra Çarşamba ve Cumartesi günleri saat 9:00 dan 12:00 kadar 7 Eylül'den sonra her gün.

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

BEŞİR KEMAL NASIR İLÂCI

2-3 GÜNDE KÖKÜNDEN ÇIKARIR

ŞİSESİ 40 KR.

BEŞİR KEMAL- MAHMUT CEVAT ECZANESİ SİRKEÇİ

AJUVANTIN KNZUK Saç boyaları

Kumral ve siyah olarak sabit ve tabii renk verir. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Yegâne zararsız ve tanınmış sıhht saç boyasıdır. İNGİLİZ KNZUK ECZANESİ Beyoğlu - İstanbul

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL S. Ragıp EMEÇ

TERK EDİLMİŞ BİR KADIN İDİM...

Sevgili zevcim ve iki çocuğumun babası Nihat, bir müddettenberi ben - den soğumağa ve geceleri dışarıda geçirmeğe başladı. Evde kaldığı geceler bile, bana karşı bigâne ve âdeta dargın gibi duruyor. Nihayet, bir akşam, diğer bir zevcesi olduğundan bahsedince kalbim büsbütün kırılacak sandım. Ertesi sabah hemşirem bana ziyarete geldi ve ona bütün olanı, çektiğim ızdırapları anlattım. O, bana pek muhik bir nasihatla bulundu: «Annelik hayatı ve ev işleri, yüzünü çirkinleştirdi. Hiç bir erkek, evde yorgun ve buruşuk yüzlü bir kadın görmek sevmes. Sakın cesaretini kırma, yasin, çünkü ben, yüzündeki buruşuklukları seri ve emin bir surette izale ve taze, yumuşak ve gençleşmiş bir cild temin edecek bir usul bilirim, dedi ve her akşam yatmadan evvel penbe rengindeki Tokalon kremi kullanmamı tavsiye etti». Hemen tecrübe ettim. Derhal cildimin üzerindeki müsmir tesire şaştım. Bir kaç hafta zarfında bütün buruşukluklarım zail oldu. Ve bir genç kız yüzünün manzarasını aldım. Şimdi, zevcim, beni evvelkinden daha fazla seviyor ve artık evden çıkmıyor. Şimdi cildin unsuru penbe rengindeki Toka-

lon kreminde Biocel tâbir edilen cildi besleyen ve gençleştiren kıymetli bir cevher vardır. Her beşerede bulunan bu Biocel cevheri kaybolduğu vakit cilde buruşukluklar zuhur eder. Fakat tekrar verilince buruşukluklar zail olur. Genç hayvanlardan istihsal edilen bu Biocel cevheri Viyana Üniversitesi profesörü Doktor K. Stejskal usulü daire-sinde penbe rengindeki Tokalon kremi - nin terkinde mevcut - tur. Her akşam yatmadan evvel kullanıldıkta az zaman zarfında bütün buruşukluklardan kurtulur. Solmuş ihtiyarlanmış bir cildi gençleştirir. Ve lââkal 10, 20 yaş daha küçük gösterir.

Şirketi Hayriyeden:

Yalnız Eylülün 2 inci ÇARŞAMBA GÜNÜ

saat 17 de Üsküdar'dan Kabataş ve Sirkeciye ve 18 de Sirkeci'den Kabataş ve Üsküdar'a yapılmakta olan araba vapuru seferlerinin 2 saat evvel yapılacak ve saat 20 de Üsküdar'dan Kabataş'a ve 20,30 da Kabataş'tan Üsküdar'a olan araba vapuru seferlerinin de yapılacağı ilân olunur.

Emniyet İşleri U. Müdürlüğünden:

- 1 — 936 Senesinde zabita memurları için diktirilecek azı 4270 çoğu 4696 takım elbise maa kasketin dikimi yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltme ve konulmuştur.
- 2 — Kasket dahil beher takım elbisenin dikiş muhammen bedeli 411 kuruştur.
- 3 — İhalesi 21/9/936 Pazartesi günü saat 15 de Emniyet İşleri Umum Müdürlüğünde müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girecekler 1447 lira 54 kurşluk muvakkat teminat mektup veya makbuzile ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale vaktinden bir saat evvel Komisyona vermeleri lâzımdır.
- 5 — Bu bapta fazlaca izahat almak ve şartnamesini görmek isteyenlerin Emniyet İşleri U. Müdürlüğü Üçüncü Şube Müdürlüğüne müracaat eylemeleri. "682," "884,"

Güzel giyiniş, güzel zevkler doğurur. Kendi elinle kendini süsle.

En iyi, en çabuk usullerle size bu zevki aşılayacak müessesese:

Kadıköy Altiyolağında

BAYANLAR BİÇKİ ve DİKİŞ EVİ

Kayıd muamelâtı hergün 9 dan 17 ye kadardır. Sergi hergün ziyaretçilere açıktır. (712)

Son Posta

İLÂN FIATLARI

- 1 — Gazetenin esas yazısına bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler	: — 60 »
Son sahife	: — 30 »

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Yaşadığımız ekonomî devrinde size pahaliya mal edilmek istenen nasihatları şüpheli görünüz.

Her nerde ve her hangi bir saatte Krem Pertev'i kullanabilirsiniz. Yarım saat zarfında o tesirini göstermiştir, bile.

Krem Pertev'in yarım asırlık şöhreti asılsız değildir. Yüzbinlerce kişiden Krem Pertev hakkında samimî kanaatlerini sorabilirsiniz.